

**IZVJEŠTAJ O RADU I STANJU U
UPRAVNIM OBLASTIMA
MINISTARSTVA EKOLOGIJE, PROSTORNOG
PLANIRANJA I URBANIZMA
sa organima nad kojima Ministarstvo vrši nadzor
za period januar – decembar 2021. godine**

Podgorica, maj 2022. godine

Sadržaj

REZIME	5
1 UVOD	9
2 REALIZACIJA PROGRAMA RADA VLADE CRNE GORE ZA 2021.GODINU	10
2.1 Realizacija ciljeva iz Programa rada za 2021. godinu	10
2.2 Realizacija aktivnosti iz Programa rada Vlade Crne Gore za 2022. godinu	12
2.3 Realizacija ostalih aktivnosti.....	13
2.4 Realizacija zaključaka Vlade Crne Gore	14
3 UPRAVNO RJEŠAVANJE O PRAVIMA, OBAVEZAMA I PRAVNIM INTERESIMA FIZIČKIH I PRAVNIH LICA, KAO I POSTUPAK ZAŠTITE PRAVA STRANAKA I ZAŠTITE JAVNOG INTERESA	14
4 STANJE U UPRAVNIM OBLASTIMA I IZVJEŠTAJ O RADU ORGANIZACIONIH JEDINICA 15	
4.1 DIREKTORAT ZA EKOLOGIJU	15
4.1.1 Zakonska regulativa.....	16
4.1.2 Mjere i aktivnosti preduzete za izvršavanje postavljenih ciljeva.....	18
4.2 DIREKTORAT ZA PRIRODU	21
4.2.1 Zakonska regulativa.....	21
4.2.2 Realizovane ostale aktivnosti.....	22
4.3 DIREKTORAT ZA EU INTEGRACIJE, MEĐUNARODNU SARADNJU I KLIMATSKE PROMJENE.....	24
4.3.1 Zakonska regulativa.....	24
4.3.2 Realizacija aktivnosti iz Programa rada Vlade	25
4.3.3 Realizacija ostalih aktivnosti	26
4.4 DIREKTORAT ZA PROJEKTE I INFORMACIONE SISTEME.....	28
4.4.1 Zakonska regulativa.....	28
4.4.2 Informacioni sistem za elektronsko izdavanje dokumentacije u postupcima izgradnje objekata.....	28
4.4.3 Uspostavljanje geoportala sa planskom dokumentacijom	29
4.4.4 Aktivnosti u skladu sa obavezama iz IPA procedura	29
4.4.5 Instrument za evropsku integraciju (EUIF).....	30
4.4.6 IPA III perspektiva (2021-2027)	30
4.5 DIREKTORAT ZA PLANIRANJE I UREĐENJE PROSTORA.....	31
4.5.1 Stvaranje preduslova za efikasno upravljanje prostorom	31
4.5.2 Realizacija ostalih aktivnosti	32
4.5.3 Podaci o izvršavanju zakona i drugih propisa	33
4.5.4 Izdavanje urbanističko-tehničkih uslova.....	34

4.5.5	Predlog mjera i aktivnosti za unaprijeđenje stanja u oblastima upravljanja prostorom.....	36
4.5.6	Izveštaj o prenijetim i povjerenim poslovima.....	36
4.6	DIREKTORAT GLAVNOG DRŽAVNOG ARHITEKTE.....	37
4.7	DIREKTORAT ZA GRAĐEVINARSTVO.....	38
4.7.1	Pravni i strateški okvir kao okosnica razvoja građevinarstva.....	38
4.7.2	Tehnička regulativa kao osnov sistema kvaliteta u građevinarstvu.....	39
4.7.3	Prilagođavanje objekata u javnoj upotrebi licima smanjene pokretljivosti i licima sa invaliditetom.....	39
4.8	DIREKTORAT ZA RAZVOJ STANOVANJA I LEGALIZACIJU.....	41
4.8.1	Stambena podrška za rješavanje stambenih potreba građana.....	42
4.8.2	Rješavanje stambenih potreba građana.....	43
4.8.3	Poboljšanje uslova stanovanja u stambenim zgradama.....	45
4.8.4	Aktivnosti u vršenju upravnog nadzora.....	45
4.9	DIREKTORAT ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE I LICENCIRANJE.....	46
4.10	BIRO ZA ODNOS SA JAVNOŠĆU.....	48
4.11	ODJELJENJE ZA ODRŽIVI RAZVOJ.....	49
4.11.1	Reforma institucionalnog okvira za održivi razvoj.....	49
4.11.2	Sprovođenje Nacionalne strategije održivog razvoja do 2030. godine.....	50
4.11.3	Novi program saradnje za održivi razvoj UN-a sa Crnom Gorom.....	50
4.12	SLUŽBA ZA PRAVNE, OPŠTE, ADMINISTRATIVNE POSLOVE JAVNE NABAVKE.....	51
4.12.1	Aktivnosti iz domena opštih poslova.....	51
4.12.2	Aktivnosti iz oblasti javnih nabavki.....	52
4.13	SLUŽBA ZA UPRAVLJANJE LJUDSKIM RESURSIMA.....	52
4.13.1	Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta sa Kadrovskim planom zapošljavanja za 2021.godinu.....	53
4.13.2	Analiza potreba za stručnim osposobljavanjem, odnosno usavršavanjem državnih službenika i namještenika u Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma.....	54
4.13.3	Obuke i stručno usavršavanje zaposlenih u okviru Ministarstva, Uprave za kadrove i drugih organizatora.....	55
4.14	SLUŽBA ZA EKONOMSKE I FINANSIJSKE POSLOVE.....	55
4.14.1	Realizacija budžeta za 2021. godinu.....	55
4.15	SLUŽBA ZA TEHNIČKU PODRŠKU.....	57
4.15.1	Web portali.....	57
4.15.2	Održavanje ICT opreme.....	58
5	IZVJEŠTAJ INSTITUCIJA NAD KOJIMA MINISTARSTVO EKOLOGIJE, PROSTORNOG PLANIRANJA I URBANIZMA VRŠI NADZOR.....	59

5.1	UPRAVA JAVNIH RADOVA.....	59
5.1.1	IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI KAPITALNOG BUDŽETA	59
5.2	AGENCIJA ZA ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE.....	63
5.3	ZAVOD ZA HIDROMETEROLOGIJU I SEIZMOLOGIJU.....	72

REZIME

U cilju usklađivanja sa pravnom tekovinom Evropske unije u oblasti upravljanja otpadom i efikasnijeg rješavanja pitanja otpada u Crnoj Gori, pristupilo se izradi novog zakonskog teksta. Zbog nove organizacije organa državne uprave, **Predlog zakona o upravljanju otpadom**, iako je bila pribavljena većina mišljenja, ponovo je dostavljen na mišljenje svim relevantnim institucijama.

Takođe, zaključen je Ugovor za izradu **Državnog plana upravljanja otpadom za period 2023 – 2028. godine** i rok za donošenje ovog planskog dokumenta je IV kvartal tekuće godine. Da napomenemo da se Državni plan radi u skladu sa važećim Zakonom o upravljanju otpadom.

Završena je izrada **Predloga zakona o komunalnim djelatnostima i Predloga zakona o vodnim uslugama**, pa je samim tim u toku konačno usaglašavanje teksta predloga ovih zakona.

Tokom 2021. godine započeta je izrada izmjena i dopuna **Zakona o zaštiti prirode** koja će biti završena do III kvartala 2022. godine. Takođe je otpočet rad na izradi Pravilnika s listom dozvoljenih stranih vrsta i listom invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji. Transpozicija Okvirne direktive o morskoj strategiji (MSFD) i prateće odluke je u potpunosti sprovedena donošenjem Zakona o zaštiti morske sredine i podzakonskih akata predviđenih ovim zakonom.

Implementacija IPA 2016 projekta „**Podrška upravljanju i monitoringu upravljanju vodama u Crnoj Gori**,“ koji podržava implementaciju Okvirne direktive o morskoj strategiji, je u toku i trajaće do novembra 2022. Uz podršku ovog projekta završena su prva tri dokumenta – sastavna dokumenta buduće Strategije zaštite morske sredine, shodno Zakonu o zaštiti morske sredine: Početna procjena stanja morske sredine i Dokument o određivanju dobrog stanja morske sredine i ciljevima i indikatorima za postizanje ili održavanje dobrog stanja morske sredine. Takođe je pripremljen Nacrt dokumenta Program monitoringa morske sredine, kao i priprema Programa mjera za postizanje i/ili održavanje dobrog stanja morske sredine, shodno Zakonu o zaštiti morske sredine i podzakonskim aktima, odnosno MSFD.

Uspješno je sproveden i završen projekat GEF Adriatic: „**Implementacija ekosistemskog pristupa u Jadranskom moru kroz planiranje namjene mora**“ na Završnoj konferenciji koja je održana 29. juna 2021. godine. Glavni rezultati projekta su: Integrisani programi monitoringa morske sredine, shodno zahtjevima Barselonske konvencije, dokument kojim je definisana metodologija za procjenu stanja morske sredine, shodno zahtjevima ekosistemskog pristupa, odnosno procijenjen stepen postizanja dobrog stanja morske sredine. Projekat je takođe podržao unaprjeđenje baze podataka o monitoringu morske sredine s ciljem omogućavanja jednostavnijeg izvještavanja ka Barselonskoj konvenciji i Evropskoj agenciji za životnu sredinu. Značajni rezultat projekta su i GIS baze podataka, analitičke osnove i podloge za izradu plana područja mora, shodno Protokolu o integralnom upravljanju obalnim područjem i MSP Direktivi.

Planom upravljanja komunalnim otpadnim vodama u Crnoj Gori (2020-2035) definisano je u skladu sa Direktivom Savjeta 91/271/EEC o prikupljanju i prečišćavanju komunalnih otpadnih voda 37 definisanih aglomeracija. Planom upravljanja komunalnim otpadnim vodama u Crnoj Gori do 2035. godine, predviđene su aktivnosti u ukupnom iznosu od 472 miliona € iz kojih će se potpuno izgraditi postrojenja za tretman komunalnih otpadnih voda i proširiti kanalizacioni sistemi u svim prepoznatim aglomeracijama (37). U strukturi finansiranja predviđeno je učešće EU fondova (bespovratnih sredstava) 255,4 miliona € (54%), dok su

nacionalna sredstva predviđena kroz Državni budžet, lokalne budžete, Eko fond, u iznosu od 201 milion € (43 %) i ostali izvori (kredit, bilateralna, i dr.). Obezbeđenje finansijskih sredstava za implementaciju Plana, nije predviđeno jednokratno, već u višegodišnjem periodu do 2035. godine. Od ukupnih sredstava (472 miliona €), procijenjeni investicioni troškovi izgradnje planiranih PPOV-a iznose 131 milion €, za proširenje kanalizacione mreže i povezivanje novih objekata potrebno izdvojiti 212 miliona €, dok su ostali troškovi vezani za rekonstrukciju kolektorskog sistema i sl.

U periodu jun 2021- mart 2022. godina, Crna Gora je podnijela dva kvartalna izvještaja o nivou sprovođenja mjera za zaštitu Ulcinjske solane Evropskoj komisiji. Vlada je nastavila sa preduzimanjem mjera i aktivnosti kako bi se obezbijedila dalja zaštita i održivo upravljanje Parkom prirode „Ulcinjaska solana“, u saradnji sa Javnim preduzećem Nacionalni parkovi (JPNP), sa kojim je produžen Ugovor o zakupu Ulcinjske solane do 1. 08. 2022. godine.

Kada je riječ o aktivnostima koje se odnose na nastavak prikupljanja podataka sa ciljem identifikovanja potencijalnih Natura 2000 područja u okviru državnog budžeta tokom 2021. godine, opredijeljena su sredstva u iznosu 300.000 € za nastavak terenskog rada, koji je realizovala Agencija za zaštitu životne sredine. Kartiranje stanišnih tipova i vrsta realizovano je na sljedećim lokacijama: Nikšićko polje, zaleđe Ade Bojane i Velike plaže (dio koji nije obuhvaćen dotadašnjim istraživanjima), Kosanica, Orijen (dio koji nije obuhvaćen istraživanjima prethodnih godina), Vrmac, Lovćen, Zeletin i Ahmica. Takođe, nastavljen je rad na prikupljanju podataka za ptice. Nastavljena je i obuka mladih stručnjaka. Objavljen je i „Priručnik za identifikaciju tipova staništa Crne Gore od značaja za Evropsku uniju“. Aktivnosti po pitanju Nature 2000 će se nastaviti tokom 2022. godine, jer se očekuje da sredstva budu opredijeljena kroz državni budžet za narednu godinu i izvjesno kroz projekat podržan od strane Evropske unije (EIF) „Doprinos uspostavljanju Nature 2000“ (u iznosu od 300.000 €). Pored toga određeni nivo sredstava predviđen je za prikupljanje podataka po metodologiji Natura 2000 i iz projekta GEF 7 koji treba da otpočne tokom 2022. godine, a svakako radi ubrzanja procesa definisanja potencijalnih područja Nature 2000, nastaviće se i podrška kroz državni budžet.

U 2021. godini **proglašenjem tri morska zaštićena** područja u Crnoj Gori, zaokružio se proces uspostavljanja prvih zaštićenih područja u moru. Vlada Crne Gore donijela je Odluku o proglašavanju zaštićenog područja Park prirode „Platamuni“ 22. aprila 2021. godine, Odluku o proglašavanju zaštićenog područja Park prirode „Katič“ 16. septembra 2021. godine, Odluku o stavljanju pod preventivnu zaštitu lokaliteta „Sopot“ i „Dražin Vrt“ 30. jula i Odluku o proglašavanju zaštićenog područja Park prirode „Stari Ulcinj“ 29. decembra. Na ovaj način se površina zaštićenih područja u Crnoj Gori uvećava za 4.764,7 ha. Ovim su ispunjene važne obaveze definisane u okviru završnih mjerila za Poglavlje 27, kao i iz brojnih nacionalnih strateških dokumenata. Napredak u zaštiti morskog biodiverziteta evidentiran je i u Izvještaju o napretku Evropske komisije za Poglavlje 27. Uz proglašenje i trećeg morskog zaštićenog područja, postignuti su definisani ciljevi na nacionalnom i međunarodnom nivou, i stvorena osnova za ispunjavanje novih, veoma ambicioznih ciljeva iz oblasti zaštite prirode. U drugoj polovini 2021. godine otpočete su aktivnosti na izradi planova upravljanja od strane upravljača, u saradnji s MEPPU i drugim relevantnim akterima. Za potrebe obezbjeđivanja adekvatne zaštite i rada upravljača, obezbijeđeni su dodatni izvori finansiranja kroz regionalna sredstva Globalnog fonda za životnu sredinu za period 2022-2027. godine.

Ministarstvo, u saradnji sa Agencijom za zaštitu životne sredine i ekološkom inspekcijom, u toku 2021. godine izvršilo je više kontrola kritičnih tačaka na Tari u cilju utvrđivanja činjeničnog stanja. Uočene su određene nepravilnosti, a kako u poslednjih godinu dana nije bilo

novih radova, ni u koritu Tare, ni na obalama, zatečeno stanje je iz prethodnog perioda i da bi se saniralo formiran je multidisciplinarni tim koji čine predstavnici China Bridge and Road Corporation (CRBC), Agencije za zaštitu životne sredine, Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, ekološke inspekcije i Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, kao i nezavisni stručnjaci iz oblasti ekologije i zaštite životne sredine i hidrogeologije. Cilj je da se postojeće stanje što više popravi i da se korito Tare vrati u prvobitno stanje kroz postupke remedijacije/sanacije. Plan remedijacije/sanacije (Čestogaz-Uvač-Mataševo) se realizuje određenim tempom, gdje ima stalnih nepravilnosti, te je izvođaču naloženo da ih ukloni u najkraćem mogućem roku. Postupak sanacije je završen samo na prvoj lokaciji (Uvač), dok su radovi na sprovođenju sanacionih mjera na ostalim lokacijama u toku. Kompanija CRBC na obalama rijeke Tare obavljala je aktivnosti na odlaganju isključivo viškova prirodnog materijala iz iskopa iz tunela, te stoga ne radi se o građevinskom otpadu i deponijama. Posljednja četiri mjeseca 2021. godine CRBC je radio na uređenju već postojećih deponija iskopanog materijala. Inspektor za životnu sredinu je potvrdio da u proteklih godinu dana nije bilo odlaganja novog materijala, jer su završeni grubi građevinski radovi na cijeloj dionici autoputa. Takođe, Osnovni sud je izvršio uvid u nalaze uviđaja, iskaze svjedoka i foto i video materijal, te je 24. 01. 2021. godine, izašao na lice mjesta. Osnovni sud u Podgorici usvojio je tužbeni zahtjev Sportsko-ribolovnog društva Tara i Morača i donio rješenje kojim se preduzeće CRBC obavezuje da isplati odštetu po tri osnova. Kineskoj kompaniji CRBC, koja gradi prvu deonicu autoputa Bar-Boljare, naloženo je da plati oko 200.000 € odštete zbog uništavanja ribe i drugih organizama u rijeci Tari.

U okviru IPA projekta „Podrška pripremi projekata iz sektora životne sredine i klimatskih promjena u Crnoj Gori“ tokom drugog kvartala 2021. godine, obezbijeden je angažman dva eksperta povodom erozije na Adi Bojani. Prvi koraci u okviru ove saradnje podrazumijevali su konsultacije nadležnih institucija s italijanskim ekspertima i prof. Petkovićem u vezi s preciziranjem koraka za sprovođenje hitnih privremenih mjera, prije svega u vezi sa pripremom plaže za narednu sezonu na što efikasniji način. Paralelno s tim italijanski eksperti su radili na sagledavanju svih postojećih podataka, geodetskih snimaka i prošlogodišnjih mjerenja batimetrije na ovom području, kao i davanju mišljenja na predložena rješenja u Studiji očuvanja i revitalizacije plaže na Adi Bojani, identifikovane procese, i eventualno predložiti dodatna rješenja. Takođe, u saradnji s nacionalnim institucijama radili su na predlogu programa monitoringa procesa, kao dio pripreme Nacrta plana aktivnosti za Adu Bojanu, u smislu privremenih, ali prije svega srednjoročnih i dugoročnih ciljeva i aktivnosti za očuvanje i revitalizaciju ovog područja. Pripremljena je Informacija o trenutnom stanju, preduzetim aktivnostima i sprovođenju daljih mjera na suzbijanju erozije na Adi i donešen je niz zaključaka, među kojima je dio dospio na realizaciju tokom 2021. godine. Rok za pripremu stručnog izvještaja odnosno ekspertskog mišljenja u vezi s dugoročnim, srednjoročnim i kratkoročnim mjerama za eroziju na Adi Bojani je odložen za mart 2022. godine, zbog nedostatka podataka ali i zbog bolje ocjene efikasnosti projekta privremenih mjera koje je moguće odrediti tokom zimskog perioda odnosno nevremena. Kada je u pitanju sprovođenje kratkoročnih privremenih mjera, odnosno realizacija projekta privremenih mjera, isti je realizovan u novembru 2021. godine i za sada pokazuje dobre rezultate u odbrani turističkih objekata od erozije.

Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma je kroz tekući IPA projekat „Podrška u pripremi projekata u sektoru životna sredina i klimatske akcije,“ odlučila da završi prvu fazu, odnosno analizu postojećeg stanja, kako bi sveobuhvatnim pristupom konačno bila dobijena jasna slika mogućih daljih koraka. Projektni zadatak obuhvata prikupljanje postojećih podataka, njihovu analizu i sagledavanje stanja Biogradskog jezera, kao i projektovanje istražnih radova neophodnih za utvrđivanje razloga koji dovode do smanjenja nivoa vode u jezeru koje je primijećeno tokom godina.

U okviru ove oblasti vršene su redovne aktivnosti, s obzirom na to da inspekcija postupa po službenoj dužnosti ili na inicijativu građana.

U oblasti upravljanja otpadom u posljednjih godinu i po dana izgrađena je transfer stanica u opštini Mojkovac, u Plavu je izgrađeno reciklažno dvorište sa sortirnicom, a u Petnjici reciklažno dvorište. U toku su radovi na izgradnji transfer stanice u opštini Andrijevica. Takođe, u toku su, u skladu sa Državnim planom upravljanja otpadom, aktivnosti na realizaciji projekata za izgradnju infrastrukture za opštine: Berane, Bijelo Polje, Nikšić, Pljevlja, Kolašin i Cetinje. U toku je ili se planira realizacija projekata sanacije neuređenih odlagališta u Mojkovcu, Baru, Nikšiću, Kolašinu i Tivtu.

U okviru IPA 2016 Snabdijevanje opremom za podršku sprovođenju i monitoringu upravljanja otpadom, obezbjeđeno je za sve opštine u Crnoj Gori 1.247 kontejnera. Takođe, za jedanaest opština u Crnoj Gori (Podgorica, Ulcinj, Cetinje, Kolašin, Bijelo Polje, Pljevlja, Berane, Rožaje, Nikšić, Danilovgrad i Tuzi) obezbjeđeno je jedanaest presa (po jedna presa za svaku pomenutu opštinu) za baliranje selektivno odvojenih reciklabilnih komponenti otpada (papir, karton, plastiku i metal). Vrijednost ovog projekta iznosi 430.368 €.

Dinamika pregovora je kontinuiran i konstantan proces, koji se odvija po unaprijed poznatom hodogramu. Evropska komisija pruža punu podršku aktivnostima, a istovremeno prepoznaje napore koje Crna Gora ulaže u proces pregovora u ovom izuzetno zahtjevnom Poglavlju 27. U februaru 2021. godine, Vlada Crne Gore je donijela Akcioni plan za ispunjavanje završnih mjerila u poglavlju 27 – Životna sredina i klimatske promjene, kojim je definisana obaveza izvještavanja o postignutim rezultatima na polugodišnjem nivou. Vlada je 21. oktobra 2021. godine, usvojila Prvi polugodišnji izvještaj o realizaciji ovog Akcionog plana, prema kome je stepen realizacije 82%. U toku je izrada Drugog polugodišnjeg izvještaja.

U narednom periodu Vlada Crne Gore će usvojiti drugi polugodišnji izvještaj o implementaciji Akcionog plana za ispunjavanje završnih mjerila koji će dati presjek do sada urađenog na ovom polju i preostalih obaveza u okviru Poglavlja 27. Primarni cilj jeste dostizanje standarda EU i stvaranje zdravije životne sredine, a isto će biti i formalno prepoznato sa evropske adrese u trenutku zatvaranja poglavlja. U narednom periodu dodatni naponi biće uloženi u segment jačanja kapaciteta nadležnih institucija, sa ciljem kreiranja snažnog institucionalnog okvira za implementaciju evropskog akcija u Crnoj Gori. Struktura potrebnih ulaganja po podblastima prepoznaje da su najveća ulaganja neophodna u oblasti kvaliteta voda (približno 170 miliona €), a zatim u oblasti klimatskih promjena (približno 90 miliona€). Takođe, izuzetno zahtjevna oblast, prvenstveno s aspekta infrastrukture, kao što je i prethodno navedeno je oblast upravljanja otpadom i otpadnim vodama. **Posebno važan segment ovog poglavlja predstavlja podizanje svijesti o značaju očuvanja životne sredine, pri čemu odgovornost građana i savjesnost čini temelj sveukupnog napretka.**

1 UVOD

Obaveza izrade i dostavljanje Izvještaja o radu i stanju u upravnim oblastima Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma sa organima nad kojima Ministarstvo vrši nadzor: Uprava javnih radova, Agencija za zaštitu životne sredine i Zavoda za hidrometeorologiju i seizmologiju Crne Gore za 2021. godinu, proizilazi iz obaveza utvrđenih Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave i Programom rada Vlade Crne Gore za 2022. godinu.

Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma vrši poslove utvrđene Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave, kao i utvrđene propisima iz oblasti uređenja prostora i izgradnje objekata, životne sredine, klimatskih promjena, upravljanja otpadom, komunalnih poslova, inpekcijskog nadzora, stanovanja i drugo.

Vlada Crne Gore na sjednici od 18. marta 2021. godine utvrdila je, Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma koji je usklađen sa izmjenama i dopunama Zakona o državnim službenicima i namještenicima ("Službeni list Crne Gore" br. 08/21), Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave ("Službeni list Crne Gore" br. 118/20) i Uredbom o izmjenama i dopunama Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave ("Službeni list Crne Gore" br. 029/21).

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, utvrđena je nova reorganizacija i organizaciona struktura ranijeg Ministarstva održivog razvoja i turizma, čiji su poslovi organizovani u okviru 9 (devet) osnovnih organizacionih jedinica direktorata, 2 (dva) odjeljenja, kabineta i 4 (četiri) službe, a nazivi organizacionih jedinica prilagođeni su važećim propisima.

Organizacione jedinice ministarstva su:

- 1. Direktorat za ekologiju**
- 2. Direktorat za prirodu**
- 3. Direktorat za EU integracije, međunarodnu saradnju i klimatske promjene**
- 4. Direktorat za projekte i informacione sisteme**
- 5. Direktorat za planiranje i uređenje prostora**
- 6. Direktorat glavnog državnog arhitekta**
- 7. Direktorat za građevinarstvo**
- 8. Direktorat za razvoj stanovanja i legalizaciju**
- 9. Direktorat za inspekcijske poslove i licenciranje**
- 10. Kabinet ministra**
- 11. Odjeljenje za održivi razvoj**
- 12. Odjeljenje za unutrašnju reviziju**
- 13. Služba za pravne, opšte, administrativne poslove i javne nabavke**
- 14. Služba za upravljanje ljudskim resursima**
- 15. Služba za ekonomsko- finansijske poslove**
- 16. Služba za tehničku podršku**

Vlada Crne Gore je na sjednici od 23. decembra 2021. godine donijela *Uredbu o izmjeni i dopuni uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave* i *Uredbu o dopunama o Generalnom sekretarijatu Vlade Crne Gore* kojima dosadašnje Odjeljenje za održivi razvoj u Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma prelazi u nadležnost Generalnog sekretarijata Vlade Crne Gore.

U Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, na dan 31.12.2021. godine, pored ministra i dva državna sekretara bilo je zaposleno ukupno 167 lica, 9 lica iz kategorije visokorukovodnog kadra na određeno vrijeme, zatim 25 urbanističko građevinska inspektora na određeno vrijeme, dok je 133 službenika zaposleno na neodređeno vrijeme.

2 REALIZACIJA PROGRAMA RADA VLADE CRNE GORE ZA 2021.GODINU

2.1 Realizacija ciljeva iz Programa rada za 2021. godinu

Prioritet 3: Zdravlje i zdrava životna sredina

CILJ 3.21: Stvaranje preduslova za efikasno upravljanje prostorom

✓ Vlada je donijela Odluku o imenovanju novog Savjeta za reviziju Prostornog plana Crne Gore koji je potrebno da izvrši reviziju Analize postojećeg stanja i Koncepta ovog planskog dokumenta, prije pristupanja izradi Nacrta.

✓ Vlada Crne Gore, donijela je Odluku o izradi dva detaljna urbanistička plana, tri prostorno urbanistička plana, državne studije lokacije, detaljnog prostornog plana i urbanističkog projekata, i to:

- Izmjene i dopune PUP-a Herceg Novi, na sjednici od 29. decembra 2021. godine. Odlukom je definisan rok izrade 11 mjeseci.
- Izmjene i dopune PUP-a Ulcinj, na sjednici od 17. novembra 2021. godine. Odlukom je definisan rok izrade 12 mjeseci.
- Državne studije lokacije „Dio sektora 66 – Modul II, III i VI” – Velika plaža, Opština Ulcinj, na sjednici od 9. decembra 2021. godine.
- Izmjene i dopune Detaljnog urbanističkog plana Spomen park Kruševac – Zona A i E, na sjednici 4. novembra 2021. godine. Odlukom je definisan rok izrade 12 mjeseci.
- Izmjene i dopune Detaljnog urbanističkog plana Poslovni centar Kruševac – zona B, na sjednici 4. novembra 2021. godine. Odlukom je definisan rok izrade 12 mjeseci.
- Prostorni urbanistički plan Opštine Budva, na sjednici od 11. juna 2021. godine. Odlukom je definisan rok izrade 12 mjeseci.
- Izmjene i dopune Prostorno urbanističkog plana Opštine Tivat, na sjednici od 23. septembra 2021. godine. Odlukom je definisan rok izrade 12 mjeseci.
- Urbanističkog projekta za kompleks Sabornog hrama u Budvi, na sjednici 30. septembra 2021. godine. Odlukom je definisan rok izrade 12 mjeseci.
- Detaljnog prostornog plana za prostor koncesionog područja za eksploataciju mineralnih sirovina – Brskovo, na sjednici od 23. septembra 2021. godine. Odlukom je definisan rok izrade 12 mjeseci.

✓ Vlada Crne Gore donijela je šest odluka o prestanku važenja odluke o izradi planskih dokumenata, i to:

- Odluku o prestanku važenja Odluke o izradi Izmjena i dopuna Prostornog plana posebne namjene za Durmitorsko područje Crne Gore, na sjednici od 16. septembra 2021. godine.
- Odluku o prestanku važenja Odluke o izradi Državne studije lokacije „Dio Sektora 27 i Sektor 28”, opština Tivat, na sjednici od 23. septembra 2021. godine.
- Odluku o prestanku važenja Odluke o izradi Detaljnog urbanističkog plana „Pitomine”, opština Žabljak, na sjednici od 28. oktobra 2021. godine.

- Odluku o prestanku važenja Odluke o izradi Detaljnog urbanističkog plana „Đuraševići“, opština Tivat, na sjednici od 16. septembra 2021. godine.
 - Odluku o prestanku važenja Odluke o izradi Detaljnog urbanističkog plana „Lepetane“, opština Tivat, na sjednici od 26. novembra 2021. godine.
 - Odluku o prestanku važenja Odluke o izradi Urbanističkog projekta „Turistička zona Lepetane“, opština Tivat, na sjednici od 26. novembra 2021. godine.
- ✓ Takođe, Vlada CG je na sjednici od 1. jula 2021. godine, donijela Odluku o prestanku važenja Odluke o donošenju Lokalne studije lokacije „Štitarička Rijeka“, opština Mojkovac.
- ✓ Vlada Crne Gore utvrdila je Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o planiranju prostora i izgradnje objekata na sjednici od 11. juna 2021. godine.

CILJ 3.22: Jačanje kapaciteta institucija Crne Gore za saradnju sa Zelenim klimatskim fondom

✓ Nacionalni program prioriternih aktivnosti u oblasti prilagođavanja klimatskim promjenama i njihovog ublažavanja u okviru saradnje sa Zelenim klimatskim fondom 2021–2023. je usvojen 29. aprila 2021. godine i proizvod je saradnje s Programom Ujedinjenih nacija za životnu sredinu (UN Environment). Njime je definisano sedam projekata saradnje u oblastima prilagođavanja na klimatske promjene (adaptacija) i ublažavanje klimatskih promjena (mitigacija) koji su rezultat širokih konsultacija sa relevantnim zainteresovanim stranama i odraz prioriteta koje su nacionalne institucije prepoznale kroz svoje sektorske politike ali i kroz krovna strateška dokumenta, prije svega Nacionalnu strategiju u oblasti klimatskih promjena do 2030. godine i Nacionalne strategiju održivog razvoja do 2030. godine.

✓ U toku je procedura za akreditaciju Eko fonda za saradnju sa Zelenim klimatskim fondom.

CILJ 3.23: Povećanje dostupnosti stambenog prostora za prioritetne grupe lica

✓ U toku je izrada strateškog dokumenta u oblasti stanovanja – Stambene politike Crne Gore, sa Akcionim planom kojim će biti obuhvaćeno i programiranje projekata socijalnog stanovanja. U toku su konsultacije sa predstavnicima UNECE-a povodom tehničke podrške u izradi ovog dokumenta, čije će se preporuke uzeti u obzir prilikom formulisanja strateškog i programskih dokumenata u ovoj oblasti.

CILJ 3.24: Poboljšanje efikasnosti procesa monitoringa zagađenja životne sredine

✓ Vlada je na sjednici, od 16. decembra 2021. godine, donijela Program monitoringa životne sredine Crne Gore za 2021. godinu.

CILJ 3.25: Stavljanje pod zaštitu biodiverziteta morskog područja „Platamuni“

✓ U 2021. godini proglašenjem tri morska zaštićena područja u Crnoj Gori, zaokružio se proces uspostavljanja prvih zaštićenih područja u moru. Vlada Crne Gore donijela je Odluku o proglašavanju zaštićenog područja Park prirode „Platamuni“ 22. aprila 2021. godine, Odluku o proglašavanju zaštićenog područja Park prirode „Katič“ 16. septembra 2021. godine, Odluku o stavljanju pod preventivnu zaštitu lokaliteta „Sopot“ i „Dražin Vrt“ 30. jula i Odluku o proglašavanju zaštićenog područja Park prirode „Stari Ulcinj“ 29. decembra. **Na ovaj način se površina zaštićenih područja u Crnoj Gori uvećava za 4.764,7 ha.**

2.2 Realizacija aktivnosti iz Programa rada Vlade Crne Gore za 2022. godinu

Programom rada Vlade Crne Gore za 2021. godine planirano je ukupno 24 teme i obaveze. Od ukupnog broja planiranih tema, realizovano je 15 obaveza i to jedna normativna i 14 tematskih, dok je ostalo nerealizovano 9 obaveza, pa ukupna realizacija Programa rada Vlade Crne Gore za 2021. godine iznosi 62,5 %.

Vlada Crne Gore je u 2021. godini razmotrila i usvojila, odnosno donijela sljedeće:

- ✓ Program monitoringa životne sredine Crne Gore za 2021. godinu,
- ✓ Izvještaj ministarstva o radu i stanju u upravnim oblastima, za 2020. godinu,
- ✓ Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Nacionalne strategije upravljanja hemikalijama 2019-2022. godina, za 2020. godinu,
- ✓ Nacionalni program prioriternih aktivnosti u oblasti ublažavanja i prilagodjavanja na klimatske promjene u okviru saradnje sa Zelenim klimatskim fondom 2021-2023.godine,
- ✓ Informacija o pripremi i izradi prostorno planske dokumentacije za I i II kvartal 2021. godine,
- ✓ Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za ispunjavanje završnih mjerila u Poglavlju 27 - životna sredina i klimatske promjene,
- ✓ Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Nacionalnog plana za implementaciju Stokholmske konvencije, s Akcionim planom za period 2019-2023. godine, za 2019 - 2020. godinu,
- ✓ Prvi izvještaj o realizaciji mjera Akcionog plana Programa zaštite od radona za period 2019/2020. godina,
- ✓ Izvještaj o realizaciji Plana upravljanja komunalnim otpadnim vodama Crne Gore (2020-2035), za 2020. godinu,
- ✓ Nacionalni plan implementacije Minamatske konvencije o živi, s Akcionim planom za period 2021-2025 i Izvještajem o Minamata inicijalnoj procjeni,
- ✓ Program monitoringa životne sredine Crne Gore za 2022. godinu,
- ✓ Izvještaj za pripremu ažuriranog nacionalnog utvrđenog doprinosa iz 2020. godine,
- ✓ Informacija o stanju životne sredine u Crnoj Gori u 2020. godini,
- ✓ Analiza finansijskih potreba u okviru poglavlja 27 - Životna sredina i klimatske promjene, i
- ✓ utvrdila je Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata.

Program uređenja prostora za 2021. godinu nije pripremljen i nije bilo moguće, zbog iskazanih potreba za dodatnim planiranjem prostora, sačiniti ni pouzdanu projekciju planskih dokumenata koji će se donijeti u tekućoj godini.

Nacrt programa socijalnog stanovanja za period 2021 – 2024. godine je obuhvaćen Nacrtom stambene politike sa Akcionim planom za implementaciju stambene politike za period 2021-2026. godina i u završnoj je fazi, nakon čega će biti upućen na javnu raspravu.

Predlog zakona o socijalnom stanovanju je u završnoj fazi nakon čega će biti upućen na javnu raspravu.

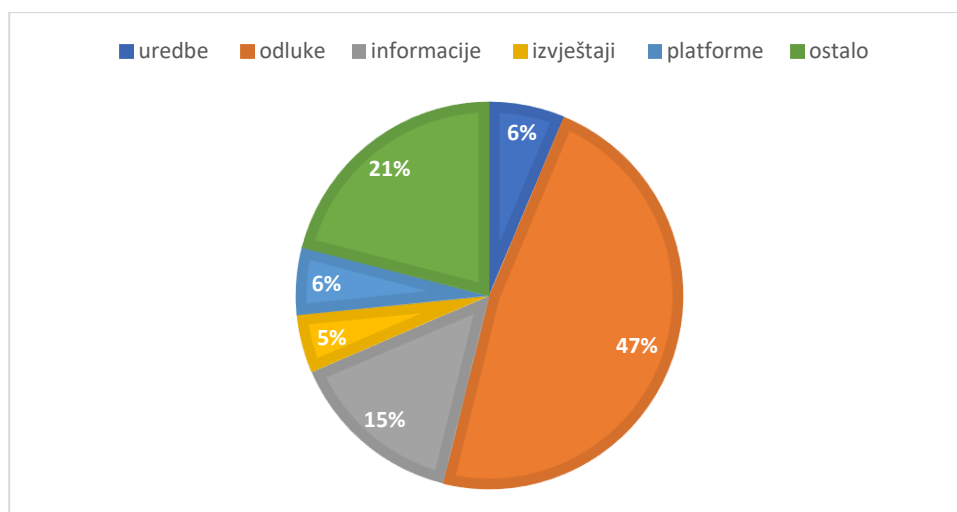
Predlog zakona o komunalnim djelatnostima i Predlog zakona o vodnim uslugama su pripremljeni i u toku su završna usklađivanja teksta sa nadležnim institucijama nakon čega će biti upućeni Vladi Crne Gore na utvrđivanje.

Strategija upravljanja kvalitetom vazduha za period 2021-2029. godina sa Akcionim planom 2021-2022. godina nije donešena, iako je u procesu konsultacija na nacionalnom nivou dokument finalizovan nakon održane javne rasprave i pribavljena su pozitivna mišljenja brojnih institucija. U martu 2021. godine nacrt Strategije je poslat na mišljenje Evropskoj komisiji, koja je nakon sastanka Pododbora za saobraćaj, životnu sredinu, energetiku i regionalni razvoj između Crne Gore i Evropske komisije u junu 2021. godine najavila tematsku video konferenciju u septembru, koja još nije održana. U međuvremenu, u pitanje je dovedena ključna mjera na koju se oslanja Akcioni plan za period 2021-2022. godina - ekološka rekonstrukcija TE Pljevlja, koja još nije započeta. Nakon dobijanja saglasnosti EK, dokument se mora ažurirati i izraditi novi akcioni plan za period 2022 -2023. godina, a prije usvajanja neophodno je ponovo dobiti sva potrebna mišljenja i održati javnu raspravu. Kako je dokument od velikog značaja za pregovore sa EU, jer se na osnovu njega utvrđuju obavezna smanjenja emisija zagađujućih materija koja su od velikog uticaja na domaću privredu, nužno je upodobiti ga sa aktuelnim rješenjima u energetsom i industrijskom sektoru.

Vremenski okvir za završetak Državnih smjernica za razvoj arhitekture je bio prekratak u odnosu na kompleksnost zadatka, posebno imajući u vidu kašnjenje usvajanja kadrovske plana i angažovanje lica koja je trebalo da rade na ovom dokumentu. Ovaj strateški važan dokument morao je sačekati i reaktivaciju izrade Prostornog plana Crne Gore. Aktivnosti su djelimično realizovane; urađena je analiza nacrt dokumenta naslijeđenog iz prethodnog perioda, komparativna analiza sličnih dokumenata u drugim zemljama, kao i postavljanje unaprijedene metodologije rada. Zadatak će biti prenijet u naredni kvartal.

2.3 Realizacija ostalih aktivnosti

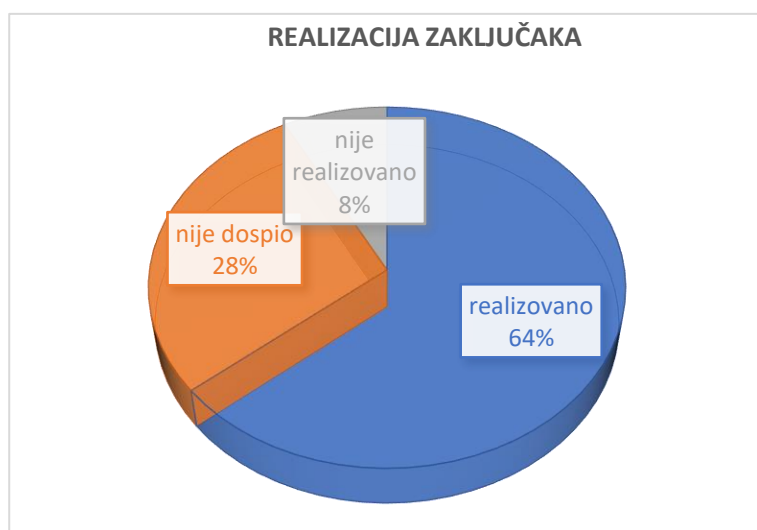
Ministarstvo je u izvještajnom periodu na razmatranje Vladi Crne Gore uputilo devet uredbi, 68 odluka, 21 informaciju, sedam izvještaja, osam platformi i 30 ostalih materijala.

Grafik br.1. Realizacija aktivnosti

2.4 Realizacija zaključaka Vlade Crne Gore

U 2021. godini na Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma se odnosilo 142 zaključka Vlade Crne Gore, sa organima uprave i privrednim društvima u nadležnosti Ministarstva. Realizovan je 91 zaključak dok 40 zaključka nije dospjelo za realizaciju a 11 zaključaka nije realizovano. Procentualni iskaz realizovanih zaključaka dat je na Grafiku br.2.

Grafik br.2. Realizacija zaključaka

3 UPRAVNO RJEŠAVANJE O PRAVIMA, OBAVEZAMA I PRAVNIM INTERESIMA FIZIČKIH I PRAVNIH LICA, KAO I POSTUPAK ZAŠTITE PRAVA STRANAKA I ZAŠTITE JAVNOG INTERESA

Na sajtu Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma postoje svi formulari, obrasci i uputstva za prijavu građenja, dobijanje građevinske i upotrebne dozvole za složene inženjerske objekte i urbanističko-tehničkih uslova. Takođe, objavljuju se i mišljenja, tumačenja, uputstva za rad, koji se odnose na primjenu Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata. Na sajtu se takođe nalaze i urbanističko-tehnički uslovi, saglasnost glavnog državnog arhitekta, građevinske dozvole, upotrebne dozvole, prijava gradnje, licence, uklanjanje objekata, upravni spor i vanredni pravni lijekovi, drugostepeno postupanje, mišljenja – tumačenja, adaptacija, urbanističko tehnički uslovi, građevinske i upotrebne dozvole po opštinama¹. Pored toga, na sajtu Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma se mogu pronaći svi zahtjevi i sva izdata rješenja kako u prvostepenom tako i u drugostepenom upravnom postupku u oblasti ekologije, prostornog planiranja i urbanizma.

U prvostepenim upravnim postupcima Ministarstvo je nadležno da rješava:

- ✓ Po zahtjevima za slobodan pristup informacijama po osnovu Zakona o slobodnom pristupu informacijama („Sl.list CG“, br. 44/12 i 30/17),
- ✓ Po zahtjevima za donošenje rješenja o saglasnosti na idejna rješenja zgrade, trga i ostalih javnih površina u naseljima shodno članu 87 Zakona o planiranju prostora i izgradnje objekata, kao i usklađenosti idejnog rješenja sa smjernicama propisivanja smjernica za usklađivanje spoljnog izgleda bespravnog objekta iz člana 154 Zakona o planiranju prostora i izgradnje objekata i to za opštine koje do kraja izvještajnog perioda nijesu imenovale glavnog gradskog arhitektu,

¹ <https://www.gov.me/mepg/uredenje-prostora-i-izgradnja-objekata>

- ✓ Po zahtjevima za izdavanje urbanističko-tehničkih uslova, shodno članu 74 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Službeni list Crne Gore“, br. 64/17, 44/18 i 63/18), zahtjevima za izdavanje građevinskih dozvola za složene inženjerske objekte shodno članu 181 i 183 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata i upotrebnih dozvola za složene inženjerske objekte shodno članu 190 Zakona i upotrebnih dozvola za objekte shodno članu 227 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata,
- ✓ U poslovima urbanističko-građevinske inspekcije,
- ✓ Po zahtjevima za izdavanje licenci za vršenje poslova iz Zakona o planiranju prostora i izgradnje objekata iz čl. 122, 123, 124 i 125, kao i zahtjevima za izdavanje odobrenja za vršenje djelatnosti iz čl. 192, 193 i 194 Zakona o planiranju prostora i izgradnje objekata za složene inženjerske objekte iz resora Ministarstva,
- ✓ Po zahtjevima za imenovanje tijela za ocjenu i provjeru postojanosti svojstava građevinskih proizvoda u skladu sa Zakonom o građevinskim proizvodima („Službeni list Crne Gore“, br. 18/14 i 51/17).

U izvještajnom periodu, Ministarstvo je po službenoj dužnosti u radu imalo 512 prvostepeni upravnih postupaka, a po zahtjevima stranaka 1737 od kojih je riješeno 1082 predmeta, dok je ostalo neriješeno 950 predmeta, koji su prenijeti u 2022. godinu. Nezavršeni prvostepeni postupci odnose se na zahtjeve za izdavanje građevinskih i upotrebnih dozvola, za izdavanje licenci, neriješenih prijava građenja i zahtjeva za slobodan pristup informacijama. U roku je riješeno 1046 predmeta, dok je po isteku roka riješeno 58 predmeta.

Izdato je 241 uvjerenja i drugih isprava o kojima se vodi službena evidencija, kao i 76 uvjerenja i drugih isprava o kojima se ne vodi službena evidencija.

U izvještajnom periodu, Ministarstvu je dostavljeno 414 zahtjeva za slobodan pristup informacijama. Rješavajući po predmetnim zahtjevima, ovo Ministarstvo je donijelo 243 rješenja kojim se dozvoljava pristup informacijama, 149 rješenja kojim se zahtjev odbija, 22 zahtjeva prosljeđena su nadležnom organu na odlučivanje. Svi zahtjevi i rješenja se mogu naći na sajtu Ministarstva.

U drugostepenom upravnom postupku Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma je u izvještajnom periodu imalo u radu 269 žalbi. Riješeno je 267, dok su 2 žalbe ostale neriješene. U roku je riješeno 250 žalbi, a 13 je riješeno po isteku roka. Meritorno je riješeno u 11 predmeta, 56 predmeta je vraćeno prvostepenom organu na ponovno postupanje, 2 rješenja su izmijenjena, a 18 postupaka je obustavljeno.

4 STANJE U UPRAVNIM OBLASTIMA I IZVJEŠTAJ O RADU ORGANIZACIONIH JEDINICA

4.1 DIREKTORAT ZA EKOLOGIJU

Direktorat za ekologiju vrši poslove koji se odnose na: predlaganje, praćenje i usmjeravanje politike u oblasti zaštite i unaprijeđenja životne sredine (vazduh, voda, zemljište), upravljanja otpadom i komunalnih usluga, hemikalija, kao i pojava i djelovanja: jonizujuća i nejonizujuća zračenja, nuklearna i radijaciona sigurnost i bezbjednost, industrijsko zagađenje, buka i vibracije; kao i učešće u pregovaračkom procesu i aktivnostima vezanim za pristupanje EU u okviru Pregovaračkog poglavlje 27 - Životna sredina i klimatske promjene, uključujući podoblasti: horizontalno zakonodavstvo, kvalitet vazduha, upravljanje otpadom, kvalitet voda, industrijsko zagađenje, hemikalije i buka.

4.1.1 Zakonska regulativa

Tokom 2021.godine u oblasti industrijskog zagađenja, na osnovu Zakona o industrijskim emisijama („Sl. list CG”, br. 17/19), donijeta su sljedeća akta:

- ✓ Pravilnik o izmjeni Pravilnika o obrascu integrisane dozvole („Sl. list CG”, br. 60/21 od 08.06.2021) i
- ✓ Uredba o graničnim vrednostima emisija iz postrojenja za sagorijevanje i načinu izračunavanja vrednosti emisija za postrojenja koja koriste više vrsta goriva („Sl. list CG”, br. 129/21)².

Predlog Memoranduma o saradnji u vršenju zajedničkog inspekcijskog nadzora je pripremljen i u aprilu 2021. godine dostavljen na mišljenje nadležnim institucijama koje su prepoznate članom 64 stav 5 Zakona o industrijskim emisijama, od kojih su, nakon određenog usklađivanja, dobijena pozitivna mišljenja, osim od Ministarstva unutrašnjih poslova. Naime, od istog je, nakon urgencije u julu, od Direktorata za normativne poslove i razvoj policije dobijeno pozitivno mišljenje na tekst Memoranduma, a u avgustu od Direktorata za zaštitu i spašavanje dobijeno mišljenje da se ne prepoznaju istim. Preko UNECE projekta „Evidence-based environmental governance and sustainable environmental policies in support of the 2030 Agenda of South-East Europe” obezbijedila se izrada sedam zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama koji su prilagođeni za upotrebu u Crnoj Gori i objavljeni su na veb stranici Ministarstva. Pripremljeni dokument će pomoći u adekvatnoj primeni propisa u oblasti industrijskog zagađenja.

Na osnovu Zakona o hemikalijama tokom 2021. godine donešeni su sljedeći pravilnici:

- ✓ Pravilnik o listi supstanci koje izazivaju visoku zabrinutost („Sl. list CG”, 37/21 od 07. 04. 2021) kojim su prenijete izmjene Aneksa XIV REACH Regulative.
- ✓ Pravilnik o listi klasifikovanih supstanci („Sl. list CG”, br. 52/21 od 24. 05. 2021) kojim su prenijete izmjene Aneksa VI CLP Regulative.
- ✓ Pravilnik o načinu klasifikacije, pakovanja i označavanja hemikalijama u skladu sa Globalno harmonizovanim sistemom UN („Sl. list CG”, br. 085/17, 117/21) kojim su prenijeti Aneksi I do V CLP Regulative.

Na sjednicama Vlade usvojena su i donešena sljedeća akta:

- ✓ Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Nacionalne strategije upravljanja hemikalijama 2019-2022. godina, za 2020. godinu.
- ✓ Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Nacionalnog plana implementacije Stokholmske konvencije 2019-2023, za 2019. i 2020. godinu.
- ✓ Donešen je Nacionalni plan za implementaciju Minamata konvencije o živi sa Akcionim planom 2022-2022 sa Minamata inicijalnom procjenom.
- ✓ Završni Izvještaj o sprovođenju Nacionalne strategije upravljanja kvalitetom vazduha za period 2017-2020. godina, sa Izvještajem o realizaciji Akcionog plana za 2020. godinu.
- ✓ Usvojena akta DOO „Centar za ekotoksikološka ispitivanja”- Podgorica (Odluka o izmjenama Odluke o osnivanju DOO „Centar za ekotoksikološka ispitivanja”- Podgorica.
- ✓ Odluka o raspoređivanju dobiti DOO „Centar za ekotoksikološka ispitivanja” - Podgorica i Odluka o povećanju osnovnog kapitala DOO „Centar za ekotoksikološka ispitivanja” – Podgorica.
- ✓ Statut društva sa ograničenom odgovornošću „Centar za ekotoksikološka ispitivanja” – Podgorica.

² Ovim je pored pravilnika koji su donijeti 2020.godine obezbijedena potpuna implementacija Zakona o industrijskim emisijama

- ✓ U skladu sa Programom rada Vlade usvojena je Informacija o stanju životne sredine u Crnoj Gori za 2020. godinu.
- ✓ Donijeta je Uredba o graničnim vrijednostima emisija iz postrojenja za sagorijevanje, načinu izračunavanja graničnih vrijednosti emisija za postrojenja koja koriste više vrsta goriva, stopi odsumporavanja i načinu mjerenja emisija iz postrojenja za sagorijevanje.
- ✓ Usvojen je Program monitoringa životne sredine Crne Gore za 2021. godinu i Izvještaj o sprovođenju Akcionog plana za sprovođenje Programa zaštite od radona za period 2019-2020. godine, u skladu sa Programom.
- ✓ Tokom 2021. godine donešen je Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o graničnim vrijednostima buke u životnoj sredini, načinu određivanja indikatora buke i akustičnim zonama i načinu procjene štetnog dejstva buke („Službeni list CG“, br. 94/21) kojim je transponovana Direktiva Komisije (EU) 2020/367 od 4. marta 2020. godine, kojom se mijenja Aneks III Direktive 2002/49/EC.
- ✓ Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, na predlog Agencije za zaštitu životne sredine, donijelo je Program praćenja kvaliteta tečnih goriva naftnog porijekla za 2021. godinu („Službeni list Crne Gore“, br. 051/21 od 20.05.2021), u skladu sa standardom MEST EN 14274.

Tokom 2021. godine intenzivno se radilo na izradi Plana mjera za smanjenje emisija zagađujućih materija sa finansijskom analizom (zahtjev iz završnog mjerila za Poglavlje 27), koji je u 2021. godini dostavljen na mišljenje Evropskoj komisiji.

Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma je izradilo XXXV, XXXVI, XXXVII, XXXVIII i revidovani XXXVIII nacionalni izvještaj i izjave o nuklearnim materijalima u Crnoj Gori, koji su dostavljeni Međunarodnoj agenciji za atomsku energiju. Izvještaji predstavljaju ispunjavanje međunarodne obaveze u okviru sprovođenja Ugovora o neproliferaciji nuklearnog oružja (NPT), Sporazuma o zaštitnim mjerama, Dodatnog protokola i Protokola o malim količinama.

Predlog odluke o visini naknada, načinu obračuna i plaćanja naknada zbog zagađivanja životne sredine je izrađen krajem 2021. godine i dostavljen institucijama na mišljenje.

U saradnji sa Agencijom za zaštitu životne sredine sačinjen je Izvještaj o stanju životne sredine u Crnoj Gori na bazi indikatora s Akcionim planom za period 2022-2025. godina i dostavljen institucijama i nevladinim organizacijama na mišljenje.

U skladu s Programom rada Vlade Crne Gore za 2021. godinu, Vlada Crne Gore je usvojila Izvještaj o realizaciji Plana upravljanja komunalnim otpadnim vodama Crne Gore (2020-2035), za 2020. godinu.

Pored toga, pripremljeni su i dostavljeni Vladi Crne Gore i sljedeći materijali:

- ✓ Informacija i Zbirni izvještaj Komisije o analizi lokacije „Landža“ predviđene za izgradnju postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda u opštini Danilovgrad.
- ✓ Informacija i Zbirni izvještaj Komisije o analizi lokacije postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda u opštini Podgorica.

Zbog nove organizacije organa državne uprave, Predlog zakona o komunalnim djelatnostima, iako je bila pribavljena većina mišljenja, ponovo je dostavljen na mišljenje svim relevantnim institucijama. Planirano je da se po dobijanju svih mišljenja Predlog zakona o vodnim uslugama dostavi Vladi Crne Gore na utvrđivanje. Iz istog razloga kao i za Predlog zakona o komunalnim djelatnostima, ponovljen je postupak pribavljanja mišljenja na Predlog zakona o vodnim

uslugama. Planirano je da se po dobijanju svih mišljenja Predlog zakona o vodnim uslugama dostavi Vladi Crne Gore na utvrđivanje.

Predlog strategije upravljanja kvalitetom vazduha za period 2021-2029. godina je sačinjen i upućen u martu 2021. godine na mišljenje Evropskoj komisiji, nakon čega se očekuje donošenje istog. U skladu s Uredbom o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija („Sl. list CG”, br. 041/18), Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma sprovelo je postupak javne rasprave o tekstu Nacrta strategije upravljanja kvalitetom vazduha za period 2021-2029. godina sa akcionim planom za period 2021-2022. godina. Javna rasprava je trajala do 8. maja 2021. godine (40 dana). Izvještaj o sprovedenoj javnoj raspravi o tekstu Nacrta strategije upravljanja kvalitetom vazduha za period 2021-2029. godina sa Akcionim planom za period 2021-2022. godina je objavljen na internet stranici ministarstva.

4.1.2 Mjere i aktivnosti preduzete za izvršavanje postavljenih ciljeva

Tokom 2021. godine intenzivirane su aktivnosti na sprovođenju projekta „Upravljanje industrijskim otpadom i čišćenje” u saradnji sa Svjetskom bankom i u skladu sa ugovorom, nastavljeno je sa izvozom grita sa lokacije brodogradilišta Bijela, jer su obezbijedene neophodne dozvole za izvoz otpada, kao i za izvoz kontaminiranog zemljišta. Završeni su radovi na remedijaciji flotacionog jalovišta „Gradac” i na deponiji pepela i šljake „Maljevac”. Kada je riječ o lokaciji KAP, završene su aktivnosti na geodetskom snimanju i geološko-geotehničkom snimanju bazena crvenog mulja i deponije čvrstog otpada i u toku je priprema preostale tehničke dokumentacije (Glavni projekat, ESIA/EIA dokumentacija i sl.). Takođe, postignut je napredak u vezi sa uspostavljanjem mehanizma za stvaranje i održavanje kvalitetne baze podataka (registra) otpada.

Protokol o registrima ispuštanja i prenosa zagađujućih materija je ratifikovan u julu 2017. godine i obaveza Crne Gore, na osnovu Regulative (EC) No 166/2006 (EPRTTR), je uspostavljanje i precizno definisanje katastra zagađivača (PRTR) sa bazom podataka o emisijama zagađivača, kako bi se na efikasan način obezbijedio pristup javnosti informacijama o životnoj sredini. U tom cilju Ministarstvo je dostavilo pismo podrške za regionalni projekat „Enhancing PRTRs for Sustainability: ispunjavanje obaveza E-PRTR, IED i PRTR protokola”, kroz koji je u decembru 2021. godine urađena Nacionalna procjena pravnih, institucionalnih i tehničkih potreba, kao i potreba izgradnje kapaciteta, u cilju uspostavljanja registra zagađivača.

Ministarstvo u saradnji sa Ekonomskom komisijom Ujedinjenih nacija za Evropu, kroz Program pomoći Konvencije o industrijskim akcidentima, organizovalo Tehničku misiju za podršku Crnoj Gori u implementaciji UNECE Konvencije o prekograničnim efektima industrijskih nesreća.

Nastavljena je kontinuirana saradnja i izgradnja kapaciteta za učešće u radu tijela Evropske agencije za hemikalije (ECHA), u okviru IPA projekta- Pripremne mjere za upravljanje hemikalijama za zemlje kandidate i potencijalne kandidate.

U toku 2021. godine odobreni su sljedeći projekti:

- ✓ Jačanje sinergije između Bazelske, Roterdamske, Stokholmske i Minamata konvencije.
- ✓ Izgradnja održivih kapaciteta za ažuriranje NIP-a Stokholmske konvencije (Nacionalni plan sprovođenja).
- ✓ Fazno isključivanje žive u sektoru zdravstva.

Sveobuhvatno ekološki prihvatljivo upravljanje otpadom koji sadrži PCB u Crnoj Gori je projekat koji implementira kancelarija Programa Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP), u

saradnji sa Ministarstvom, sredstvima Globalnog fonda za životnu sredinu (GEF) i projektnih partnera (Crnogorski elektrodistributivni sistem – CEDIS, UNIPOM /KAP, Luka Bar, Rudinik uglja Pljevlja, Port of Adria, Zeljeznica Crne Gore itd.). Cilj projekta je identifikacija, zbrinjavanje i trajno odstranjivanje opreme i otpada kontaminiranih polihlorovanim bifenilima (PCB) iz životne sredine, čime će biti riješen značajan ekološki problem u državi. Projekat će trajati do kraja 2022. godine.

Ministarstvo je obilježilo Međunarodni dan zaštite od buke 20. aprila 2021.godine, u cilju edukacije i informisanja javnosti sa zakonskim mjerama i implementacijom propisa iz oblasti zaštite od buke u životnoj sredini. U februaru 2021. godine, Ekonomskoj komisiji Ujedinjenih nacija za Evropu (UNECE) – Sekretarijatu Arhuske konvencije, u Ženevi, je dostavljen IV Nacionalni izvještaj o sprovođenju Konvencije o dostupnosti informacija, učešću javnosti u donošenju odluka i pravu na pravnu zaštitu u pitanjima životne sredine (Arhuske konvencije), koji je pripremljenu skladu sa obavezama koje Crna Gora ima kao članica Arhuske Konvencije. U dijelu koji se odnosi na ispunjavanje obaveza po međunarodnim ugovorima, kao i u skladu s dijelom prava EU, sprovodi se procedura koje se odnose na prekogranične HE Ugljevik 3, Tuzla blok 7, i dr.). U cilju rješavanja otvorenih pitanja koja se odnose na razmjenu informacija za HEE Buk Bijela, uspostavljena je komunikacija sa nadležnim ministarstvom Republike Srpske, kao i sa EPRS, Bosne i Hercegovine. Takođe, obnovljena je komunikacija sa nadležnim organom Republike Albanije za mHE na rijeci Cijevna.

Potpisan je Ugovor o ustupanju opreme na korišćenje broj: 01-28/3 od 9.02.2021. godine, u cilju jačanja kapaciteta D.O.O. „Centar za ekotoksikološka ispitivanja“ za unapređenje sistema upravljanja kvalitetom vazduha. Ministarstvo je kroz regionalni projekat Međunarodne agencije za atomsku energiju RER7012 „Unapređenje inventara izvora aerosola upotrebom nuklearnih analitičkih tehnika kao podrška upravljanju kvalitetom vazduha“, na osnovu Okvirnog programa za saradnju Crne Gore sa Međunarodnom agencijom za atomsku energiju (2014-2020), obezbijedila opremu ukupne vrijednosti 4.700,00€, koja se sastoji od: višetalasnog absorpcionog instrumenta za određivanje koncentracije crnog ugljenika.

U okviru redovnog izvještavanja o emisijama zagađujućih materija u vazduh sačinjen je inventar emisija zagađujućih materija na nacionalnom nivou, koji je dostavljen evropskoj mreži za izvještavanje u životnoj sredini (EIONET).

Realizovan je Ugovor male vrijednosti o saradnji između Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma i D.O.O. „Centar za ekotoksikološka ispitivanja“ u vezi pružanja posebnih usluga mjerenja iz oblasti jonizujućih zračenja uz primjenu akreditovanih metoda iz gamaspektrometrije i dozimetrije u cilju ispunjavanja međunarodne obaveze prema Međunarodnoj agenciji za atomsku energiju u okviru sprovođenja Ugovora o neproliferaciji nuklearnog oružja (NPT), Sporazuma o zaštitnim mjerama, Dodatnog protokola i Protokola o malim količinama.

Po zahtjevu Uprave za inspekcijske poslove – ekološke inspekcije, ministarstvo je, kroz regionalni projekat Međunarodne agencije za atomsku energiju „Jačanje regulatorne infrastrukture za zaštitu od zračenja“ na osnovu Okvirnog programa za saradnju Crne Gore sa Međunarodnom agencijom za atomsku energiju (2014-2020), obezbijedilo opremu koja se sastoji od: gama i neutronskog identifikatora RID 2 ULK NGH.

U okviru regionalnog projekta tehničke saradnje RER9153 „Jačanje regionalnog kapaciteta za kontrolu dugoročnih rizika zbog radona u stanovima i na radnim mjestima“, koji je podržan od strane Međunarodne agencije za atomsku energiju (MAAE), obezbijedeno je 500 detektora radona, kao donacija, ukupne vrijednosti 2.075 € u cilju daljih aktivnosti na sprovođenju Programa zaštite od radona s Akcionim planom za period 2019-2023. godine. Detektori su

predviđeni za istraživanje kojim će biti obuhvaćeno pogašćenje mreže i mjerenja koncentracije radona u boravišnim prostorima u radonski prioritetnim područjima na sjeveru Crne Gore (Šavnik, Plužine, Petnjica i Mojkovac). U toku su aktivnosti na pripremi TAIEX regionalne radionice za države Zapadnog Balkana u oblasti monitoringa radioaktivnosti, za koju se očekuje saradnja sa institutom za radioelemente iz Belgije. Takođe, u oblasti zaštite od jonizujućih zračenja sprovodi se aktivno 13 regionalnih, interregionalnih i nacionalnih projekata podržanih od strane Evropske komisije i MAAE.

U okviru saradnje sa MAAE obezbijedena je donacija - uređaj za mjerenje površinske kontaminacije kroz učešće predstavnice Ministarstva u regionalnom projektu RER9155 „Poboljšanje regulatorne i metrološke infrastrukture potrebne za osiguranje zaštite od zračenja u industriji od materijala sa povećanim sadržajem prirodnih radionuklida (NORM)“, ukupne vrijednosti 1.607,40 €.

Izveštaj o stanju ispuštanja otpadnih voda za aglomeracije na teritoriji Crne Gore za 2020. godinu, pripremljen je u skladu sa članom 17 Zakona o upravljanju komunalnim otpadnim vodama („Sl. list Crne Gore“, br. 02/17), a na osnovu sprovedenih upitnika koji su sprovedeni u saradnji sa jedinicama lokalne samouprave.

Izveštaj o sprovođenju Državnog plana upravljanja otpadom za 2020. godinu, pripremljen je u skladu sa članom 25 Zakona o upravljanju otpadom („Službeni list Crne Gore“, br. 064/11, 039/16).

Strategija upravljanja kvalitetom vazduha za period 2021-2029. godina sa Akcionim planom 2021-2022. godina, nije donešena, iako je u procesu konsultacija na nacionalnom nivou dokument finalizovan. U martu 2021. godine, nacrt Strategije je poslat na mišljenje Evropskoj komisiji, koja je nakon sastanka Pododbora za saobraćaj, životnu sredinu, energetiku i regionalni razvoj između Crne Gore i Evropske komisije u junu 2021. godine, najavila tematsku video konferenciju u septembru, koja još nije održana. U pitanje je dovedena ključna mjera na koju se oslanja Akcioni plan za period 2021-2022. godina - ekološka rekonstrukcija TE Pljevlja, koja još nije započeta. Nakon dobijanja saglasnosti Evropske komisije, dokument se mora ažurirati i izraditi novi akcioni plan za period 2022 -2023. godina, a prije usvajanja neophodno je ponovo dobiti sva potrebna mišljenja i održati javnu raspravu. Kako je dokument od velikog značaja za pregovore sa EU, jer se na osnovu njega utvrđuju obavezna smanjenja emisija zagađujućih materija koja su od velikog uticaja na domaću privredu, nužno je upodobiti ga sa aktuelnim rješenjima u energetsom i industrijskom sektoru.

Komisija za raspodjelu sredstava Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma u skladu sa članom 32v Zakona o nevladinim organizacijama („Službeni list CG“, br.39/11 i 37/17) raspisala je Javni konkurs za raspodjelu sredstava nevladinim organizacijama u cilju sprovođenja edukativnih kampanja o bezbjednom upravljanju dugotrajnim organskim zagađujućim supstancama (POPs) u Crnoj Gori broj: 04-370/50. Iznos sredstava opredijeljen ovim javnim konkursom iznosi 50.000 €. Konkurs je sačinjen u skladu sa članom 2 i 3 Odluke o utvrđivanju prioritetnih oblasti od javnog interesa i visine sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija u 2021. godini („Službeni list CG“, br. 80/21) i čl.3 i 4 Pravilnika o sadržaju javnog konkursa za raspodjelu sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija i izgledu i sadržaju prijave na javni konkurs („Službeni list CG“, br. 14/18). Po Javnom konkursu, dostavljeno je devet prijave od strane devet nevladinih organizacija. Imajući u vidu ukupno raspoloživ iznos sredstava po Javnom konkursu (50.000 €), nakon ocjena nezavisnih procjenjivača i utvrđene Rang liste, dvije nevladine organizacije ostale su ispod crte, te su potpisani ugovori sa sedam Nevladinim organizacijama.

Tokom 2021. godine, na osnovu ugovora Ministarstva sa nevladinim organizacijama, sprovedene su aktivnosti na realizaciji projekata sa ciljem jačanja ekološke svijesti o odvojenom sakupljanju komunalnog otpada, upravljanju organskim otpadom i kompostiranju otpada, kao i eliminisanju plastičnih kesa i drugih plastičnih materijala iz otpada. Potpisano je 20 ugovora sa Nvladinim organizacijama, u iznosu od 80.000 €.

Takođe, u toku 2021. godine Ministarstvo je izvršilo nabavku 150 kanti za selektivno sakupljanje otpada (papir i plastika) za osnovne i srednje škole u Crnoj Gori.

4.2 DIREKTORAT ZA PRIRODU

Direktorat za prirodu vrši poslove koji se odnose na: predlaganje, praćenje i usmjeravanje politike u oblasti zaštite prirode; izradu strategija i drugih razvojnih dokumenata, programa i projekata iz oblasti zaštite prirode; izradu nacрта i predloga zakona, podzakonskih akata i drugih propisa iz djelokruga rada Direktorata; učešće u pregovaračkom procesu i aktivnostima vezanim za pristupanje EU u okviru Pregovaračkog poglavlja 27 - Životna sredina i klimatske promjene; usklađivanje zakonodavstva s propisima Evropske unije u oblasti zaštite prirode, uključujući habitate, ptice i rijetke biljne i životinjske vrste, invazivne vrste, promet ugroženih vrsta i druge propise Evropske unije u oblasti zaštite prirode; izradu programa i planova za zaštitu prirode i biodiverziteta, upravljanje zaštićenim područjima prirode i uspostavljanje mreža zaštićenih područja, naročito NATURA mreže; utvrđivanje i sprovođenje zaštite prirodnih cjelina od značaja za državu; utvrđivanje i očuvanje područja pod međunarodnom zaštitom i prekograničnih zaštićenih područja; predlaganje sistemskih mjera za sprovođenje strateških dokumenata, planova i programa u oblasti zaštite prirode; pripremu, organizovanje i sprovođenje praćenja stanja očuvanosti prirode kroz učešće u razvoju indikatora koji ilustruju stanje očuvanosti; osiguravanje praćenja stanja ekosistema.

4.2.1 Zakonska regulativa

Izrada izmjena i dopuna Zakona o zaštiti prirode koja će biti završena do III kvartala 2022. godine. Otpočete su aktivnosti na izradi Pravilnika s listom dozvoljenih stranih vrsta i listom invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji.

Shodno Zakonu o zaštiti morske sredine, tokom 2021. godine, donijeta su podzakonska akta:

- ✓ Pravilnik o kriterijumima i metodološkim standardima za određivanje dobrog stanja i monitoringu morske sredine („Službeni list Crne Gore”, br. 036/21 od 05.04.2021),
- ✓ Pravilnik o načinu analize svojstava i karakteristika trenutnog stanja morske sredine, kvalitativnim pokazateljima i načinu određivanja ciljeva i indikatora za ostvarivanje, odnosno održavanje dobrog stanja morske sredine („Službeni list Crne Gore”, br. 036/21 od 05.04.2021) i
- ✓ Pravilnik o bližem sadržaju programa mjera za ostvarivanje, odnosno održavanje dobrog stanja morske sredine („Službeni list Crne Gore”, br. 036/21 od 05.04.2021).

Pripremljena su dokumenta Početna procjena stanja morske sredine i Dokument o određivanju dobrog stanja morske sredine i ciljevima i indikatorima za postizanje ili održavanje dobrog stanja morske sredine, za koja je raspisana javna rasprava u periodu od 21. decembra 2021. godine do 31. januara 2022. godine. Dokumenta će biti dostavljena Evropskoj komisiji na mišljenje.

U 2021. godini proglašenjem tri morska zaštićena područja u Crnoj Gori, zaokružio se proces uspostavljanja prvih zaštićenih područja u moru. Vlada Crne Gore donijela je Odluku o proglašavanju zaštićenog područja Park prirode „Platamuni” 22. aprila 2021. godine, Odluku o proglašavanju zaštićenog područja Park prirode „Katič” 16. septembra 2021. godine, Odluku o

stavljanju pod preventivnu zaštitu lokaliteta „Sopot“ i „Dražin Vrt“ 30. jula 2021.godine i Odluku o proglašavanju zaštićenog područja Park prirode „Stari Ulcinj“ 29. decembra 2021.godine. Na ovaj način se površina zaštićenih područja u Crnoj Gori uvećava za 4.764,7 ha. Ovim su ispunjene važne obaveze definisane u okviru završnih mjerila za Poglavlje 27, kao i iz brojnih nacionalnih strateških dokumenata. Napredak u zaštiti morskog biodiverziteta evidentiran je i u Izvještaju o napretku Evropske komisije za Poglavlje 27. Uz proglašenje i trećeg morskog zaštićenog područja, postignuti su definisani ciljevi na nacionalnom i međunarodnom nivou, i stvorena osnova za ispunjavanje novih, veoma ambicioznih ciljeva iz oblasti zaštite prirode. Za potrebe obezbjeđivanja adekvatne zaštite i rada upravljača, obezbijeđeni su dodatni izvori finansiranja kroz regionalna sredstva Globalnog fonda za životnu sredinu za period 2022-2027. godine.

Na sjednici Vlade od 30. jula 2021. godine, osnovano je Koordinaciono tijelo za zaštitu morske sredine, shodno Zakonu o zaštiti morske sredine.

4.2.2 Realizovane ostale aktivnosti

Na predlog Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma tokom 2021. godine obilježena je tridesetogodišnjica od donošenja ***Deklaracije o ekološkoj državi Crnoj Gori***. Ovo obilježavanje realizovano je kroz Program aktivnosti koji je Vlada Crne Gore usvojila na sjednici od 20. maja 2021. godine. Ove aktivnosti su imale za cilj oživljavanje ove ideje, ali i preispitivanju dalje posvećenosti i njene adekvatne realizacije. Ove aktivnosti pratila je medijska kampanja koja je koristila postojeće kapacitete i događaje, a s ciljem podizanja svijesti i znanja društva o očuvanju životne sredine za buduće generacije. Neke od aktivnosti koje su realizovane su: obilježavanje važnih ekoloških datuma sa nizom akcija, održavanje svečane sjednice Skupštine Crne Gore 19. septembra 2021. godine, niz okruglih stolova i konferencija pratila je ova tema. A kroz medijsku kampanju prezentovan je logo, koji će zadržati primat u obilježavanju ovog događaja i u buduće.

U okviru IPA projekta „Podrška pripremi projekata iz sektora životne sredine i klimatskih promjena u Crnoj Gori“ tokom drugog kvartala 2021. godine obezbijeđen je angažman dva eksperta povodom **erozije na Adi Bojani**. Prvi koraci u okviru ove saradnje podrazumijevali su konsultacije nadležnih institucija s italijanskim ekspertima i prof. Petkovićem u vezi s preciziranjem koraka za sprovođenje hitnih privremenih mjera, prije svega u vezi sa pripremom plaže za narednu sezonu na što efikasniji način. Paralelno s tim italijanski eksperti su radili na sagledavanju svih postojećih podataka, geodetskih snimaka i prošlogodišnjih mjerenja batimetrije na ovom području, kao i davanju mišljenja na predložena rješenja u Studiji očuvanja i revitalizacije plaže na Adi Bojani, identifikovanju procesa, i predlaganju dodatnih rješenja. Takođe, u saradnji s nacionalnim institucijama radilo se na predlogu programa monitoringa procesa, kao dio pripreme Nacrta plana aktivnosti za Adi Bojanu, u smislu privremenih, ali prije svega srednjoročnih i dugoročnih ciljeva i aktivnosti za očuvanje i revitalizaciju ovog područja. Pripremljena je Informacija o trenutnom stanju, preduzetim aktivnostima i sprovođenju daljih mjera na suzbijanju erozije na Adi Bojani i donešen je niz zaključaka, među kojima je dio dospio na realizaciju tokom 2021. godine. Rok za pripremu stručnog izvještaja odnosno ekspertskog mišljenja u vezi s dugoročnim, srednjoročnim i kratkoročnim mjerama za eroziju na Adi Bojani je odložen za mart 2022. godine, zbog nedostatka podataka, ali i zbog bolje ocjene efikasnosti projekta privremenih mjera koje je moguće odrediti tokom zimskog perioda odnosno nevremena. Kada je u pitanju sprovođenje kratkoročnih privremenih mjera, odnosno realizacija projekta privremenih mjera, isti je

realizovan u novembru 2021. godine i za sada pokazuje dobre rezultate u odbrani turističkih objekata od erozije.

Uspješno je sproveden i završen projekat „Implementacija ekosistemskog pristupa u Jadranskom moru kroz planiranje područja mora“ GEF Adriatic, koji je rezultirao revizijom i unaprijeđenjem programa monitoringa morske sredine, shodno Integrisanom programu monitoringa i procjene stanja morske sredine (IMAPa) Barselonske konvencije, koji se zasniva na ekosistemskom pristupu, kao i bazom podataka, analizama i podlogama za izradu **Plana područja mora**, shodno Direktivi o planiranju područja mora i Protokolu o integralnom upravljanju obalnim područjem.

U podmorju Crne Gore se izvodilo istražno bušenje dvije bušotine, koje su za cilj imale da istraže ugljovodničku potencijalnost. Dubokom bušotinom istraživanje ugljovodonika prepoznato je kao aktivnost od izuzetnog značaja za Crnu Goru. Vlada Crne Gore je na predlog Ministarstva, na sjednici održanoj 01.07. 2021.godine, donijela Odluku o obrazovanju **Komisije za praćenje aktivnosti vezanih za operacije sa ugljovodonicima radi zaštite životne sredine**. Agencija za zaštitu životne sredine dala je saglasnost na Izvještaj strateške procjene uticaja na životnu sredinu za Program istraživanja i proizvodnje ugljovodonika u podmorju Crne Gore. Navedenim Izvještajem daje se preporuka o formiranju radnog tijela koje će se baviti problematikom praćenja aktivnosti vezanih za operacije sa ugljovodonicima u cilju očuvanja životne sredine.

Projekat Rehabilitacija Biogradskog jezera je već godinama jedan od prioriteta u sektoru zaštite životne sredine, pa je prepoznat i kao jedan od prioriteta na Jedinствenoj listi infrastrukturnih projekata. Međutim, iako je problem erozije prepoznat još prije više od pola vijeka i urađeno niz studija i analiza od strane raznih domaćih institucija, još uvijek nije napravljena sveobuhvatna analiza koja će sagledati sve aspekte i dati predlog daljih koraka. U tom cilju, Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma je kroz tekući IPA projekat „Podrška u pripremi projekata u sektoru životna sredina i klimatske akcije“ odlučila da završi prvu fazu, odnosno analizu postojećeg stanja kako bi sveobuhvatnim pristupom konačno bila dobijena jasna slika mogućih daljih koraka. Projektni zadatak obuhvata prikupljanje postojećih podataka, njihovu analizu i sagladavanje stanja Biogradskog jezera, kao i projektovanje istražnih radova neophodnih za utvrđivanje razloga koji dovode do smanjenja nivoa vode u jezeru koje je primećeno tokom godina.

U saradnji sa kompanijama Gradir Montenegro i Tara Resources, kao i Centrom za ekotoksikološka ispitivanja, Ministarstvo je pokrenulo **projekat rješavanja problema rudničkih voda na području rudnika Šuplja Stijena**. Rudničke vode koje danas ističu iz nekoliko starih rudarskih okana, posljedica su podzemne eksploatacije rude olova i cinka koja se pre nekoliko desetina godina odvijala na ovom prostoru. U cilju rješavanja dugogodišnjeg problema kiselih rudničkih voda na području Šuplje Stijene, postavljen je eksperiment koji je i dalje u toku i prati ga Centar za ekotoksikološka istraživanja. Očekuje se da rezultati eksperimenta budu iskorišćeni za potrebe definisanja ulaznih parametara za projektovanje sistema za tretman rudničkih voda. Osmišljeno je idejno rješenje koje na održiv i ekonomičan način može da dovede do poboljšanja kvaliteta rudničkih voda, koje pored toga što utiču na kvalitet vode rijeke Čehotine, utiče i na kvalitet okolnog zemljišta koje je u kontaktu sa kiselim vodama. Rješenje za poboljšanje kvaliteta voda leži u hemijskoj reakciji neutralizacije, odnosno povećanja pH vrijednosti, u kontktu krečnjaka sa kiselim rudničkim vodama. Obzirom da je otkrivka koja se uklanja radi eksoplatacije rude mahom krečnjak, ovo rješenje može se smatrati održivim i ekonomičnim.

4.3 DIREKTORAT ZA EU INTEGRACIJE, MEĐUNARODNU SARADNJU I KLIMATSKE PROMJENE

Direktorat za EU integracije, međunarodnu saradnju i klimatske promjene vrši poslove koji se odnose na: predlaganje, praćenje i usmjeravanje politike u oblasti pregovaranja sa EU u okviru Pregovaračkog poglavlja 27 – Životna sredina i klimatske promjene (u daljem tekstu: Poglavlje 27), uključujući koordinaciju relevantnih resora; realizaciju i izvještavanje u dijelu obaveza u nadležnosti Ministarstva koje se odnose na prostorno planiranje, urbanizam i građevinarstvo, jonizujuće i nejonizujuće zračenje, nuklearnu i radijacionu bezbjednost i sigurnost, uključujući Poglavlje 1 – Sloboda kretanja roba, 15 - Energetika, 20 – Preduzetništvo i industrijska politika, 21 – Trans - evropske mreže, 22 – Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata, 23 – Pravosuđe i temeljna prava, 24 – Pravda, sloboda i bezbjednost, 30 – Vanjski odnosi i 31 - Vanjska, bezbjednosna i odbrambena politika; politike međunarodne saradnje za oblasti ekologije i prostornog planiranja na bilateralnom i multilateralnom nivou; politike u oblasti klimatskih promjena; organizaciju, koordiniranje, sprovođenje i nadzor aktivnosti vezanih za proces pristupanja Evropskoj uniji u okviru Poglavlja 27 i ostalih poglavlja za čije obaveze je nadležno Ministarstvo, uključujući izvještavanje ka relevantnim nacionalnim i institucijama EU; organizaciju, koordiniranje, sprovođenje i nadzor aktivnosti u oblasti klimatskih promjena; iniciranje i koordinacija izrade i sprovođenja strateških, planskih i akcionih dokumenata, programa i projekata koji se odnose na proces integracije u okviru Poglavlja 27 i učešće u izradi i sprovođenju strateških, planskih i akcionih dokumenata koji se odnose na proces integracije u okviru drugih pregovaračkih poglavlja vezanih za prostorno planiranje i urbanizam.

4.3.1 Zakonska regulativa

U skladu sa Zakonom o zaštiti od negativnih uticaja klimatskih promjena ("Službeni list Crne Gore", br. 073/19 od 27.12.2019) tokom 2021. godine sprovedene su sljedeće ključne aktivnosti:

- ✓ Donijeta je *Uredbu o vazduhoplovnim aktivnostima za koje se ne dostavlja plan praćenja emisija gasova sa efektom staklene bašte*. Uredbom su predviđene vazduhoplovne aktivnosti za koje se ne dostavlja plan praćenja emisija gasova sa efektom staklene bašte.
- ✓ Donijeta je *Uredba o supstancama koje oštećuju ozonski omotač i alternativnim supstancama*. Ovom uredbom propisuje se način stavljanja u promet, proizvodnje, upotrebe, izvoz i uvoz supstanci koje oštećuju ozonski omotač i alternativnih supstanci, opreme i proizvoda koji ih sadrže ili su pomoću tih supstanci proizvedeni, način postupnog smanjivanja potrošnje tih supstanci, opreme i proizvoda, način određivanja godišnjih kvota za uvoz i njihovog isključivanja iz upotrebe, postupanje sa supstancama koje oštećuju ozonski omotač i alternativnim supstancama, postupanje sa opremom i proizvodima koji ih sadrže ili su pomoću tih supstanci proizvedeni, postupanje sa tim supstancama nakon prestanka upotrebe proizvoda koji ih sadrže, način njihovog prikupljanja, korišćenja, reciklaže, regeneracije, trajnog odlaganja i uništavanja, označavanje supstanci, opreme i proizvoda i izvještavanje o njihovoj potrošnji, upotrebi, uvozu, izvozu i stavljanju u promet.
- ✓ Donijet je *Pravilnik o obrascu dozvole za emisiju gasova sa efektom staklene bašte i načinu vođenja evidencije* („Službeni list Crne Gore", br. 013/21 od 10.02.2021).
- ✓ Donijet je *Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu verifikacije izvještaja o emisijama gasova sa efektom staklene bašte* („Službeni list Crne Gore", br. 013/21 od 10.02.2021).

- ✓ donijet je *Pravilnik o bližim uslovima pristupa mreži za transport ugljendioksida, postupku i kriterijumima za prihvatanje tokova ugljendioksida* („Službeni list Crne Gore", br. 012/21 od 05.02.2021) .
- ✓ Donijet je *Pravilnik o uslovima u pogledu kadra i opreme za pravno lice koje vrši verifikaciju izvještaja o emisiji gasova sa efektom staklene bašte* („Službeni list Crne Gore", br. 012/21 od 05.02.2021).
- ✓ Donijet je *Pravilnik o bližem načinu i potrebnoj dokumentaciji za izdavanje dozvole za obavljanje djelatnosti ugradnje, održavanja i/ili popravke kao i isključivanja iz upotrebe opreme i proizvoda koji sadrže supstance koje oštećuju ozonski omotač ili alternativne supstance.*
- ✓ Donijet je *Pravilnik o programu stručnog osposobljavanja lica koja vrše djelatnost ugradnje, održavanja i/ili popravke kao i isključivanja iz upotrebe opreme i proizvoda koji sadrže supstance koje oštećuju ozonski omotač ili alternativne supstance* („Službeni list Crne Gore", br. 132/21 od 21.12.2021).

4.3.2 Realizacija aktivnosti iz Programa rada Vlade

Shodno Programu rada Vlade Crne Gore za 2021. godinu realizovane su sljedeće obaveze:

- ✓ usvojen je Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za ispunjavanje završnih mjerila u Poglavlju 27 - životna sredina i klimatske promjene,
- ✓ usvojena je Analiza finansijskih potreba u okviru poglavlja 27 - Životna sredina i klimatske promjene,
- ✓ donijet je Nacionalni program prioriternih aktivnosti u oblasti ublažavanja i prilagođavanja na klimatske promjene u okviru saradnje sa Zelenim klimatskim fondom 2021-2023. godine. Sproveden je poziv, a potom i analiza kandidovanih projektnih predloga za uključivanje u Program prioriternih aktivnosti za saradnju Crne Gore sa Zelenim klimatskim fondom u odnosu na njihovu usaglašenost sa propisanim kriterijumima. Od ukupno 10 projektnih ideja, kroz za to propisanu i po prvi put sprovedenu proceduru, sedam projekata je odobreno za uključivanje u Program. Izvještajem se obavezuje na smanjenje emisije gasova sa efektom staklene bašte za 35% u odnosu na baznu 1990. godinu. Prvobitnim izvještajem nacionalnog utvrđenog doprinosa koji je predat Sekretarijatu UNFCCC-a, Crna Gora se prvobitno obavezala na smanjenje od 30%, i taj cilj je već ostvaren. Sada Crna Gora revizijom Nacionalno utvrđenog doprinosa - NDC kao novu ciljnu vrijednost postavlja smanjenje od 35% do 2030. godine, a u odnosu na 1990. godinu. Daljim unaprjeđenjem preciznosti računanja emisija, otklanjanjem određenih nepouzdanosti u ekonomskim projekcijama i uključivanjem podataka iz šumarstva i poljoprivrede, procjenjuje se da ciljni nivo smanjenja emisija u Crnoj Gori može biti povećan. Aktivnosti na reviziji nacionalno utvrđenog doprinosa će otpočeti tokom 2022. godine.

U okviru Programa prioriternih aktivnosti, pripremljen je Izveštaj o potrebama i kapacitetima za unapređenje saradnje sa Zelenim klimatskim fondom, a Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma zajedno sa Nacionalnim savjetom za održivi razvoj treba da postupa u skladu sa definisanom procedurom za davanje saglasnosti budućim projektima/programima. Izrada Nacrta strategije o niskokarbonskom razvoju sa Akcionim planom delegirana je kao jedna od prioriternih aktivnosti u okviru projekta „Tehnička podrška praćenju i implementaciji politika zaštite životne sredine i klimatskih akcija“, finansiranog iz fonda IPA 2016. Zbog situacije u vezi sa COVID 19 pandemijom, razvoj Strategije je planiran kroz IPA III program 2021-2025. Pripremljen je Priručnik za izradu strategije o niskokarbonskom razvoju, koji će dati smjernice za razvoj strategije, uključujući viziju, opšte i specifične ciljeve, mjere, koje će

dovesti do smanjenja emisija gasova sa efektom staklene bašte iz sektora poljoprivrede, upravljanja otpadom, energetike, industrijskih procesa i upotrebe proizvoda, šumarstva, korišćenja i prenamjene zemljišta. Takođe će obuhvatiti institucionalne i pravne osnove u oblasti klimatskih promjena u Crnoj Gori, mehanizme za uključivanje javnosti, kao i međusektorsku saradnju.

U saradnji sa Programom Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP), Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma je otpočelo implementaciju projekta „Jačanje kapaciteta Crne Gore u oblasti integrisanja rizika od klimatskih promjena u proces planiranja“ za izradu Nacionalnog plana prilagođavanja klimatskim promenama-NAP. Predlog projekta odobrio je Zeleni klimatski fond - 23. oktobra 2020. godine. Krajem 2021. godine završen je prvi nacrt procjene institucionalnih kapaciteta za izradu Nacionalnog plana adaptacije. Tokom realizacije projekta u periodu jul – decembar 2021. godine, sprovedene aktivnosti su bile usmjerene na sljedeće:

1. Prezentacija ciljeva i procesa implementacije širem krugu zainteresovanih strana i obezbjeđivanje potrebnih inputa i učešća za sprovođenje planiranih aktivnosti.
2. Procjena kapaciteta najvažnijih zainteresovanih strana uključenih u proces nacionalnog planiranja adaptacije (NPA), kako bi se utvrdili individualni i institucionalni nedostaci u kapacitetima, i kako bi se tim NPA fokusirao na pripremu i implementaciju procjene kapaciteta.
3. U kontekstu ažurirane misije i mandata Radne grupe za ublažavanje i prilagođavanje na klimatske promjene (RGUPKP) u okviru Nacionalnog savjeta za održivi razvoj, integralno upravljanje obalnim područjem i klimatskim promjenama, proces je rezultirao značajnim poboljšanjem institucionalne organizacije RGUPKP.
4. Pregled i konsolidacija dostupnih procjena klimatskih rizika u okviru četiri prioriteta sektora su u toku.
5. Uspostavljen je partnerski odnos sa paralelnim aktivnostima Nacionalne kancelarije UNDP-a koje su usmjerene na procjenu potreba privatnog sektora za zelenu tranziciju i oporavak.

U periodu od 31. oktobra -12. novembra 2021. godine u Škotskom kampusu u Glasgovu, održana je 26. Konferencija Okvirne konvencije Ujedinjenih nacija o promjeni klime (COP 26), koja je protekla u znaku intenzivnih pregovora u cilju operacionalizacije pojedinih članova Pariškog sporazuma i stvaranja uslova za njegovu punu primjenu. Napredak u pregovorima je ocijenjen kao pozitivan, međutim značajan broj tema prosljeđen je za razmatranje na budućim zasjedanjima. Tokom konferencije je zapaženo učešće i prepoznata pozitivna ambicija Crne Gore da postane primjer Zapadnog Balkana u dijelu pravovremenog i potpunog ispunjenja EU i globalnog cilja kada je u pitanju smanjenje emisije GHG.

4.3.3 Realizacija ostalih aktivnosti

Projekat „Prirodna rješenja za otpornija društva na Zapadnom Balkanu “– ADAPT započet je u saradnji sa Regionalnom kancelarijom za Istočnu Evropu i Centralnu Aziju (IUCN). Implementacijom projekta pružiće se prilika za analizu upravljanja nacionalnim ekosistemom i utvrditi politike biodiverziteta iz perspektive klimatskih promjena uz konkretne opcije i indikatore adaptacije, pri čemu je planirano da se projekat finalizuje do oktobra 2022. godine.

Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma je dio projekta „Tranzicija ka ekonomiji sa niskim emisijama i klimatskim otporom na Zapadnom Balkanu i u Turskoj (TRATOLOW) “ „Tratolow “projekat se fokusira na izgradnju kapaciteta kroz razumijevanje i sprovođenje akcionih mjera za mitigaciju i adaptaciju na klimatske promjene, njihovih uticaja i

zajedničkih koristi. Takođe doprinijeće unaprijeđenju regionalne saradnje kroz razmjenu informacija, primjenu najboljih praksi i razmjenu relevantnih iskustva.

Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma u saradnji sa Programom Ujedinjenih nacija za razvoj – UNDP, otpočelo implementaciju projekta „Dvogodišnji izvještaj o transparentnosti (BTR) i Četvrta nacionalna komunikacija“. Ovim projektom će Vlada Crne Gore biti pomognuta u pripremi i podnošenju svoje Četvrte nacionalne komunikacije i prvog dvogodišnjeg izvještaja o transparentnosti za ispunjavanje obaveza iz Okvirne konvencije Ujedinjenih nacija o klimatskim promjenama (UNFCCC). Očekuje se da će projekat biti finalizovan u 2024. godini.

Aktivnosti na projektu „Izgradnja Eko-efikasne zgrade u Podgorici“ u 2021. godini

Nakon prevazilaženja problema nastalih u realizaciji projekta, početkom 2021. godine, stvoreni su uslovi za nastavak aktivnosti na izgradnji Eko-efikasne zgrade u Podgorici.

Objedinjavanje preostalih radova I faze sa radovima II faze, u cilju sprovođenja jedne tenderske procedure za nabavku Izvođača preostalih radova definisano je kao ključna aktivnost u 2021. godini. Sa predstavnicima italijanskog ministarstva je 23.4.2021.godine, održan sastanak (u online formatu) na kom je usaglašeno da se sva sredstva sa EMIF računa, ukupne vrijednosti oko 4,5 miliona EUR opredijele za nastavak aktivnosti na projektu izgradnje Eko-efikasne zgrade, dok je italijanska strana potvrdila ispunjavanje obaveze iz Tehničkih sporazuma, o donaciji dodatnih sredstava za nastavak realizacije projekta izgradnje Eko-efikasne zgrade (4 miliona umanjena za 876.000€), a nakon utroška postojećih sredstava na EMIF-a.

Nakon završene procedure poziva za javno nadmetanje za izbor najpovoljnijeg izvođača preostalih radova, Upravi javnih radova je stigla jedna ponuda (kompanija Strabag AG). Ukupna vrijednost pristigle ponude, sa uključenim PDV-om i operativnom rezervom od 10%, iznosila je 14.904.394,84 €. Vrijednost obračunatog PDV-a iznosi 1.025.954,11 € (na dio sredstava koja su obaveza crnogorske strane), imajući u vidu da je donacija italijanske strane oslobođenja obaveze plaćanja PDV-a, dok je iznos operativne rezerve 1.354.944,99 €. Učešće Vlade Crne Gore u finansiranju projekta je 7.266.394,84 € od čega je 1.354.944,99 € operativna rezerva za ukupnu vrijednost ugovora.

Informacija o nastavku aktivnosti na projektu izgradnje Eko - efikasne zgrade u Podgorici upućena je Vladi Crne Gore na razmatranje i usvajanje, sa ciljem obezbjeđivanja finansijskih sredstava za nastavak realizacije projekta, i ista je usvojena na sjednici Vlade 28. oktobra 2021.godine.

Usvajanjem informacije ovlašćen je direktor Uprave javnih radova da sa kompanijom „Strabag AG“ potpiše Ugovor o izvođenju preostalih radova na izgradnji Eko-efikasne zgrade u Podgorici, i isti je potpisan 01.12.2021. godine.

MonteNAGIS- Razvoj alata za podršku uspostavljanju i sprovođenju klimatske politike u Crnoj Gori

MonteNAGIS- Razvoj alata za podršku uspostavljanju i sprovođenju klimatske politike u Crnoj Gori ima za cilj razvoj razvoj alata za podršku uspostavljanju i sprovođenju klimatske politike u Crnoj Gori, uz podršku Mađarskog zelenog centra za Zapadni Balkan. Projekat ima za cilj pružanje tehničke podrške pri uspostavljanju i radu nacionalnog geoinformacionog sistema za adaptaciju na klimatske promjene. Finalizovana je studija izvodljivosti, analiza troškova i koristi, kao i plan procjene i praćenja koji podržava sprovođenje crnogorske klimatske politike.

Crnoj Gori su odobrena sredstva Svjetske banke za podršku u cilju postizanja spremnosti za određivanje cijene ugljenika a posredstvom programa Partnerstva za implementaciju tržišta (PMI). Krajnji cilj je uspostavljanje stabilnog nacionalnog sistema cijena ugljenika u skladu sa zahtjevima politike EU i prikupljanje sredstava za sve potrebe zaštite životne sredine iz stacionarnih postrojenja na jedinstvenom principu (prikupljanje emisije CO2) i njihova raspodjela u skladu sa propisima.

Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma dio je projekta "Razvoj nadograđenog integrisanog alata i ažuriranje inventara emisija u vazduhu za period 2011-2019" u saradnji sa Agencijom za zaštitu životne sredine, Crne Gore. Projekat je finansiran od strane Agencije za životnu sredinu Austrije (Umweltbundesamt/UBA). Opšti cilj je da se obezbijedi redovno izvještavanje o inventaru GHG emisija i zagađujućih materija iz vazduha i izgradnja tehničkih kapaciteta za izradu GHG inventara.

Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma dio je projekta „Poboljšanje ekoloških performansi i klimatska zaštita infrastrukturnih ulaganja u regionu Zapadnog Balkana iz perspektive integracije u EU (ClimaProof)". Projekat je finansiran od strane Austrijske razvojne agencije (ADA), a implementaciju vrši Program UN za životnu sredinu (UNEP). Cilj projekta je adaptacija putne infrastrukture u skladu sa sadašnjim i budućim klimatskim uslovima kroz široki koncept zaštite od negativnih uticaja klimatskih promjena.

4.4 DIREKTORAT ZA PROJEKTE I INFORMACIONE SISTEME

Direktorat za projekte i informacione sisteme vrši poslove koji se odnose na: nadležnosti Visokog programskog službenika i rukovođenje jedinicom za implementaciju projekata koja je zadužena za programiranje, tehničku implementaciju projekata/akcija; obezbjeđenje efikasnog obavljanja poslova programiranja unutar Ministarstva i institucija nad kojima Ministarstvo vrši nadzor; učešće u izradi godišnjeg i/ili višegodišnjeg programa u okviru sektorske nadležnosti i njihovoj reviziji; praćenje implementacije projekata iz domena nadležnosti ministarstva; potpisivanje operativnog sporazuma sa Nacionalnim IPA koordinatorom i rukovodiocem implementacione agencije; neposredan rad na pripremi i reviziji operativnih programa, projektnih ideja i opisa projekata, koji se dijelom ili u potpunosti finansiraju kroz Instrument za pretpristupnu pomoć (IPA fondove); koordiniranje i neposredan rad na pripremi projektnih ideja i opisa projekata, koji se dijelom ili u potpunosti finansiraju kroz Programe bilateralne saradnje (IPA CBC), pružanje podrške u sprovođenju projekata (uključujući pružanje podrške implementacionom tijelu prilikom izrade tenderske dokumentacije); realizaciju naučnoistraživačkih nacionalnih i međunarodnih projekata u oblasti životne sredine i prostornog planiranja.

4.4.1 Zakonska regulativa

INSPIRE direktiva dio je programa Crne Gore za pristupanje Evropskoj uniji. Shodno tome, INSPIRE direktiva prenijeta je u naše zakonodavstvo. Prilikom izrade podzakonskih akata uočeni su određeni nedostaci u važećem Zakonu o infrastrukturi prostornih podataka, te će se u skladu sa tim pristupiti i njegovim izmjenama kako bi se imao pravni osnov za izradu podzakonskih akata, ali i izmjene i dopune postojećih podzakonskih akata.

4.4.2 Informacioni sistem za elektronsko izdavanje dokumentacije u postupcima izgradnje objekata

Reforma administracije uvođenjem elektronskog poslovanja u postupcima izdavanja akata (urbanističko-tehničkih uslova, građevinskih i upotrebnih dozvola) treba da omogući praćenje svih poslovnih procesa i njihovu detaljnu analizu, efikasnost informisanja i ažurnost informacija.

Najznačajniji ciljevi koji se trebaju ostvariti su:

- ✓ Javnost, transparentnost, automatizacija procesa;
- ✓ Smanjena mogućnost subjektivnog uticaja na tok poslovnog procesa;
- ✓ Ušteda vremena, pristupačnost i razmjenjivost informacija;
- ✓ Povećanje produktivnosti i efikasnosti;
- ✓ Smanjenje javne potrošnje – kancelarija bez papira;
- ✓ Mjerljivost po parametrima: broj procedura, vrijeme i trošak.

Na ovaj način stvara se bolji poslovni ambijent i povećava dostupnost javnih službi građanima. Ugovor sa „Čikom“ doo je potpisan 29.12.2021. godine sa ugovorenom cijenom od 78.650,00 €. Rok završetka je devet mjeseci.

Održani su sastanci sa predstavnicima institucija koji učestvuju u postupcima izdavanja akata (urbanističko-tehničkih uslova, građevinskih i upotrebnih dozvola). U toku je projektovanje sistema.

4.4.3 Uspostavljanje geoportala sa planskom dokumentacijom

U skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata, kao i Uredbom o sadržaju i načinu vođenja dokumentacione osnove i informacionog sistema i indikatorima za praćenje sprovođenja planskih dokumenata („Sl.list CG” br. 83/17), Zakona o infrastrukturi prostornih podataka („Sl.list CG” br. 37/17) u cilju uspostavljanja sveobuhvatne dokumentacione osnove Ministarstvo je donijelo odluku da se izvrši uspostavljanje geoportala sa planskom dokumentacijom. Takođe, uspostavljanje geoportala sa planskom dokumentacijom predstavlja ispunjavanje preduslova INSPIRE direktive, koja je dio programa Crne Gore za pristupanje Evropskoj uniji. Na ovaj način stvoriće se bolji poslovni ambijent i povećati dostupnost javnih informacija građanima, omogućiti stvaranje boljeg poslovnog okruženja i uvećati interakcija između tri glavne strane u društvu – organa (državnih i lokalnih), fizičkih lica i pravnih lica, kako bi se stimulisao politički, socijalni i ekonomski razvoj države. To se prije svega odnosi na jačanje dobrog upravljanja i povećanje participacije građana u njoj, rast produktivnosti i efikasnosti državnih i lokalnih organa, institucija, agencija, uprava, čime se postiže potpuna dostupnost javnih službi građanima. U toku je tenderski postupak za izbor najpovoljnije ponude. Procjenjena vrijednost javne nabavke iznosi 300.000,00 €.

4.4.4 Aktivnosti u skladu sa obavezama iz IPA procedura

U skladu sa definisanim obavezama shodno IPA procedurama, sprovedene su aktivnosti na sljedećim ugovorima iz IPA 2016 programa:

- ✓ Ugovor o uslugama „Podrška u pripremi projekata za sektor životne sredine i klimatskih akcija“ u vrijednosti od 3.234.000 €. Projekat započeo u januaru 2021.godine i trajeće tri godine.
- ✓ Ugovor o uslugama „Podrška u implementaciji i monitoringu u upravljanju vodama“ u vrijednosti od 2.399.500 €. Projekat započeo u novembru 2019. godine i trajeće tri godine.

- ✓ Grant šema za NVO organizacije: „Poziv za dostavljanje projektnih predloga za podizanje svijesti o politikama iz oblasti životne sredine i klimatskih promjena“ (731.218,00€). Projekti traju u periodu 2021-2023. godine.

Takođe, realizovani su sljedeći ugovori za nabavku opreme:

- ✓ Nabavka opreme za horizontalnu podršku, izvještavanje i monitoring u životnoj sredini i za podsektor kvalitet vazduha u vrijednosti od 217.232€. Oprema je dostavljena korisnicima u periodu februar-april 2021.godine.
- ✓ Nabavka opreme za podršku u implementaciji i monitoringu upravljanja vodama – u vrijednosti od 73.585€. Oprema je dostavljena korisnicima u periodu april-maj 2021.godine.
- Nabavka opreme za podršku u implementaciji i monitoringu upravljanja otpadom u vrijednosti od 430.367€ . Oprema je dostavljena tokom septembra 2021.godine.

Nabavka opreme za podršku u implementaciji Evropskog mehanizma za civilnu zaštitu u vrijednosti od 153.650€. Oprema je dostavljena korisnicima u periodu mart-maj 2021.godine.

4.4.5 Instrument za evropsku integraciju (EUIF)

Počela je realizacija projekta Razvoj sveobuhvatnog registra emisije gasova i ažuriranje registra gasova za period 2011-2019 u vrijednosti od 250.000,00 €. Realizacija ugovora je započela u junu 2021. godine i traje do aprila 2022. godine. Tokom 2021. godine, pripremljene su, u saradnji sa korisnicima aplikacije i tenderske dokumentacije, a potom u decembru 2021. godine ugovoreni sljedeći projekti i instrumenti za proces evropskih integracija:

- Doprinos uspostavljanju NATURA 2000 mreže u Crnoj Gori u vrijednosti od 299.926€ i biće realizovan u periodu decembar 2021-januar 2023. godine.
- Izrada Državnog plana upravljanja otpadom za period 2022-2026. godine u vrijednosti od 295.450 € i biće realizovana do kraja decembra 2022. godine.

4.4.6 IPA III perspektiva (2021-2027)

Nacrt IPA 2021 Akcionog programa je pripremljen i poslat Evropskoj komisiji i usvojen je u decembru 2021. godine. Programom su obuhvaćena tri projekta ukupne vrijednosti 7.382.353€ (6.275.000 IPA sredstava) i to:

- ✓ Tehnička podrška za jačanje kapaciteta, usklađivanje zakonodavstva i strateškog planiranja u sektoru životne sredine i klimatskih akcija.
- ✓ Doprinos uspostavljanju NATURA 2000 mreže u Crnoj Gori.
- ✓ Nabavka višenamjenskog broda za istraživanje mora i prateće opreme u cilju implementacije okvirne marinske direktive.

U novembru 2021. godine je Evropskoj komisiji upućena prva verzija IPA 2022 programa za životnu sredinu i klimatske akcije. Program je trebalo da bude usvojen tokom 2022. godine, ali je odlučeno od strane Evropske komisije da projekti budu finansirani kroz Investicioni okvir za Zapadni Balkan. Kandidovani su sljedeći projekti:

- ✓ Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i kanalizacione mreže u opštini Rožaje,
- ✓ Izgradnja kanalizacione mreže u opštini Mojkovac i

- ✓ Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i kanalizacione mreže i unaprijeđenja sistema za vodosnabdijevanje u opštini Kolašin.

Predložena vrijednost programa je bila 27,3 milion €, od čega je predlog da više od 20,89 miliona € budu IPA sredstva.

4.5 DIREKTORAT ZA PLANIRANJE I UREĐENJE PROSTORA

Direktorat za planiranje i uređenje prostora vrši poslove koji se odnose na: izradu politika, strategija, projekata, programa iz oblasti planiranja prostora i prostornog razvoja, kao i praćenje i preduzimanje mjera za njihovo ostvarivanje; učešće u usklađivanju nacionalnog zakonodavstva sa zakonodavstvom EU iz oblasti prostornog planiranja; praćenje i implementaciju međunarodnih konvencija iz ove oblasti; izradu nacrtu i predloga zakona i drugih propisa iz oblasti uređenja/planiranja prostora; izradu nacrtu i predloga zakona i drugih propisa za morsko dobro; učestvovanje u pripremi i davanju mišljenja na propise koje pripremaju drugi organi; vršenje nadzora nad zakonitošću akata i zakonitošću rada organa lokalne samouprave i drugih subjekata kojima je povjereno vršenje javnih ovlašćenja; davanje stručnih uputstava i mišljenja; praćenje stanja u prostoru (monitoring).

4.5.1 Stvaranje preduslova za efikasno upravljanje prostorom

Usvajanje Nacrta Prostornog plana Crne Gore kao manifestacije najšireg društvenog koncenzusa u vezi sa pravcima strateškog prostornog razvoja Crne Gore do 2040. godine
U izvještajnom periodu, nastavljena je izrada Prostornog plana Crne Gore. S tim u vezi, donijeta je Odluka o izmjeni i dopuni Odluke o izradi Prostornog plana Crne Gore („Službeni list CG”, br. 82/21) kojom je produžen rok za izradu plana do 07. marta 2022. godine, a Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma obavezano da preduzme aktivnosti na usklađivanju Ugovora o izradi Prostornog plana Crne Gore do 2040. godine, zaključenog između ranijeg Ministarstva održivog razvoja i turizma i rukovoditeljke izrade ovog planskog dokumenta. Saglasno navedenom, Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma i rukovoditeljka, zaključili su Anex Ugovora o izradi Prostornog plana Crne Gore, kojim je, u skladu sa Odlukom, definisano da je rok za izradu Plana 07. mart 2022. godine, i do sada je završen Koncept Plana.

Kako je u ovoj fazi izrade neophodna revizija planskog dokumenta, Vlada je donijela novu Odluku o imenovanju Savjeta za reviziju planskih dokumenta, imajući u vidu da je bilo potrebno u većem dijelu izmijeniti sastav Savjeta, a da dotadašnji Savjet nije započeo s radom. Međutim, ova odluka je povučena stavljanjem van snage zaključka Vlade, zbog naknadnog odustanka predsjednika i pojedinih članova Savjeta od članstva. Povod za odustanak je mišljenje Agencije za sprječavanje korupcije da lica imenovana u Savjetu za reviziju imaju status javnih funkcionera, imajući u vidu činjenicu da se radi o licima koje imenuje Vlada Crne Gore. U toku je priprema nove odluke o imenovanju Savjeta za reviziju.

Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, u kontinuitetu je analiziralo rješenja sadržana **Zakonu o planiranju prostora i izgradnji objekata**, kao i njihovu praktičnu primjenu, radi čega je, u izvještajnom periodu, započeta izrada novog Zakona u ovoj oblasti. Budući da se radi o složenom i zahtjevnom poslu, a postoji potreba za nekoliko neodložnih, hitnih izmjena odnosno dorade Zakona, Ministarstvo je pripremiilo Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, koji je Vlada utvrdila na sjednici od 11. juna 2021. godine. Naime, praktična primjena zakonskog rješenja sa rukovodiocem izrade, fizičkim licem koje je odgovorno za zakonitost planskog dokumenta, kao i pitanja

efikasnosti, efektivnosti, odgovornosti za štetu, osiguranje od profesionalne odgovornosti i dr., ukazala je na neophodnost izmjene ovog rješenja i propisivanje drugačijeg, institucionalnog rješenja. Takođe, bilo je potrebno redefinisati rješenje koje se odnosi na žalbu izjavljenu na rješenje o utvrđivanju naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta – pa je izvršeno usklađivanje sa zakonom kojim se uređuje lokalna samouprava, prema kome je drugostepeni organ u slučajevima utvrđivanja naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta glavni administrator. Predlogom pomenutog zakona se predlaže i redefinisane odredbe člana 218a na način što je otklonjena mogućnost izdavanja urbanističko tehničkih uslova za objekte koji se grade na zemljištu u privatnoj svojini i propisan ograničavajući uslov u smislu pribavljanja tehničkih uslova pravnih lica nadležnih za uslove priključenja na infrastrukturu. Predložena izmjena omogućava izdavanje uslova samo za objekte čija je izgradnja u javnom interesu. Predlog zakona trenutno je u skupštinskoj proceduri radi donošenja.

U cilju ostvarivanja kontinuiteta u planskom uređenju prostora, članom 218 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Službeni list CG”, br. 64/17, 44/18 i 63/18) propisano je da se državni i lokalni planski dokumenti predviđeni Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata („Službeni list CG”, br. 51/08, 34/11, 35/13 i 33/14) mogu, do donošenja plana generalne regulacije Crne Gore, izrađivati odnosno mijenjati po postupku propisanom ovim zakonom. U skladu sa tim zakonskim određenjem, Ministarstvo je kao nosilac pripremnih poslova na izradi i donošenju planskih dokumenta, u izvještajnom periodu, pokrenulo izradu tri lokalna planska dokumenta, izmjene i dopune tri lokalna planska dokumenta i dva državna planska dokumenta. Takođe, nastavljena je izrada planskih dokumenata koji su započeti prethodnih godina, pa su utvrđena četiri nacrti planskih dokumenata detaljne razrade, a četiri planska dokumenata je donijeto. Vladi Crne Gore dostavljena je Informacija o pripremi i izradi prostorno planske dokumentacije za II kvartal 2021. godine, dok istoimena Informacija koja je bila predviđena za razmatranje i usvajanje u IV kvartalu je pripremljena, ali nije dostavljena Vladi.

Takođe, Program uređenja prostora za 2021. godinu nije donijet, jer zbog iskazanih potreba za dodatnim planiranjem prostora, nije bilo moguće sačiniti pouzdanu projekciju planskih dokumenata koji će biti donijeti u izvještajnoj godini.

4.5.2 Realizacija ostalih aktivnosti

Vladi Crne Gore su dostavljeni sljedeći materijali:

- ✓ Plan korišćenja sredstava JPMD za 2021. godinu (Odluka upravnog odbora JPMD Crne Gore broj: 0203-444/3 od 08.02.2021).
- ✓ Izmjena Plana korišćenja sredstava JPMD za 2021. godinu (Odluka broj: 0203-2369/7 od 25.08.2021).
- ✓ Informacija o utvrđivanju iznosa pojedinačnih naknada članovima Savjeta za reviziju Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana „Zlatica B” u Glavnom gradu Podgorica, s predlozima ugovora o vršenju revizije planskog dokumenta.
- ✓ Informacija o utvrđivanju iznosa pojedinačnih naknada članovima Savjeta za reviziju Detaljnog urbanističkog plana „Momišići A”, u Glavnom gradu Podgorica s predlozima ugovora o vršenju revizije planskog dokumenta.
- ✓ Informacija o utvrđivanju iznosa pojedinačnih naknada članovima Savjeta za reviziju Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana „Topolica III”, Opština Bar s predlozima ugovora o vršenju revizije planskog dokumenta.
- ✓ Informacija o e-peticiji „Park gostoprinstva - Rožaje“.
- ✓ Informacija o statusu aktivnosti na izradi Prostornog plana Crne Gore.

- ✓ Informacija o statusu planske dokumentacije potrebne za realizaciju projekata izgradnje solarne elektrane na lokalitetu Briska Gora i vjetroelektrane na lokalitetu Brajići.

4.5.3 Podaci o izvršavanju zakona i drugih propisa

Izrada i donošenje planskih dokumenata iz člana 218 Zakona

Odredbom člana 218 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Službeni list CG”, br. 64/17, 44/18, 63/18 i 82/20) propisano je da se državni i lokalni planski dokumenti predviđeni Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata („Službeni list CG”, br. 51/08, 34/11, 35/13 i 33/14) mogu, do donošenja plana generalne regulacije Crne Gore, izrađivati odnosno mijenjati po postupku propisanom ovim zakonom. U skladu sa tim zakonskim određenjem, u toku 2021. godine, donijete su odluke o izradi šest lokalnih planskih dokumenata, i to:

- ✓ Odluka o izradi Prostorno- urbanističkog plana Opštine Ulcinj („Službeni list CG”, br.133/21);
- ✓ Odluka o izradi Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana „Poslovni centar Kruševac- Zona B” u Podgorici („Službeni list CG”, br. 127/21);
- ✓ Odluka o izradi Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana „Spomen park Kruševac- Zone A i E” u Podgorici („Službeni list CG”, br: 127/21);
- ✓ Odluka o izradi Izmjena i dopuna Prostorno- urbanističkog plana Opštine Tivat („Službeni list CG”, br.124/21);
- ✓ Odluka o izradi Urbanističkog projekta za kompleks pravoslavnog Sabornog hrama u Budvi („Službeni list CG”, br. 91/21 i 117/21);
- ✓ Odluka o izradi Prostorno- urbanističkog plana Opštine Budva („Službeni list CG”, br. 67/21).

Takođe, donijete su odluke o izmjeni i dopuni odluka o izradi, i to:

- ✓ Odluka o izmjeni i dopuni Odluke o izradi Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana „Topolica IV”, opština Bar („Službeni list CG”, br. 91/21);
- ✓ Odluka o izmjeni i dopuni Odluke o izradi Prostornog plana Crne Gore („Službeni list CG”, br. 82/21).
- ✓ Odluka o izradi Izmjena i dopuna Državne studije lokacije „Kalardovo- Ostrvo cvijeća- Brdišta” („Službeni list CG”, br. 127/21);

Odluka o izradi Detaljnog prostornog plana za prostor koncesionog područja za eksploataciju mineralnih sirovina- Brskovo („Službeni list CG”, br. 118/21 i 121/21).

Vlada je, u izvještajnom periodu, utvrdila pet nacrt planskih dokumenata, i to:

- ✓ Nacrt Detaljnog urbanističkog plana „Lijeva obala Lima”, Opština Berane;
- ✓ Nacrt Detaljnog urbanističkog plana „Donja Gorica” u Podgorici;
- ✓ Nacrt Detaljnog urbanističkog plana „Tološi 2” u Podgorici;
- ✓ Nacrt Detaljnog urbanističkog plana „Momišići A” u Podgorici;
- ✓ Nacrt Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana „Topolica III”, Opština Bar.

Donijeti su sljedeći planski dokumenti:

- ✓ Odluka o donošenju Prostorno- urbanističkog plana Opštine Gusinje („Službeni list CG”, br. 124/21);
- ✓ Odluka o donošenju Detaljnog urbanističkog plana „Lijeva obala Lima”, opština Berane („Službeni list CG”, br. 112/21);

- ✓ Odluka o donošenju Detaljnog urbanističkog plana „Centar“, opština Plužine („Službeni list CG“, br. 78/21);
- ✓ Odluka o donošenju Prostorno-urbanističkog plana Opštine Plav („Službeni list CG“, br. 52/21);

Takođe, donijeta je Odluka o prestanku važenja Odluke o donošenju Lokalne studije lokacije „Štitarička rijeka“, opština Mojkovac („Službeni list CG“, br. 127/21).

U 2021. godini donijeto je pet odluka o prestanku važenja odluka o izradi određenih planskih dokumenata, i to:

- ✓ Odluka o prestanku važenja Odluke o izradi Detaljnog urbanističkog plana „Lepetane“, opština Tivat („Službeni list CG“, br. 138/21);
- ✓ Odluka o prestanku važenja Odluke o izradi Izmjena i dopuna Prostornog plana posebne namjene za Durmitorsko područje („Službeni list CG“, br. 119/21);
- ✓ Odluka o prestanku važenja Odluke o izradi Detaljnog urbanističkog plana „Pitomine“, opština Žabljak („Službeni list CG“, br. 126/21);
- ✓ Odluka o prestanku važenja Odluke o izradi Izmjena i dopuna Državne studije lokacije „Dio sektora 27 i Sektor 28 („Službeni list CG“, br. 119/21);
- ✓ Odluka o prestanku važenja Odluke o izradi Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana „Đuraševići“, opština Tivat („Službeni list CG“, br. 111/21).

Savjet za reviziju planskih dokumenata, u izvještajnom periodu, revidovao je ukupno 11 lokalnih planskih dokumenata. Savjet, shodno Zakonu, o izvršenoj reviziji planskog dokumenta sačinjava izvještaj. Takođe, Savjet daje i mišljenje na izvještaj o javnoj raspravi o nacrtu planskog dokumenta. S tim u vezi, Ministarstvu je dostavljeno ukupno 14 izvještaja o reviziji nacrtu planskih dokumenata (uključujući i korigovane nacрте), i četiri mišljenja na Izvještaje o javnoj raspravi o nacrtima planskih dokumenata.

Odredbom člana 220a Zakona propisano je da donošenje plana generalne regulacije Crne Gore, organ lokalne uprave, za prostor u granicama lokalnog planskog dokumenta odnosno Ministarstvo, za prostor u granicama državnog planskog dokumenta, izdaje izvod iz planskog dokumenta. Saglasno citiranoj odredbi Zakona, u izvještajnom periodu, Ministarstvo je izdalo 18 izvoda iz planskih dokumenata.

4.5.4 Izdavanje urbanističko-tehničkih uslova

U izvještajnom periodu izdato je 63 urbanističko-tehnička uslova, a potvrđeno je važenje 24 urbanističko-tehnička uslova iz ranijeg perioda. Za 76 zahtjeva izdata su obavještenja o nemogućnosti izdavanja urbanističko-tehničkih uslova zbog nepostojanja planskog osnova, 85 zahtjeva za izdavanje urbanističko-tehničkih uslova proslijeđeno je na nadležnost organima kojima su povjereni Uredbom o povjeravanju dijela poslova Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma jedinicama lokalne samouprave („Službeni list CG“, br. 87/18, 28/19, 75/19 i 116/20) i Uredbom o povjeravanju dijela poslova ekologije, prostornog planiranja i urbanizma Javnom preduzeću za upravljanje morskim dobrom Crne Gore i Javnom preduzeću za nacionalne parkove Crne Gore („Službeni list Crne Gore“, br. 087/18, 75/ i 116/20).

Riješeno je 24 zahtjeva za dopunu tehničkih uslova, u skladu sa članom 74, stav 6 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, donešeno je deset rješenja o obustavi postupka i jedno rješenje o ispravci greške. Takođe, rješavanje 58 zahtjeva za izdavanje urbanističko-tehničkih uslova prenešeno je u 2022. godinu.

Za potrebe vođenja drugostepenog postupka odnosno rješavanja po žalbama na rješenja organ lokalne uprave kojim se odbija izdavanje urbanističko-tehničkih uslova Direkcija za

urbanističko tehničke uslove dala je sedam urbanističkih obrazloženja o postojanju osnova za izdavanje urbanističko-tehničkih uslova.

Stručna uputstva, mišljenja, tumačanje i sl.

Pripremljeno je stručno uputstvo radi ujednačavanja praktične primjene člana 26 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata u postupcima izdavanja urbanističko- tehničkih uslova, zatim izdavanja saglasnosti glavnog državnog odnosno gradskog arhitekta, utvrđivanja naknade za komunalno opremanje, u slučaju kada je na određenom prostoru, odlukom o izradi planskog dokumenta propisana zabrana građenja.

Izveštaj o podacima iz registara koje vodi Ministarstvo

Registar planske i tehničke dokumentacije (na web adresi: <http://www.planovidozvole.mrt.gov.me/>) predstavlja jedinstvenu bazu podataka o važećoj planskoj dokumentaciji na teritoriji Crne Gore. Ovo web rješenje omogućava zainteresovanoj javnosti uvid u objavljenu dokumentaciju. Implementacija rješenja omogućava jednostavnu pretragu po bilo kom kriterijumu (planskom dokumentu/investitoru, katastarskoj parceli, urbanističkoj parceli i sl.) i istovremeno predstavlja „biblioteku“ planova i projekata.

Planski dokumenti, shodno članu 11 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata evidentiraju se i objavljuju u Registru planskih dokumenata koji vodi ovo ministarstvo, pri čemu se pod planskim dokumentima podrazumijevaju važeći planski dokumenti. U toku 2021. godine, u Registar planskih dokumenata unijeta su dva planska dokumenta.

Tabela br 1: Unešena planska dokumentacija tokom 2021. godine

Broj unešene planske dokumentacije po kvartalima	I kvartal	II kvartal	III kvartal	IV kvartal
	0	1	1	0

Saglasnosti na programe privremenih objekata

U toku 2021. godine, Ministarstvo je nastavilo sa razmatranjem i davanjem saglasnosti na programe privremenih objekata jedinica lokalne samouprave, a shodno članu 116 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata. Ministarstvo je dalo tri saglasnosti na Programe privremenih objekata na teritoriji opštine Tuzi, Žabljak i Plužine, kao i na Izmjene i dopune Programa privremenih objekata na teritoriji Opštine Bijelo Polje.

Utvrđivanje naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta

U izvještajnom periodu, nastavljeno je usaglašavanje propisa jedinica lokalne samouprave kojima se uređuje komunalno opremanje građevinskog zemljišta sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata. Pa je, saglasno članu 239 stav 19 Zakona, 11 opština dostavilo Ministarstvu predloge odluka o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta, i to: Kolašin, Šavnik, Petnjica, Plužine, Andrijevića, Gusinje, Ulcinj, Tivat, Berane, Žabljak i Kotor, dok Opština Budva, i pored pismenog upozorenja, nikad nije dostavila predlog odluke. Vlada Crne Gore je dala saglasnost na 13 predloga odluka, s tim što su četiri saglasnosti dobijene na odluke koje su dostavljene u 2020. godini, ali zbog procedure usaglašavanja konačnog teksta

odluke nijesu bile procesuirane. Dvije odluke koje su dostavljene u izvještajnom periodu zbog procedure usaglašavanja konačnog teksta nijesu procesuirane.

4.5.5 Predlog mjera i aktivnosti za unaprijeđenje stanja u oblastima upravljanja prostorom

U narednom periodu se planira:

1. Intenziviranje aktivnosti na izradi i donošenju planskih dokumenata, posebno Prostornog plana Crne Gore koji je strateški dokument i opšta osnova organizacije i uređenja prostora Crne Gore, kojim se određuju državni ciljevi i mjere prostornog razvoja, u skladu sa ukupnim ekonomskim, socijalnim, ekološkim i kulturno-istorijskim razvojem Crne Gore.
2. Izrada novog zakonskog rješenja.
3. Uspostavljanje informacionog sistema za elektronsko poslovanje koje omogućava stvaranje boljeg poslovnog okruženja i uvećava interakciju između tri glavne strane u društvu – organa (državnih i lokalnih), fizičkih lica i pravnih lica, kako bi se stimulisao politički, socijalni i ekonomski razvoj države.
4. Uspostaviti geoportal sa važećom planskom dokumentacijom.

4.5.6 Izvještaj o prenijetim i povjerenim poslovima

Odredbom člana 220a Zakona jedinicama lokalne samouprave, za prostor u granicama lokalnog planskog dokumenta, prenijeti su poslovi izdavanja izvoda. Tokom izvještajnog perioda jedinice lokalne samouprave su izdale 543 izvoda iz planskog dokumenta. I pored urgencije Ministarstva određeni broj jedinica lokalne samouprave nije dostavio pojedinačne izvještaje o prenijetim poslovima, i to opštine: Bar, Budva, Herceg Novi, Kolašin, Plav, Plužine, Šavnik i Ulcinj.

Urbanističko-tehnički uslovi povjereni lokalnim samoupravama

U skladu sa Uredbom o povjeravanju dijela poslova Ministarstva održivog razvoja i turizma jedinicama lokalne samouprave („Službeni list CG”, br. 87/18, 28/19, 75/19, 116/20, 76/21), poslovi izdavanja urbanističko-tehničkih uslova, osim za složene inženjerske objekte, zgrade bruto građevinske površine 3000 m² i više, hotele, turistička naselja sa najmanje četiri ili pet zvjezdica i turističke rizorte, objekte za koje se obavezno raspisuje javni konkurs za izradu idejnog arhitektonskog rješenja, trg, skver, šetalište i gradski park, povjereni su Glavnom gradu Podgorica, Prijestonici Cetinje i opštinama: Andrijevića, Bar, Berane, Bijelo Polje, Budva, Gusinje, Danilovgrad, Kolašin, Kotor, Mojkovac, Nikšić, Petnjica, Plav, Plužine, Pljevlja, Rožaje, Tivat, Tuzi, Ulcinj, Herceg Novi, Šavnik i Žabljak. Tokom izvještajnog perioda jedinicama lokalne samouprave, na osnovu navedene uredbe, podnijeto je 905 zahtjeva od kojih je 620 izdatih urbanističko-tehničkih uslova.

Urbanističko-tehnički uslovi za postavljanje objekata privremenog karaktera povjereni Javnom preduzeću za upravljanje morskim dobrom Crne Gore i Javnom preduzeću za nacionalne parkove Crne Gore

Shodno članu 116 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, Ministarstvo izdaje i urbanističke uslove za privremene objekte. Uredbom o povjeravanju dijela poslova Ministarstva održivog razvoja i turizma Javnom preduzeću za upravljanje morskim dobrom Crne Gore i Javnom preduzeću za nacionalne parkove Crne Gore („Službeni list CG”, br. 87/18,

75/19 i 116/20), povjereni su poslovi izdavanja urbanističkih uslova za objekte određene planom objekata privremenog karaktera za područje Prostornog plana posebne namjene za morsko dobro i Prostornog plana posebne namjene za nacionalne parkove. U toku 2021. godine, Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore izdalo je ukupno 157 urbanističko-tehničkih uslova za privremene objekte u zoni morskog dobra, dok je Javno preduzeće za nacionalne parkove Crne Gore u izvještajnom periodu izdalo šest urbanističko-tehničkih uslova.

4.6 DIREKTORAT GLAVNOG DRŽAVNOG ARHITEKTE

Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata („Službeni list Crne Gore“ br 64/17, 44/18, 63/18, 11/19 i 82/20) utvrđene su nadležnosti glavnog državnog arhitekta na način što je članom 87 propisano da glavni državni arhitekta: 1) daje saglasnost na idejno rješenje arhitektonskog projekta zgrade, trga, skvera, šetališta ili gradskog parka u pogledu usaglašenosti sa: Smjernicama za oblikovanje i materijalizaciju objekta i osnovnim urbanističkim parametrima (indeks izgrađenosti, indeks zauzetosti, spratnost odnosno visina objekta i odnos prema građevinskoj liniji), 2) daje saglasnost na idejno rješenje arhitektonskog projekta privremenog objekta za koji se izrađuje glavni projekat koji je usklađen sa državnim smjernicama razvoja arhitekture, 3) izrađuje projektni zadatak na urbanistički projekat, 4) daje saglasnost na urbanistički projekat, 5) daje saglasnost na program privremenih objekata u dijelu oblikovanja i materijalizacije i 6) utvrđuje smjernice za usklađivanje spoljnog izgleda objekata iz člana 154 ovog zakona.

U izvještajnom periodu imenovano je 14 glavnih gradskih arhitekata i to za: Opštinu Nikšić (vrši poslove za Opštinu Nikšić i Opštinu Plužine); Opštinu Pljevlja (vrši poslove za Opštinu Žabljak, Opštinu Pljevlja i Opštinu Šavnik); Opštinu Tuzi (vrši poslove za Opštinu Tuzi i Opštinu Ulcinj); Opštinu Tivat; Opštinu Budva (vrši poslove za Opštinu Budva, Opštinu Andrijevića i Opštinu Berane); Opštinu Kotor, Opština Danilovgrad, Opština Gusinje (vrši poslove za Opštinu Gusinje i Opštinu Rožaje), Opština Bar, Opština Bijelo Polje, Prijestonica Cetinje, Opština Mojkovac, Opština Herceg Novi, Glavni grad Podgorica (vrši poslove za Glavni grad Podgorica i Opštinu Kolašin). Opštine Petnjica i Plav nemaju glavnog gradskog arhitektu.

U Direktoratu glavnog državnog arhitekta, vrše se i poslovi propisivanja smjernica za usklađivanje spoljnog izgleda bespravnog objekta iz člana 154 Zakona i to za opštine koje do kraja izvještajnog perioda nijesu imenovala glavnog gradskog arhitektu.

U izvještajnom periodu nije podniet ni jedan zahtjev za propisivanje smjernica za usklađivanje spoljnog izgleda bespravnog objekta. Takođe, nije podniet ni jedan zahtjev za donošenje rješenja/potvrde o usklađenosti spoljnog izgleda bespravnog objekta prema smjernicama izdatim u postupku legalizacije u skladu sa članom 167 Zakona.

U 2021. godini u prvostepenom postupku podnijeto je 204 zahtjeva. Iz 2020. godine prenijeto je 11 zahtjeva. To, praktično znači da je u izvještajnom periodu bilo u radu ukupno 215 predmeta. U 2021. godini riješeno je 180 predmeta, a u 2022. godinu prenijeto je 24 predmeta. Ukupno je izdato 118 saglasnosti, dok je za 27 zahtjev saglasnost odbijen. Obustavljeno je 13 postupaka, dok su 22 zahtjeva prosljeđena glavnim gradskim arhitektama. Ovdje, prije svega treba imati u vidu da su Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata u članu 88 stav 2 proširena ovlašćenja državnog arhitekta ovog Direktorata u smislu davanja saglasnosti za zgrade bruto građevinske površine preko 3000m², hotele sa 4 ili 5*, rizorte i turistička naselja, kao i veća ovlašćenja u dijelu gledanja urbanističkih parametara u smislu indeksa izgrađenosti, indeksa zauzetosti, spratnosti. S tim u vezi, ukazuje se na veći obim posla i veću odgovornost ovog Direktorata, što je uslovalo produženje roka za odlučivanje po zahtjevima investitora.

Tome treba dodati i najčešće dugu proceduru (traženje dopune zahtjeva, izjašnjenja o rezultatima ispitnog postupka) koja je imala uticaja na blagovremeno odlučivanje po zahtjevima (u roku od 15 dana).

Članom 54 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Službeni list CG“, br. 64/17, 44/18, 63/18, 11/19 i 82/20) propisano je da se izradu idejnog arhitektonskog rješenja, na osnovu kojeg se izrađuje tehnička dokumentacija, obavezno raspisuje javni konkurs za objekte za potrebe državnih organa, lokalne samouprave, zdravstvenih, prosvjetnih, naučnih, kulturnih, sportskih i objekata socijalne zaštite koji su u državnoj svojini. Stavom 2 ovog člana propisano je da predmetne konkurse raspisuje i sprovodi Ministarstvo. U 2021. godini raspisana su dva konkursa i to: međunarodni konkurs za idejno arhitektonsko rješenje za vrtić i jaslice u Baru i međunarodni konkurs za idejno arhitektonsko rješenje objekta Državne revizorske institucije Crne Gore.

4.7 DIREKTORAT ZA GRAĐEVINARSTVO

Direktorat za građevinarstvo vrši poslove koji se odnose na: vođenje razvojne i strateške politike u oblasti građevinarstva i građevinskih proizvoda, kao i praćenje i preduzimanje mjera za njihovo ostvarivanje; izradu strategija, programa i projekata iz oblasti građevinarstva i građevinskih proizvoda i praćenje njihovog ostvarivanja; izradu informacija, izvještaja; praćenje regulative u oblasti građevinarstva i građevinskih proizvoda; praćenje primjene novih tehnologija i najboljih rješenja iz oblasti građevinarstva i građevinskih proizvoda, posebno usmjerenih u pravcu EKO rješenja; unapređenje poslovnog ambijenta; unapređenje aseizmičkog planiranja, projektovanja i građenja; praćenje najbolje međunarodne prakse u oblasti građevinarstva i građevinskih proizvoda; izdavanje građevinskih i upotrebnih dozvola.

4.7.1 Pravni i strateški okvir kao okosnica razvoja građevinarstva

U toku 2021. godine pripremljen je Projektni zadatak za izradu Programa razvoja građevinarstva Crne Gore za period 2022- 2025.godina i pokrenut postupak javnih nabavki radi zaključivanja ugovora o javnoj nabavci usluge: izrada Predloga programa razvoja građevinarstva kojim treba da se daju smjernice za dalji razvoj crnogorskog građevinarstva u većem učešću građevinarstva u BDP-u.

Pripremljen je Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o građevinskim proizvodima kojim treba da se postigne potpuna usaglašenosti sa Regulativom 305/2011 Evropskog Parlamenta i Savjeta o utvrđivanju harmonizovanih uslova za stavljanje na tržište građevinskih proizvoda i prestanku važenja Direktive savjeta 89/106.

Donijeti su sljedeći podzakonski akti:

- ✓ Uredba o povjeravanju dijela poslova Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma jedinicama lokalne samouprave („Sl.list CG“ br. 76/21 od 09.07.2021.godine);
- ✓ Pravilnik o izmjeni Pravilnika o obrascima zahtjeva, prijava i izjava u postupku izgradnje objekata;
- ✓ Pravilnik o izmjeni Pravilnika o tehničkim zahtjevima za zidane konstrukcije („Službeni list Crne Gore", br. 71/21);
- ✓ Pravilnik o izmjeni Pravilnika o tehničkim zahtjevima za aluminijumske konstrukcije („Službeni list Crne Gore", br. 71/21)
- ✓ Pravilnik o izmjeni Pravilnika o tehničkim zahtjevima za čelične konstrukcije („Službeni list Crne Gore", br. 71/21);

- ✓ Pravilnik o izmjeni Pravilnika o tehničkim zahtjevima za spregnute konstrukcije od čelika i betona („Službeni list Crne Gore”, br. 71/21);
- ✓ Pravilnik o izmjeni Pravilnika o tehničkim zahtjevima za drvene konstrukcije („Službeni list Crne Gore”, br. 71/21);
- ✓ Pravilnik o izmjeni Pravilnika o tehničkim zahtjevima za betonske konstrukcije („Službeni list Crne Gore”, br. 71/21). Navedenim izmjenama pravilnika produžen je rok paralelne primjene pravilnika kojima se uređuju tehnički zahtjevi za projektovanje građevinskih konstrukcija naslijeđenih iz bivših jugoslovenskih država i eurokodova evropskih standarda za proračun građevinskih konstrukcija koje je usvojio Institut za standardizaciju.

4.7.2 Tehnička regulativa kao osnov sistema kvaliteta u građevinarstvu

Tehnička regulativa iz oblasti građevinarstva i građevinskih proizvoda, iz nadležnosti Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, je dobrim dijelom usaglašena sa zakonodavstvom Evropske Unije iz ove oblasti. I dalje postoje izazovi u implementaciji novih tehničkih propisa, u izgradnji objekata, u primjeni propisa i u upotrebi, kojim se uređuju uslovi za stavljanje građevinskih proizvoda na tržištu. U cilju otklanjanja uočenih nedostataka u primjeni nove tehničke regulative, izmjenama i dopunama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, uvedena je obaveza stručnog usavršavanja za sve ovlašćene inženjere i revizore koji učestvuju u procesu izgradnje objekata kao i polaganje stručnog ispita kao uslova za sticanje licence za obavljanje djelatnosti iz oblasti izgradnje objekata.

Usljed pandemije COVID 19 nijesu organizovane obuke namijenjene ovlašćenim inženjerima i revizorima, od strane resornog ministarstva u cilju podrške privredi. Ministarstvo je u direktnoj komunikaciji sa privrednim subjektima davalo sve potrebne informacije privrednicima vezano za novu tehničku regulativu.

Tokom 2021. godine nastavljene su aktivnosti na realizaciji Akcionog plana za implementaciju eurokodova, odnosno obuke inženjera za primjenu eurokodova koje realizuje Inženjerska komora Crne Gore. Treći ciklus obuka obuhvatio je sljedeće dijelove Eurokodova:

- ✓ Eurokod MEST EN 1990 - osnove proračuna konstrukcija;
- ✓ Eurokod MEST EN 1991– dejstva na konstrukcije (djelovi: 1-1 zapreminske težine, sopstvena težina i korisna opterećenja za zgrade; 1-3 opterećenja snijegom);
- ✓ Eurokod MEST EN 1992 - projektovanje betonskih konstrukcija (dio 1-1 opšta pravila i pravila za zgrade);
- ✓ Eurokod MEST EN 1998-1, 1998-2 - projektovanje seizmički otpornih konstrukcija;
- ✓ Primjena softvera (Tower 8).

4.7.3 Prilagodavanje objekata u javnoj upotrebi licima smanjene pokretljivosti i licima sa invaliditetom

U Završnom Izvještaju o implementaciji Strategije za zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti 2017-2021. godine, konstatovano je da je u pogledu indikatora učinka koji se odnosi na usklađivanje postojećeg zakonodavnog okvira sa Zakonom o zabrani diskriminacije lica s invaliditetom i Konvencijom UN-a, Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata u potpunosti usklađen sa Konvencijom UN-a o pravima osoba s invaliditetom CRPD i Zakonom o zabrani diskriminacije osoba sa invaliditetom.

U cilju unaprijeđenja položaja lica sa invaliditetom ovo ministarstvo je učestvovalo u postupku programiranja prioriternih oblasti i visine sredstava za finansiranje projekata i programa NVO iz državnog budžeta za 2021. godinu, shodno članu 32a Zakona o nevladinim organizacijama

(„Sl. list CG” broj 39/11 i 37/17). Tokom 2020.godine pripremljena je Sektorska analiza za utvrđivanje predloga prioriternih oblasti od javnog interesa i potrebnih sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija u oblasti zaštite lica sa invaliditetom. Shodno Zakonu o nevladinim organizacijama, a na osnovu Odluke o raspodjeli sredstava nevladinim organizacijama, Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma odobrilo je finansiranje pet projekata nevladinih organizacija u oblasti zaštite lica sa invaliditetom za 2021. godinu sa kojima je zaključio pet Ugovora o finansiranju ukupne vrijednosti 79.943,00€ i to:

- 1) Ugovor broj: 10- 370/81 od 22. 12. 2021. godine za projekat „Smanjenje intersekcijske diskriminacije djece sa smetnjama u razvoju, pružanjem podrške za život u zajednici putem obezbjeđenja pristupačnosti objektima u javnoj upotrebi“ u iznosu od 20.000,00€, predložen od NVO „Prvo udruženje roditelja, djece i omladine sa smetnjama u razvoju” iz Podgorice.
- 2) Ugovor broj: 10- 370/82 od 22. 12. 2021. godine za projekat „Izgradnjom rampi učinimo da more bude pristupačno licima sa invaliditetom” u iznosu od 17.748,00€, predložen od NVO „Nova šansa u Novom” iz Herceg Novog;
- 3) Ugovor broj: 10- 370/83 od 22. 12. 2021. godine za projekat „Crna Gora i OSI – pristupačnost za sve“ u iznosu od 14.190€, predložen od NVO „Udruženje paraplegičara Podgorica”;
- 4) Ugovor broj: 10- 370/84 od 22. 12. 2021. godine za projekat „Pristupačnost turističke ponude Crne Gore osobama sa invaliditetom“ u iznosu od 17.775€, predložen od NVO „Ekvivalent” iz Podgorice;
- 5) Ugovor broj: 10- 370/85 od 22. 12. 2021. godine za projekat „Pristupačnost fizičke sredine za sve građane/građanke“ u iznosu od 10.230,00€, predložen od NVO „Udruženje paraplegičara Cetinja” iz Cetinja.

U ovoj oblasti je postignut značajan napredak ali i u narednom periodu se nastavljaju aktivnosti i na prilagođavanju objekata i podizanju svijeti o ovoj problematici kako bi i objekti i okruženje bili dostupni svima.

Izdavanje građevinskih dozvola

Za izdavanje građevinske dozvole za složeni inženjerski objekat, u 2021.godini, podnešeno je, osam zahtjeva za izdavanje građevinskih dozvola, a devet zahtjeva je prenešeno iz 2020. godine. Shodno članu 181 i 183 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata izdato je sedam građevinskih dozvola, tri zahtjeva za izdavanje građevinskih dozvola su odbijena i donijeto je jedno dopunsko rješenje. Šest zahtjeva za izdavanje građevinskih dozvola je prenijeto u 2022.godinu od kojih četiri iz 2020. godine a dva iz 2021. godine. U ponovnom postupku po presudi Upravnog suda Crne Gore donijeto je jedno rješenje.

Izdavanje upotrebnih dozvola

Za izdavanje upotrebnih dozvola, u 2021. godini, podnijeto je 49 zahtjeva i 22 zahtjeva su prenešena iz predhodnih godina. Shodno članu 190 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata i shodno članu 227 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata izdato je 33 upotrebne dozvole, imenovano pet vršioaca tehničkog pregleda izdrađenih objekata, četiri zahtjeva za izdavanje upotrebnih dozvola su odbijena, dok je u tri predmeta postupak obustavljen i jedan zahtjev je prosljeđen nadležnom organu. U 2022. godinu je prenijeto 25 zahtjeva za izdavanje upotrebnih dozvola i to: tri zahtjeva iz 2021. godine i 22 zahtjeva iz predhodnih godina. U postupcima izdavanja upotrebnih dozvola, donijeto je jedno rješenje o ispravci greške po službenoj dužnosti.

Na osnovu izloženog u postupcima izdavanja građevinskih i upotrebnih dozvola u 2021. godini, donijeto je ukupno 58 upravnih akata.

Učešće u radu radne grupe za Poglavlje 1- Slobodno kretanje robe

- ✓ Dostava podataka za Pododbora za trgovinu industriju carine i poreze.
- ✓ Prilog Izvještaju EK- građevinski proizvodi.
- ✓ Nacrt mape puta ispunjenja završnih mjerila u Poglavlju 1- građevinski proizvodi.
- ✓ Priprema Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za period 2022-2023 dio iz nadležnosti Direktorata za građevinarstvo.
- ✓ Ocjena novih celex-a.

Učešće u radu radne grupe za Poglavlje 3- Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga

- ✓ Učešće u pregovorima za zaključivanje Sporazuma o priznavanju profesionalnih kvalifikacija- automatsko priznavanje, kojim su obuhvaćene arhitektae, doktori medicine i doktori stomatologije u skladu sa Srednjoevropskim sporazumom o slobodnoj trgovini („CEFTA“).
- ✓ Učešće u pregovorima za donošenje Odluke o priznavanju profesionalnih kvalifikacija – opšti sistem, gdje su građevinski inženjeri uzeti kao „pilot projekat“, u skladu sa Srednjoevropskim sporazumom o slobodnoj trgovini („CEFTA“).
- ✓ Učešće u pripremi Nacrta Akcionog plana za adresiranje ključnih preporuka iz Izvještaja Evropske komisije o Crnoj Gori 2021. Priprema materijala za sastanak Pododbora za unutrašnje tržište i konkurenciju za Poglavlje - 3 Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga- oblast građevinarstva.

Učešće u radu radne grupe za Poglavlje 20- Preduzetništvo i industrijska politika

- ✓ Priloga Izvještaja Evropske komisije o Crnoj Gori za 2021- oblast građevinarstva.
- ✓ Mape puta ispunjenja završnog mjerila za privremeno zatvaranje pregovora u poglavlju 20 – preduzetništvo i industrijska politika. Ocjeni novih celex-a.

Učešće u radu radne grupe za Poglavlje 23- Pravosuđe i osnovna prava

- ✓ Dostava podataka za sastanak Pododbora za pravdu, slobodu i bezbjednost izrada.
- ✓ Pripremu priloga izvještaja evropske komisije za Crnu Goru 2021.godinu.
- ✓ Učešće u pripremi Dinamičkog plana aktivnosti u poglavlju 23 – Pravosuđe i temeljna prava.

4.8 DIREKTORAT ZA RAZVOJ STANOVANJA I LEGALIZACIJU

Direktorat za razvoj stanovanja i legalizaciju vrši poslove koji se odnose na: izradu strategija, programa i projekata u oblastima socijalnog stanovanja, legalizacije bespravniha objekata i upravljanja i održavanja stambenog fonda i praćenje njihovog ostvarivanja; izradu nacrta i predloga zakona i drugih propisa u oblastima socijalnog stanovanja, legalizacije bespravniha objekata i upravljanja i održavanja stambenog fonda; učešće u usklađivanju nacionalnog zakonodavstva sa zakonodavstvom EU u oblastima socijalnog stanovanja, upravljanja i održavanja stambenog fonda i legalizacije bespravno sagrađenih objekata i integracije

neformalnih naselja; praćenje razvoja stambenih zadruga; praćenje i iniciranje razvoja modela privatno-javnog partnerstva u oblasti socijalnog stanovanja i oblasti upravljanja i održavanja stambenog fonda; koordinacija sa nadležnim direktoratom i jedinicama lokalne samouprave u vezi sa određivanjem zona i smjernica urbane sanacije za prostore devastirane bespravnom gradnjom; koordinacija sa nadležnim direktoratom, jedinicama lokalne samouprave i organom nadležnim za evidenciju stanja u prostoru, u cilju pružanja podrške u izradi evidencije bespravno sagrađenih objekata; nadzor nad primjenom zakona i drugih propisa u oblastima socijalnog stanovanja, legalizacije bespravni objekata i upravljanja i održavanja stambenog fonda.

4.8.1 Stambena podrška za rješavanje stambenih potreba građana

Istekom 2020. godine, završen je period trajanja Nacionalne stambene strategije za period 2011-2020. godine. Iz tog razloga je otpočeta izrada novog strateškog dokumenta u oblasti stanovanja – Stambena politika Crne Gore za period 2021-2030 godine, kojim će se definisati vizija i misija stambenog sektora i obezbjeđenje adekvatnog stanovanja.

Programom rada Vlade Crne Gore za 2021. godinu predviđena je izrada Nacrta stambene politike Crne Gore za period 2021–2030 godine i Nacrta programa socijalnog stanovanja za period 2021-2024 godine.

Osnovni cilj izrade Stambene politike Crne Gore za period 2021-2030 godine, je utvrđivanje strateških ciljeva razvoja stambene politike, definisanje vizije i ciljeva politike stanovanja, definisanje operativnih ciljeva za sprovođenje utvrđenih strateških ciljeva ali i usaglašavanje politike stanovanja sa krovnim strateškim dokumentima koji su donijeti u prethodnom periodu, dok će se Programom socijalnog stanovanja definisati aktivnosti za sprovođenje Stambene politike, odnosno baza projekata koji će doprinijeti razvoju politike stanovanja. Stambenom politikom Crne Gore će se između ostalog, definisati novi model stambene politike za rješavanje stambenih potreba po povoljnim uslovima za sve kategorije stanovništva, precizirati ciljne grupe koje mogu ostvariti pravo na podršku države i jedinica lokalne samouprave u rješavanju stambenog pitanja, načini i kriterijumi za ostvarivanje ovog prava, kao i mehanizme koji će se zasnivati na principima transparentnosti i objektivnosti.

Akcioni plan Stambene politike Crne Gore za za period 2022-2026, predstavlja četvorogodišnji akcioni plan koji je će biti usvojen istovremeno sa strateškim dokumentom.

Za izradu Nacrta zakona o socijalnom stanovanju u toku 2021. godine je formirana radna grupa koju čine predstavnici Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava, Ministarstva finansija i socijalnog staranja, Socijalnog savjeta Crne Gore, Zajednice opština Crne Gore i NVO-a Asocijacije za demokratski prosperitet – ZID.

Koncept zakona zasniva se na tome da se zakonom definišu osnovni instituti socijalnog stanovanja, nadležnosti, preciziraju lica koja imaju pravo na rješavanje stambenog pitanja u skladu sa ovim zakonom, definišu izvori finansiranja, definiše najširi dijapazon mogućnosti za razvoj socijalnog stanovanja, odnosno da se da zakonski okvir pomoću koga se u sistem socijalnog stanovanja može uključiti veliki broj učesnika, radi omogućavanja rješavanja stambenih potreba svih lica, odnosno domaćinstva koja ne mogu riješiti stambenu potrebu.

Izrada Nacrta zakona je pratila izradu Nacrta politike stanovanja tako da je u njemu konkretizovan značajan dio preporuka Nacrta strategije. Takođe, i ovim predloženim zakonskim rješenjem je predviđena izrada Programa socijalnog stanovanja, koji donosi Vlada Crne Gore, kao trogodišnjeg i operativnog dokumenta kroz čiju realizaciju će se pratiti jedan od

ključnih segmenata politike stanovanja. Shodno Nacrtu zakona jedinice lokalne samouprave donosiće lokalne programe socijalnog stanovanja, kao trogodišnje programske dokumente. U 2021. godini su započete i aktivnosti na izradi Programa socijalnog stanovanja za period 2022-2025.

4.8.2 Rješavanje stambenih potreba građana

Praćenje realizacije programiranih projekata na nivou države i jedinica lokalne samouprave se sprovodi praćenjem realizacije i evaluacijom Programa socijalnog stanovanja i lokalnih programa opština.

Shodno Programu socijalnog stanovanja, projekti čije je sprovođenje u toku su:

- ✓ Projekat rješavanja stambenih pitanja građana po povoljnijim uslovima- Projekat 1000+ (u saradnji sa CEB-om), koji sprovodi Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma;
- ✓ Nacionalni stambeni projekat za raseljena i interno raseljena lica, koji implementira Ministarstvo rada i socijalnog staranja uz podršku CEB-a (Regionalni stambeni program za raseljena i interno raseljena lica);
- ✓ Projekti Stambene zadruge „Solidarno“ - rješavanje stambenih pitanja zaposlenih u prosvjeti;
- ✓ Projekti Stambene zadruge „Zdravstvo“ - rješavanje stambenih pitanja zaposlenih u zdravstvu;
- ✓ Projekti „Crnogorskog fonda za solidarnu stambenu izgradnju“ doo Podgorica - rješavanje stambenih pitanja zaposlenih.

Realizacija Projekta rješavanja stambenih potreba građana po povoljnim uslovima - Projekat 1000+ (IV faza)

Projekat rješavanja stambenih potreba građana po povoljnim uslovima – Projekat 1000+ (IV faza) predstavlja nastavak projekta koji je uspostavljen 2010. godine, u okviru kojeg su uspješno implementirane tri faze: I faza u periodu 2010-2011 godine, II faza u periodu 2015-2016. godine i III faza u periodu od 2017-2020. godine. Projekat je sproveden u saradnji i kroz kreditni aranžman sa Bankom za razvoj Savjeta Evrope - CEB. Ukupna vrijednost Projekta je 20 miliona €, od kojih 50% iznosa obezbjeđuje Država sredstvima zajma kod Banke za razvoj Savjeta Evrope (CEB), dok 50% iznosa obezbjeđuju komercijalne banke koje su prijavile učešće u Projektu.

Kroz sve tri faze Projekta 1000+ ukupno je do sada 1.186 domaćinstava riješilo stambeno pitanje, odnosno 3.055 građana.

U okviru četvrte, tekuće, faze u izvještajnom periodu organizovane su četiri dodjele u okviru kojih je dodijeljeno ukupno 462 vaučera i to:

- ✓ 3. marta 2021. godine dodijeljen je 191 vaučer iz ciljne grupe prioriteta;
- ✓ 22. marta 2021. godine dodijeljeno je 148 vaučera ostalim ciljnim grupama;
- ✓ 17. juna 2021. godine dodijeljeno je 74 vaučera korisnicima sa liste čekanja koji pripadaju ostalim ciljnim grupama i
- ✓ 18. oktobra 2021. godine dodijeljeno je 49 vaučera korisnicima sa liste čekanja koji pripadaju ostalim ciljnim grupama.

Aktivnosti na sprovođenju realizacije IV faze Projekta se kontinuirano sprovode, a vaučeri se dodjeljuju do utroška sredstava.

Stupanjem na snagu Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, 2017. godine započet je proces legalizacije bespravnih objekata.

Prema podacima od oktobra 2021. godine, od oko 54053 podnijetih zahtjeva za legalizaciju na nivou države obrađeno je preko 48000 zahtjeva. Znači, obrađeno je oko 89% ukupnog broja zahtjeva, i cijenimo da je urađen značajan dio posla. U najvećem broju jedinica lokalne samouprave je visok procenat obrade podnijetih zahtjeva.

Od početka postupka legalizacije donijeto je 2142 rješenja o legalizaciji.

Od ukupnog broja obrađenih zahtjeva, donijeto je 7520 rješenja o prekidu postupka, od čega je u 2525 rješenja donijeto sa razloga neusklađenosti sa planovima a 286 rješenja o prekidu radi rješavanja imovinsko pravnih odnosa, dok za određeni broj slučajeva opštine nijesu dostavile detaljne podatke.

Nakon rješavanja prethodnog pitanja, odnosno donošenja planske dokumentacije ili rješavanja imovinsko pravnih odnosa postupci će se nastaviti.

Prema prikupljenim podacima, obračunat je i naplaćen dio prihoda od naknade za komunalno opremanje za bespravne objekte: u budžete jedinica lokalne samouprave je uplaćeno 4,603,041.82 € na ime ove naknade, dok je obračunati iznos 6,948,326.20 €. Naime, naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta, po zahtjevu vlasnika bespravnog objekta može da se plaća jednokratno ili u jednakim mjesečnim ratama, na period od 10 ili 20 godina.

Imajući u vidu broj podnijetih zahtjeva (preko 50000), činjenica je da je obrada i rješavanje istih predstavljala izazov za administracije na lokalnom nivou. Takođe, postupak legalizacije je nova procedura, te nije postojala praksa u postupanju. Izmjenama i dopunama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, s obzirom na probleme nastale u rješavanju prevelikog broja zahtjeva za legalizaciju, uređeno je da identifikaciju objekta na orto foto snimku i provjeru da li je objekta izgrađen u skladu sa parametrima i smjernicama planskog dokumenta vrše licencirana privredna društva koja će izdavati izvještaj o identifikaciji objekta, u cilju povećanja efikasnosti rješavanja postupaka. Cilj ove izmjene je ubrzanje postupaka.

Vodi se kontinuirana komunikacija sa jedinicama lokalne samouprave koje su nosioci ovog procesa sa ciljem sprovođenja zakona na efikasan način. Proces će rezultirati povećanjem prihoda budžeta opština, kroz naplatu naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta, ali i kroz naplatu prihoda od poreza na nepokretnosti, kao i naknade za korišćenje prostora čije uvođenje je takođe u nadležnosti jedinica lokalne samouprave i ista će predstavljati njihov prihod. Ova sredstva će se koristiti za izgradnju nedostajuće infrastrukture u tim područjima, te rezultirati povećanju kvaliteta života tih ali i drugih područja.

Podzakonska akta za sprovođenje odredbi zakona koje propisuju postupak legalizacije

Shodno članu 164 Zakona jedinice lokalne samouprave su obavezne da uz prethodnu saglasnost Vlade, donesu podzakonska akta kojim će se propisati visina, uslovi, način, rokovi i postupak plaćanja naknade za urbanu sanaciju. U 2021. godini Vlada Crne Gore je dala saglasnost na predloge odluke o naknadi za urbanu sanaciju za Prijestonicu Cetinje i sljedeće opštine: Andrijevića, Bar, Berane, Bijelo Polje, Gusinje, Danilovgrad, Herceg Novi, Kolašin, Plav, Plužine, Rožaje, Šavnik, Tivat, Ulcinj i Žabljak.

Takođe, shodno članu 168 Zakona, u izvještajnom periodu Ministarstvo je izdalo 11 saglasnosti na podzakonska akta kojim se propisuju visina, način i kriterijumi plaćanja godišnje naknade za korišćenje prostora za bespravne objekte i to za sljedeće opštine: Andrijevića, Bijelo Polje, Gusinje, Herceg Novi, Kolašin, Petnjica, Plužine, Pljevlja, Šavnik, Ulcinj i Žabljak.

Shodno članu članu 171 Zakona jedinice lokalne samouprave su obavezne da, uz prethodnu saglasnost Ministarstva, donesu podzakonska akta kojim će se propisati bliži uslovi, način, postupak i kriterijumi za obezbjeđivanje alternativnog smještaja. Ministarstvo je dalo saglasnost na predloge odluka o obezbjeđivanju alternativnog smještaja i za sljedeće opštine:

Andrijevića, Bijelo Polje, Budva, Gusinje, Herceg Novi, Kolašin, Kotor, Petnjica, Plav, Plužine, Pljevlja i Tuzi.

4.8.3 Poboljšanje uslova stanovanja u stambenim zgradama

Zakonom o održavanju stambenih zgrada („Službeni list Crne Gore“, br. 41/16, 84/18), uređuju se prava i obaveze etažnih vlasnika u pogledu održavanja stambene zgrade i zajedničkih djelova stambene zgrade i druga pitanja od značaja za oblast stanovanja. Osnovni cilj zakona jeste očuvanje i unaprjeđenje postojećeg stambenog fonda imajući vidu njegovu ekonomsku vrijednost.

Zakonom je propisana podijeljena nadležnost u dijelu inspekcijskog nadzora na organ uprave za inspekcijske poslove, odnosno inspektore za stanovanje i komunalnu inspekciju na nivou jedinice lokalne samouprave. Jasnom podjelom nadležnosti u dijelu inspekcijskog nadzora na inspekciju za stanovanje i komunalnu inspekciju policiju, stvoreni su uslovi za efikasnije sprovođenje ovog zakona, odnosno obezbijeđen je efikasniji nadzor nad organizovanjem organa upravljanja i održavanjem stambenog fonda.

Tokom primjene Zakona o održavanju stambenih zgrada uočene su određene barijere za njegovo sprovođenje pa se iz tog razloga planira izrada izmjena i dopuna istog u toku naredne 2022. godine.

Stanje stambenog fonda nije na zadovoljavajućem nivou, ali kontinuirano se radi na poboljšanju istog i unaprjeđenju zakona kojim se uređuje ova oblast. Registri stambenih zgrada, etažnih vlasnika i organa upravljana koje vode jedinice lokalne samouprave su u fazi usklađivanja sa odredbama Zakona o održavanju stambenih zgrada. Nakon usklađivanja načina vođenja registara, pristupiće se upoređivanju podataka o broju formiranih organa upravljanja.

Pravilnikom o tehničkim zahtjevima za redovan servis i kontrolu bezbjednosti liftova u upotrebi („Službeni list Crne Gore“, br. 038/19 od 05.07.2019) propisani su tehnički zahtjevi i rokovi za redovan servis i kontrolu bezbjednosti liftova u upotrebi i uslovi za izbor ovlašćenog lica za kontrolu bezbjednosti liftova u upotrebi. S tim u vezi, na osnovu Javnog poziva za prikupljanje ponuda za izbor ovlašćenog lica za kontrolu bezbjednosti liftova u upotrebi u skladu sa Pravilnikom o tehničkim zahtjevima za redovan servis i kontrolu bezbjednosti liftova u upotrebi, od strane Ministarstva izdata su dva ovlašćenja za obavljanje poslova kontrole bezbjednosti liftova u upotrebi. Izvještavanje se vrši u kontinuitetu. U martu 2021. godine dostavljeni su izvještaji o redovnoj kontroli liftova od strane oba ovlašćena lica za kontrolu bezbjednosti liftova u upotrebi.

4.8.4 Aktivnosti u vršenju upravnog nadzora

U cilju pune primjene zakonskih rješenja potrebno je vršiti kontinuiranu obuku službenika na lokalnom nivou i inspekcijskih organa, i podizati svijest građana o stambenoj podršci od strane lokalnih samouprava.

Iz tog razloga je organizovano održavanje radionica u skladu sa članom 28 Zakona o socijalnom stanovanju („Službeni list Crne Gore“, br. 35/13), članom 31 Zakona o održavanju stambenih zgrada („Službeni list Crne Gore“, br. 41/16, 84/18) i članom 196 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Službeni list Crne Gore“, br. 64/17, 44/18, 63/18 i 82/20), a u cilju bolje primjene zakona od strane nadležnih organa lokalne samouprave i efikasnije primjene zakonskih odredbi.

U skladu sa epidemiološkom situacijom, a da bi se ispoštovale sve epidemiološke mjere i obuhvatilo svih 24 lokalnih samouprava, organizovano je održavanje 10 radionica koje su obuhvatale po par lokalnih samouprava.

Radionicama su, pored predstavnika Direktorata za razvoj stanovanja i legalizaciju, prisustvovali predstavnici sekretarijata nadležnih za poslove stanovanja, planiranja prostora i izgradnju objekata, kao i inspeksijskih organa na nivou lokalnih samouprava nadležnih za sprovođenje pomenutih zakona.

Učesnici su imali priliku da razgovaraju o mogućim novim rješenjima u ovim oblastima i razmijene iskustva i probleme sa kojima se susrijeću prilikom primjene važećih propisa na lokalnom nivou. Ovom prilikom predstavljena su i dva važeća zakona iz oblasti stanovanja u vidu prezentacije, i prisutni su upoznati sa Nacrtom novog zakona o stambenoj podršci i novinama koje bi on donio.

Tokom svake radionice aktivno se odvijala diskusija i razmjena mišljenja u vezi primjene gore pomenutih zakona.

Tokom novembra 2021. godine, održane su radionice sa predstavnicima svih crnogorskih opština.

4.9 DIREKTORAT ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE I LICENCIRANJE

Direktorat za inspeksijske poslove i licenciranje vrši poslove koji se odnose na: inspeksijski nadzor nad sprovođenjem zakona i drugih propisa iz oblasti planiranja prostora i izgradnje objekata; preduzimanje i izvršenje upravnih i drugih mjera i radnji u cilju da se utvrđene nepravilnosti otklone i poslovanje uskladi sa propisima; izdavanje prekršajnih naloga, podnošenje zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka, podnošenje krivičnih i drugih odgovarajućih prijava (iniciranje postupaka pred nadležnim organima); izdavanje i mirovanje licenci za obavljanje poslova izrade tehničke dokumentacije odnosno građenja objekata; izdavanje i mirovanje licenci za obavljanje poslova revizije tehničke dokumentacije odnosno stručnog nadzora nad građenjem; vođenje registra licence.

Direktorat za inspeksijske poslove i licenciranje za period od 01. 01. do 31. 12. 2021. godine, u skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata, Zakonom o inspeksijskom nadzoru, Zakonom o upravnom postupku, kao i Zakonom o slobodnom pristupu informacijama postupao po sljedećem:

- ✓ U postupcima pokrenutim po zahtjevu stranke za slobodan pristup informacijama, od strane 161 lica, zaprimio je 209 zahtjeva, od kojih je 89 odbijeno, 113 usvojeno i sedam djelimično usvojeno.
- ✓ U postupcima pokrenutim po zahtjevu stranke koji se odnose na postupak za licence, zaprimljeno je ukupno 392 zahtjeva, od kojih je kod devet postupaka došlo do odustanka od zahtjeva, 37 zahtjeva je odbijeno, po zahtjevu stranke ukinuto je šest rješenja, donešeno je 305 rješenja po kojima je zahtjev usvojen, dok je 25 zahtjeva i dalje u postupku.
- ✓ Podnešeno je 10 predloga za oduzimanje licence (od kojih su dva pokrenuta po službenoj dužnosti, a osam po inicijativi), od kojih je za pet donijeto rješenje, dok je za pet zahtjeva procedura u toku.
- ✓ Podnešena su dva zahtjeva za stavljanje van snage rješenja, jedno za obavještenje o toku postupka, tri za odlaganje izvršenja rješenja, jedno za ponavljanje postupka, jedno za izuzeće inspektora, jedno za prekid postupka, kao i jedna molba za skidanje otplate.

U postupku vršenja inspekcijskog nadzora, koji se vodi po službenoj dužnosti i za slučaj kada je podnesena inicijativa, doneseno je 358 rješenja o zabrani građenja, 18 rješenja o odbijanju prijave, 74 rješenja o rušenju, jedno rješenje o odbijanju podneska, četiri rješenja o administrativnom izvršenju, 19 rješenja o obustavi i prekidu postupka, šest rješenja o vraćanju u prvobitno stanje, četiri rješenja o otklanjanju nepravilnosti, dva rješenja o pečaćenju, pet rješenja o zabrani urbanističko-tehničkih uslova, jedno rješenje o zabrani upotrebe objekta, jedno rješenje o sanaciji terena, dva rješenja za prinudno izvršenje, dva rješenja o uklanjanju, dva rješenja o dozvoljavanju izvršenja rušenja, dva rješenja o preduzimanju mjera zaštite oko objekta, jedno rješenje o puštanju u probni rad, pet rješenja o angažovanju sudskog vještaka geodetske struke, kao i dva rješenja o izuzeću inspektora.

Ministarstvu je podnešeno 1.724 prijave na propisanim obrascima, i to: 763 prijave građenja objekta, 97 prijava uklanjanja objekta, 67 prijava rekonstrukcije, 641 prijava adaptacije objekta, 74 prijave izmjena revidovanog glavnog projekta, 31 prijava početka radova, dok je kod 43 zahtjeva došlo do odustanka i povlačenja prijave.

Pred prvostepenim organom ovog direktorata, u 2021. godini, nije bilo po žalbi poništenih rješenja kada je predmet vraćen na ponovni postupak, a jedno rješenje je izmijenjeno od strane prvostepenog organa.

U izvještajnom periodu od 01. 01. do 31. 12. 2021. godine, postupajući skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata, Zakonom o upravnom postupku i Zakonom o inspekcijskom nadzoru, drugostepeni organ ovog Direktorata je:

- ✓ zaprimio ukupno 160 žalbi na rješenja urbanističko-građevinskog inspektora, od kojih je 42 usvojeno, 113 je odbijeno, a pet postupaka je obustavljeno, koje su riješene u zakonskom roku od 45 dana od dana prijema žalbe,
- ✓ vodio 44 postupka pred Upravnim sudom Crne Gore kao tuženi, od kojih su dvije tužbe odbijene, tri tužbe usvojene, dok su ostali sporovi u toku,
- ✓ podnijeto 10 zahtjeva za vanredno preispitivanje sudske odluke, od kojih je sedam odbijeno, jedan zahtjev je usvojen, a dva zahtjeva su u toku pred tim sudom,
- ✓ podnijeto pet tužbi Upravnom sudu Crne Gore na prvostepena rješenja ovog Ministarstva po osnovu odlučivanja o zahtjevima za izdavanje licence, od kojih su četiri tužbe usvojene, a jedna odbijena,
- ✓ podnesena su dva zahtjeva za ponavljanje postupka i oba su odbijena,
- ✓ podnesen je jedan predlog za odlaganje izvršenja rješenja i isti je usvojen.

Kada je riječ o podacima i ocjeni o djelovanju javnopravnog organa u pravcu poboljšanja položaja stranke u postupku rješavanja upravnih predmeta, strankama je omogućeno da se informišu o pitanjima postupka, a izrađeni su i dostupni, kako neposredno na arhivi, tako i na *web* stranici ovog organa, obrasci kojima se pokreću upravni postupci.

U postupcima koji se vode pred ovim organom, u cilju ostvarivanja i zaštite prava, obaveza i pravnih interesa stranaka u postupku upravnog odlučivanja obezbijeđena je potpuna primjena načela i pravila upravnog postupka. Težilo se, u tom smislu, da se odluke donose bez odugovlačenja, u granicama propisanih rokova, a sva lica mogu u bilo kojem trenutku izvršiti uvid u *web* stranicu Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma Crne Gore na kojoj se redovno objavljuju sve informacije koje mogu biti od značaja kako strankama tako i drugim zainteresovanim licima. Takođe, potrebno je pomenuti da su traženi uslovi za dostupnost usluga licima sa invaliditetom ispunjeni, tj. na ulazu objekta postavljena je prilazna rampa i lift, obezbijeđeno je kretanje sa psima vodičima i osobama koje koriste Brajevo pismo obezbijeđena je pristupačnost naziva organa na svim ulazima u objektu.

Bitna aktivnost direktorata u 2021. godini jeste i sprovođenje administrativnih rješenja o rušenju. Izvršeno je uklanjanje i rušenje deset objekata u opštini Tivat, uklonjene su deponije i izvršena je sanacija dina na Adi Bojani, opština Ulcinj. Za pomenute izvršene poslove je uplaćeno DOO "Zaštiti prostora Crne Gore" ukupno 204.207,71€ iz planiranog budžeta za 2021. godinu.

4.10 BIRO ZA ODNOS SA JAVNOŠĆU

Biro za odnose sa javnošću vrši poslove koji se odnose na: promovisanje aktivnosti ministarstva, odnosno projekata; komunikaciju sa medijima i sprovođenje interne komunikacije sa ostalim organizacionim jedinicama Ministarstva; pripremu saopštenja i informacija i pripremu publikacija i drugih materijala za javnost; uređivanje i analiziranje Internet prezentacije Ministarstva.

Biro za odnose sa javnošću od januara do kraja decembra 2021. godine imao je 202 saopštenja za javnost koja su objavljena na zvaničnom sajtu Ministarstva, koji se nalazi na linku <https://www.gov.me/mepg>. U istom periodu bilo je više od 500 objava na Facebook-u (ne uključujući objave podijeljene sa profila drugih institucija, organizacija i medija) i 350 objava na Instagramu, kao i 10 konferencija za medije.

Broj novinarskih upita za odgovore na pitanja koji su stizali na zvanične adrese Biroa i službenika Biroa bio je 161. Biro za odnose sa javnošću medijski je ispratio sve zvanične i radne posjete ministra, državnih sekretara, generalnih direktora i službenika u inostranstvu, i to u Hrvatskoj, Srbiji, Bosni i Hercegovini, Sjevernoj Makedoniji, Austriji, Italiji, Velikoj Britaniji, Monaku, Turskoj, Rumuniji, Francuskoj, Sloveniji. Kada su u pitanju radne posjete u zemlji, Biro je ispratio sa lica mjesta sve posjete ministra i visoko-rukovodnog kadra u svim crnogorskim opštinama.

Tokom 2021. godine bilo je preko 60 gostovanja na crnogorskim televizijama i izjava za medije u sklopu informativnih programa ili emisija.

Značajne aktivnosti koje su sprovedene tokom 2021. godine:

- ✓ Aktivnosti promocije Programa obilježavanja jubileja 30 godina od proglašenja Crne Gore ekološkom državom.
- ✓ Aktivnosti na promociji proglašenja tri zaštićena morska područja, parkova prirode - Platamuni, Katič i Stari Ulcinj.
- ✓ Uspješno je sprovedena promocija završetka projekta GEF Adriatic: Implementacija ekosistemskog pristupa u Jadranskom moru kroz planiranje namjene mora" na Završnoj konferenciji koja je održana 29. juna 2021. godine.
- ✓ Nastavljena je komunikacija prema javnosti o važnosti uspostavljanja zaštićenih područja i benefita koje ona donose, posebno kada je u pitanju Ulcinjska solana.
- ✓ Biro je više puta medijski pratio obilazak radova na prioritetnoj dionici auto-puta (Podgorica-Kolašin), posebno u dijelu Čestogaz-Uvac-Mateševo, lokacijama na kojima je uočena devastacija Tare i na kojima se sprovodi Plan remedijacije.
- ✓ Biro sprovodi kontinuiranu kampanju povodom problema erozije na Adi Bojani (radionice, izvještaji, saradnja sa institucijama u zemlji i inostranstvu, aktivnosti na sprječavanju erozije, angažovanje stručnjaka iz Italije, radni obilasci).

- ✓ Sprovodila se kampanja na promociji aktivnosti ozelenjavanja zdravstvenih ustanova u Crnoj Gori koje Ministarstvo realizuje sa Agencijom za zaštitu životne sredine pod nazivom „Za ljepšu i zdraviju Crnu Goru“ .
- ✓ Sprovodi se kontinuirana promocija u vezi sa izgradnjom regionalnog centra za upravljanje otpadom u Opštini Nikšić za Nikšić i sedam drugih opština.
- ✓ Promocija aktivnosti na sanaciji crnih ekoloških tačaka u Pljevljima i to: Maljevca, Gradca, kao i projekta koji Ministarstvo ekologije sprovodi u saradnji sa CETI-jem, a tiče se rješavanja problema rudničkih voda na području rudnika Šuplja stijena.
- ✓ Promocija aktivnosti na odvozu grita i kontaminiranog zemljišta iz brodogradilišta Bijela .
- ✓ Aktivnosti na potpisivanju ugovora o nastavku radova izgradnje eko-efikasne zgrade u Podgorici.
- ✓ Prezentacije povodom izrade Koncepta Prostornog plana, i to sa stručnjacima u oblasti saobraćaja, energetike, zaštite životne sredine i održivog razvoja.
- ✓ Pokretanje projekta Solari 3000+ i 500+, u saradnji sa Ministarstvom kapitalnih investicija, Elektroprivredom Crne Gore, Eko fondom, CEDIS-om i drugim nadležnim organima, a koji će pokrenuti zelenu energetska tranziciju u Crnoj Gori.
- ✓ Pripreme aktivnosti za kampanju „Za jedinu na svijetu. Naša je. Čuvajmo je“ koju Ministarstvo sprovodi u saradnji sa Vladom Velike Britanije, odnosno Međunarodnom službom za komunikacije Kabineta Premijera Velike Britanije.
- ✓ Biro je radio i međunarodnu promociju aktivnosti delegacije Crne Gore u Glazgovu, tokom velike međunarodne konvencije o klimatskim promjenama COP26.

4.11 ODJELJENJE ZA ODRŽIVI RAZVOJ

Odjeljenje za održivi razvoj vrši poslove koji se odnose na: sprovođenje politike održivog razvoja Crne Gore u skladu sa Nacionalnom strategijom održivog razvoja (NSOR), odnosno Agendom Ujedinjenih nacija za održivi razvoj do 2030. godine; obaveze u kontekstu članstva i učešća u relevantnim tijelima Ujedinjenih Nacija (kao što su Generalna skupština, odnosno Politički forum na visokom nivou za održivi razvoj (HLPF), posebno u kontekstu praćenja i izvještavanja o Ciljevima održivog razvoja-SDGs; Ekonomskog i socijalnog savjeta Ujedinjenih nacija (ECOSOC); Ekonomske komisija ujedinjenih nacija za Evropu (UNECE); Mediteranske komisije za održivi razvoj (MCSO) i dr.), kao i relevantnim tijelima i udruženjima na evropskom nivou koja prate i sprovode politiku održivog razvoja (Evropska mreža za održivi razvoj (ESDN) i Evropska mreža savjeta za održivi razvoj i životnu sredinu (EEAC) i dr.); obavezama u okviru usklađivanja sa politikama, propisima i strateškim okvirom EU u oblasti održivog razvoja, kao i oblastima povezanim sa održivim razvojem; stručne, organizacione i administrativne poslove za potrebe Nacionalnog savjeta za održivi razvoj, klimatske promjene i integralno upravljanje obalnim područjem (poslove sekretarijata Nacionalnog savjeta).

Vlada Crne Gore je na sjednici od 29. aprila 2021. godine usvojila Nacionalni program prioritetnih aktivnosti u oblasti ublažavanja i prilagođavanja na klimatske promjene u okviru saradnje sa Zelenim klimatskim fondom (ZKF) 2021-2023.

Dostavljen Projektni predlog za jačanje kapaciteta nacionalne fokal tačke i buduće planirane akreditovane institucije - Eko fonda Zelenom klimatskom fondu. Usljed kratkih rokova za dostavljanje odgovora na komentare, projekat ce se razmatrati za 2022. godinu od strane ZKF.

4.11.1 Reforma institucionalnog okvira za održivi razvoj

Tokom 2021. godine donijeta je izuzetno važna odluka koja se odnosi na unaprjeđenje institucionalnog okvira za održivi razvoj i kojom se jasno potvrđuje posvećenost sprovođenju ideje ekološke države u praksi. Vlada Crne Gore je na sjednici od 23. decembra 2021. godine donijela *Uredbu o izmjeni i dopuni uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave i Uredbu o dopunama o Generalnom sekretarijatu Vlade Crne Gore* kojima će dosadašnje Odjeljenje za održivi razvoj u Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma biti transformisano u Kancelariju za održivi razvoj unutar Generalnog sekretarijata Vlade. Takođe na istoj sjednici donošena je *Odluka o obrazovanju Nacionalnog savjeta za održivi razvoj*, savjetodavnog tijela Vlade, kojom je zaokružen institucionalni okvir za održivi razvoj koji omogućava bržu i potpuniju realizaciju javnih politika i razvojnih projekata zasnovanih na principima održivog razvoja. Ovom odlukom ispunjen je strateški cilj koji se odnosi na sprovođenje reforme institucionalne organizacije sistema upravljanja za održivi razvoj koji je zacrtan jula 2016. godine donošenjem *Nacionalne strategije održivog razvoja do 2030. godine*. Na ovaj način Crna Gora pokazuje proaktivnu ulogu i dodatno potvrđuje posvećenost sprovođenju Agende Ujedinjenih nacija za održivi razvoj do 2030. godine i pridružuje se državama koje su svojim stručnim nacionalnim savjetima za održivi razvoj dodijelile eksplicitnu ulogu u implementaciji i postizanju 17 ciljeva održivog razvoja. Zaokruživanjem sistema upravljanja za održivi razvoj na ovaj način, daje se podrška sprovođenju politike održivog razvoja u Crnoj Gori sa najvećeg nivoa izvršne vlasti.

4.11.2 Sprovođenje Nacionalne strategije održivog razvoja do 2030. godine

Nacionalna strategija održivog razvoja do 2030. godine je krovni, horizontalni dokument za sprovođenje politike održivog razvoja u praksi, s kojim treba da budu usklađene sve sektorske politike, i gdje je neophodno bilo izmjeriti stepen realizacije ove politike za protekli period (2016-2021.godine). Kako do sada nije urađen nijedan izvještaj o sprovođenju ovog dokumenta, počelo se sa izradom istog, formiranjem radnog tijela sa predstavnicima svih nadležnih resora/institucija i ostalih neophodnih aktera društva. Zaokruživanjem ovog procesa, po prvi put, će se dati jasna slika i predstaviti stepen realizacije ovog dokumenta, odnosno ciljeva održivog razvoja na nacionalnom nivou. Proces prikupljanja informacija i podataka započeo je decembra 2021. godine. Imajući u vidu članstvo Crne Gore u Ekonomsko-socijalnom savjetu (ECOSOC-u) u periodu 2020-2022. godina, kandidovano je da se na sljedećem Političkom forumu o održivom razvoju na visokom nivou (HLPF) jula 2022. godine prezentuje Drugi dobrovoljni nacionalni pregled (Voluntary National Review - VNR). VNR ima za cilj da olakša razmjenu iskustava, uključujući uspjehe, izazove i naučene lekcije, u cilju ubrzanja primjene Agende za održivi razvoj do 2030. godine. VNR-ovi takođe nastoje da ojačaju politike i institucije vlada i da mobilišu podršku i partnerstvo sa više zainteresovanih strana za sprovođenje nacionalnih strategija održivog razvoja. Crna Gora je jedna od 22 države koje su na HLPF-u u Njujorku u julu 2016. godine predstavile svoj Prvi VNR. Kroz prvi VNR prezentovan je složeni proces izrade Nacionalne strategije održivog razvoja do 2030. godine (NSOR), odnosno nacionalni odgovor na zahtjeve Agende za održivi razvoj do 2030. godine. Pripremom i izradom ovog dokumenta u širokom konsultativnom procesu, Crna Gora će jasno prikazati pregled stanja u sprovođenju Ciljeva održivog razvoja s fokusom na pet ciljeva koji su prioritet za naredni HLPF (obrazovanje, rodna ravnopravnost, biodiverzitet kopno i more i partnerstva za razvoj). Shodno tome biće moguće usmjeravanje razvojne politike u skladu sa principima održivog razvoja. Konsultacija i prikupljanje informacija za ovaj dokument započeto je krajem novembra 2021. godine.

4.11.3 Novi program saradnje za održivi razvoj UN-a sa Crnom Gorom

Odjeljenje za održivi razvoj je dalo svoj doprinos u pripremi novog (trećeg) Okvira saradnje za održivi razvoj za period 2023-2027. godine, zajedno sa UN sistemom u Crnoj Gori i svim nadležnim resorima, imenovanim predstavnicima, koji aktivno učestvuju u procesu konsultacija i definisanja prioriteta za izradu ovog dokumenta. Budući Okvir saradnje sa UN-om treba da bude utemeljen na UN Agendi za održivi razvoj do 2030. godine, a prije svega da pruži ciljne odgovore na nacionalne razvojne potrebe i prioritete koji će rezultirati mjerljivim pozitivnim pomacima. U tom smislu, prilikom definisanja prioriteta za izradu ovog Okvira uzeti su u obzir prioritete Vlade Crne Gore, rezultati u sprovođenju Ciljeva održivog razvoja, ali i obaveze u procesu pridruživanja Crne Gore EU. Očekivanja su da će naredni Okvir za saradnja sa Ujedinjenim nacijama, biti definisan kao instrument za planiranje i sprovođenje razvojnih aktivnosti zemlje, odnosno podrška.

4.12 SLUŽBA ZA PRAVNE, OPŠTE, ADMINISTRATIVNE POSLOVE JAVNE NABAVKE

Služba za pravne, opšte, administrativne poslove i javne nabavke vrši poslove koji se odnose na: pripremu rješenja o pravima i obavezama službenika i namještenika po osnovu rada; ugovora, ; javne nabavke; poslove koji se odnose na primjenu Zakona o slobodnom pristupu informacijama; prijem, razvrstavanje, raspoređivanje, evidentiranje, čuvanje i arhiviranje akata i predmeta; arhivsku djelatnost; kancelarijsko poslovanje u elektronskom obliku (e-DMS) i dr.

4.12.1 Aktivnosti iz domena opštih poslova

Po osnovu zakona o slobodnom pristupu informacijama Službi za za pravne, opšte, administrativne poslove javne nabavke u periodu od 01.01.-31.12.2021. godine, podnijeto je ukupno 136 zahtjeva, od čega je 45 zahtjeva odbijeno, 86 zahtjeva usvojeno, dva zahtjeva djelimično su usvojena i tri zahtjeva su proslijeđena na nadležnost. Tokom izvještajnog perioda podnijeto je 30 žalbi po slobodnom pristupu informacijama, nakon čega je Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama donijela rješenja o odbijanju devet žalbi, kao neosnovane.

Postupajući po podnijetim zahtjevima za izdavanje uvjerenja-potvrda, za izvještajni period, izdato je 160 potvrda ili uvjerenja po zahtjevima o podacima o kojima se vode službene evidencije, po članu 33 ZUP-a. Kod Poreske Uprave podnijeto je ukupno 204 prijave i odjave.

U Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma u izvještajnom periodu sačinjeno je ukupno 216 ugovora i to:

- ✓ Ugovora o dopunskom radu -11
- ✓ Ugovor o dodatnom radu - 1
- ✓ Ugovora o pružanju konsultantskih usluga - 2
- ✓ Ugovora o poslovno tehničkoj saradnji - 4
- ✓ Ugovor o zakupu - 4
- ✓ Ugovor o pružanju usluga - 10
- ✓ Ugovor o nabavci roba - 1
- ✓ Ugovora o djelu - 77
- ✓ Aneksa ugovora o djelu -106

Ministarstvo je podnosilo Komisiji za kadrovska i administrativna pitanja Vlade Crne Gore predloge za imenovanja i razrješenja direktora i članova odbora direktora institucija i privrednih društava u nadležnosti Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma.

Ministarstvo je tokom 2021. godine donijelo jednu odluku o pokretanju disciplinskog postupka za težu povredu službene dužnosti i od tog postupka se odustalo.

4.12.2 Aktivnosti iz oblasti javnih nabavki

Tokom 2021.godine sprovedeno je šest otvorenih postupaka javnih nabavki, i šest jednostavnih nabavki preko ESJN.

Otvoreni postupci

- ✓ nabavka usluga nadogradnja, implementacija i održavanje postojećeg informacionog sistema u oblasti planiranja prostora i izgradnje objekata-postupak započet u 2020.godini,
- ✓ nabavka usluga tekuće održavanje opreme – druga godina okvirnog sporazuma,
- ✓ nabavka usluga održavanje IP telefonije-druga godina okvirnog sporazuma,
- ✓ nabavka usluga Uspostavljanje geoportala sa planskom dokumentacijom – postupak je u toku,
- ✓ nabavka usluga Izrada geodetskih podloga za plansku dokumentaciju- postupak je u toku,
- ✓ nabavka usluga Izrada Strateških procjena uticaja za planska dokumenta,za izradu Prostornog plana Crne Gore,
- ✓ nabavka usluga Izrada Programa razvoja građevinarstva Crne Gore za period 2022-2025- postupak u toku.

Jednostavne nabavke preko ESJN sistema

- ✓ nabavka usluga promotivne kampanje za medijsko predstavljanje jubileja 30 godina ekološke države Crne Gore po partijama- u toku,
- ✓ nabavka usluga fotokopiranja,
- ✓ nabavka poštanskih usluga po partijama,
- ✓ nabavka usluga štampanja,
- ✓ nabavka promotivnog materijala (od prirodnih materijala, recikliranih materijala ili onih koji se mogu reciklirati)-u toku i
- ✓ nabavka usluga prevođenja-u toku.

4.13 SLUŽBA ZA UPRAVLJANJE LJUDSKIM RESURSIMA

Služba za upravljanje ljudskim resursima vrši poslove koji se odnose na: razvoj ljudskih resursa; predlaganje plana razvoja i strateških ciljeva upravljanja ljudskim resursima Ministarstva; predlaganje politike upravljanja ljudskim resursima; analiziranje postojećih kadrovskih potencijala i predlaganje mjera za njihovo unapređenje; kreiranje godišnjih kadrovskih planova;

realizacija procesa godišnjeg ocjenjivanja zaposlenih; realizaciju trening programa u Ministarstvu, izradu akta o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji; sprovođenje postupka zapošljavanja kadrova unutar ministarstva; učestvovanje u postupku selekcije kandidata za prijem u radni odnos; vođenje kadrovske evidencije službenika i namještenika; učestvovanje u kreiranju i sprovođenju plana integriteta; poslove rodne ravnopravnosti i dr.

4.13.1 Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta sa Kadrovskim planom zapošljavanja za 2021.godinu

Vlada Crne Gore na sjednici od 18. marta 2021. godine utvrdila je, Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, broj: 01-320/14 od 23. marta 2021. godine, koji je usklađen sa izmjenama i dopunama Zakona o državnim službenicima i namještenicima ("Službeni list Crne Gore" br. 08/21) kao i Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave ("Službeni list Crne Gore" br. 118/20) i Uredbom o izmjenama i dopunama Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave ("Službeni list Crne Gore" br. 029/21).

Takođe, na osnovu pravilnika donešen je Kadrovski plan Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma za 2021.godinu, koji je prvi put sproveden kroz modernizovanu Centralnu kadrovsku evidenciju. Vlada Crne Gore na sjednici od 30.07.2021. godine, utvrdila je djelimični Kadrovski plan organa državne uprave i službi Vlade za Crne Gore za 2021. godinu, između kojih je i Kadrovski plan Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma.

Kadrovskim planom Ministarstva traženo je zapošljavanje 45 lica (od čega 10 lica na neodređeno i 32 na određeno vrijeme- lica sa mandatom visoko rukovodni kadar i urbanističko građevinski inspektori), kao i tri pripravnika.

Ministarstvo je na osnovu Kadrovskog plana i saglasnosti Ministarstva finansija sprovelo određeni broj oglašavanja i donijelo odluke o popuni radnih mjesta putem internih i javnih oglasa kao i javnih konkursa, i to za:

- ✓ 16 internih oglasa
- ✓ 22 javna oglasa i
- ✓ 9 javnih konkursa za ministarstvo i
- ✓ 3 javna konkursa za starješine organa uprave.

Na osnovu donešenih odluka o popuni radnih mjesta, ukupno je raspisano 47 oglasa po Kadrovskom planu Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma za 2021. godinu i tri javna konkursa po Kadrovskom planu organa uprava, nad kojima ovo Ministarstvo vrši nadzor.

Od ukupnog broja raspisanih oglasa 31 je realizovan i to: četiri interna, 18 javnih oglasa i devet javnih konkursa za ministarstvo (ne uključujući i tri okončana konkursa za starješine organa uprave, nad kojim Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma vrši nadzor). Za jedan javni i jedan interni oglas koja su u toku čeka se izvršnost odluke o izboru kandidata za dva lica, obzirom da su uložene žalbe kod Komisije za žalbe. Od planiranih 45 lica po kadrovskom planu, ministarstvo nije pokrenulo dva postupka za popunu sljedećih radnih mjesta: jedan za viskorukovodni kadar u Direktoratu za planiranje i uređenje prostora i jedan za radno mjesto ekspertske rukovodnog kadra u istom direktoratu.

Do imenovanja starješina, u cilju kontinuiranog rada Uprave javnih radova, Zavoda za hidrometeorologiju i seizmologiju i Agenciju za zaštitu životne sredine, na predlog ministra ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, određeni su vršiocu dužnosti, a najduže do 6 mjeseci.

Pokrenuti konkursi za popunu radnih mjesta starješina organa pomenutih Uprava su uspješno realizovani pa je Vlada Crne Gore na predlog ministra imenovala starješine gore pomenutih Uprava, na period od pet godina.

U Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma je po Kadrovskom planu za 2021.godinu, a ne uključujući lica iz kategorije visokorukovodnog kadra, sedam lica zasnovalo radni odnos na neodređeno vrijeme (u ovaj broj uključeno je jedno lice koje je zapošljeno po pokrenutim postupcima Kadrovskog plana iz 2020. godine), od kojih je: šest lica iz kategorije ekspertske rukovodnog kadra i jedno lice iz kategorije ekspertske kadra, šest lica su postavljena za inspektore koordinatora urbanističko-građevinske inspekcije na određeno vrijeme (period postavljenja od pet godina), 13 lica je postavljeno za urbanističko- građevinske inspektore (period postavljenja od pet godina), i dva pripravnika na određeno vrijeme u trajanju od godinu dana.

Imajući u vidu da je Vlada Crne Gore zaključkom broj: 07-217 od 21. januara 2021.godine, utvrdila zaduženja ministara, da na osnovu javnog poziva sprovedu postupak i odabir najkompetentnijih kandidata za vršenje dužnosti visokorukovodnog kadra, Ministarstvo je objavilo javne pozive za sedam pozicija generalnih direktora i to: sekretara Ministarstva, Direktorata za ekologiju, Direktorata za prirodu, Direktorata glavnog državnog arhitekta, Direktorata za inspeksijske poslove i licenciranje, Direktorata za građevinarstvo i Direktorata za projekte i informacione sisteme.

U izvještajnom periodu u Ministarstvu ekologije prostornog planiranja i urbanizma došlo je do prestanka radnog odnosa i odliva određenih kadrova. Broj izvršilaca smanjen je za sedam lica i to: četiri generalna direktora nakon prestanka funkcije u ranijem Ministarstvu održivog razvoja i turizma, jedan službenik je podnio zahtjev za sporazumni prestanak radnog odnosa, jednom službeniku je prestao radni odnos po sili zakona (zbog odlaska u starosnu penziju), dok je jednom licu prestao radni odnos po sili zakona (smrt lica).

4.13.2 Analiza potreba za stručnim osposobljavanjem, odnosno usavršavanjem državnih službenika i namještenika u Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma

Vlada Crne Gore je razmotrila i usvojila Informaciju o obaveznom sprovođenju Analize potreba za obukom državnih službenika i namještenika, gdje se zadužuju svi državni organi da sprovedu analizu potreba za obukom za 2022.godinu, prema Metodologiji za sprovođenje analize potreba za obukom. Takođe, po zaključku Vlade zadužuju se svi državni organi da podatke dobijene nakon sprovedene analize unesu u Centralnu kadrovsku evidenciju u skladu sa kreiranim modulom.

Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma je, u skladu sa zaključkom Vlade, pristupilo realizaciji Analize potreba za obukom koja je definisana Metodologijom za sprovođenje analize potreba za stručnim osposobljavanjem i usavršavanjem koju je donijela Uprava za kadrove, a kojom su obuhvaćeni svi instrumenti koji se mogu koristiti u procesu prikupljanja relevantnih informacija o potrebama za obukom i razvojem zaposlenih u organima, kao i način dostavljanja podataka Upravi za kadrove.

Adekvatni pristup identifikaciji obuka u ministarstvu je uključio i prepoznavanje potreba koje identifikuju neposredni rukovodioci i usklađuju ih sa ciljevima svojih organizacionih jedinica. Rezultat Analize u Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma je pokazao veliku zainteresovanost zaposlenih za pohađanje obuka u organizaciji Uprave za kadrove u 2022.godini, iz svih kategorija, kako iz kategorije izvršnog, tako i iz kategorije visoko rukovodnog kadra, kako za opšte obuke, tako i za specifične vrste obuka.

Ukupan broj prijava za opšte obuke iznosi 1195, a za specifične obuke postoje 33 prijave.

S obzirom da pod nadležnošću Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, potpada veoma veliki broj različitih i kompleksnih oblasti, koji zahtjevaju stručno osposobljene

zaposlene koji su spremni da odgovore potrebama i svim izazovima radnog mjesta koje pokrivaju, iskazane su i potrebe Ministarstva za posebnim vrstama obuke koje trenutno Uprava za kadrove ne realizuje, ali može uzeti u razmatranje za potencijalno organizovanje u budućem periodu. Ukupan broj prijava za potrebne obuke iznosi 75.

Ovako veliki broj polaznika za različitim vrstama stručnog usavršavanja, pozitivan je signal na putu jačanja svijesti o neminovnoj potrebi kontinuiranog i cjeloživotnog usavršavanja svih državnih službenika i namještenika.

4.13.3 Obuke i stručno usavršavanje zaposlenih u okviru Ministarstva, Uprave za kadrove i drugih organizatora

Tokom 2021. godine, veći broj zaposlenih u Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma pohađalo je različite seminare ili obuke. Službenici su pohađali obuke iz programa stručnog osposobljavanja, usavršavanja preko Uprave za kadrove, kao i drugih organizatora.

Najveći dio pohađanja obuka odnose na: Zakon o upravnom postupku, Zakon o inspekcijskom nadzoru, Samoprocjena unutrašnjih kontrola, Upravljanje rizicima i sl.

U cilju usavršavanja svojih zaposlenih ministarstvo je sprovelo i tri interne obuke: Slobodan pristup informacijama, Strateški menadžment i Upravni postupak, na kojemu je uzelo učešće veći broj službenika.

4.14 SLUŽBA ZA EKONOMSKE I FINANSIJSKE POSLOVE

Služba za ekonomsko-financijske poslove vrši poslove koji se odnose na: finansijsko-računovodstveno poslovanje; projektovanje i izvršavanje budžeta; praćenje namjenske upotrebe sredstava usmjerenih za obavljanje djelatnosti iz nadležnosti Ministarstva.

4.14.1 Realizacija budžeta za 2021. godinu

Budžet Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma za 2021. godinu iznosio je **8.139.212,91€**.

Tekući budžet Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, iznosio je nakon svih preusmjeravanja u toku 2021. godine **7.578.604,87€**.

Tabela br.2: Realizacija budžeta za 2021. godinu

01.01.2021-30.06. 2021.godine		Planirano	Realizovano	Preostalo
Rješenja o privremenom finansiranju				
411	Bruto zarade	1,023,287.85	1,023,287.85	0.00
4124	Jubilarnе nagrade	0.00	0.00	0.00
4125	Otpremnine	0.00	0.00	0.00
4127	Ostale naknade	17,561.60	17,561.60	0.00
4131	Administrativni materijal	7,614.49	7,614.49	0.00
4133	Materijal za posebne namjene	2,398.40	2,398.40	0.00
4134	Rashodi za energiju	284.64	284.64	0.00
4135	Rashodi za gorivo	0.00	0.00	0.00
4141	Sluzbena putovanja	19,626.46	19,626.46	0.00
4142	Reprezentacija	1,899.66	1,899.66	0.00
4143	Komunikacione usluge	2,559.69	2,559.69	0.00

4144	Bankarske usluge i negativne kursne razlike	1,076.24	1,076.24	0.00
4146	Advokatske, notarske i pravne usluge	1,962.12	1,962.12	0.00
4147	Konsultantske usluge, projekti i studije	150,645.13	150,645.13	0.00
4148	Usluge stručnog usavršavanja	0.00	0.00	0.00
4149	Ostale usluge	11,294.65	11,294.65	0.00
4152	Tekuće održavanje građevinskih objekata	22,832.27	22,832.27	0.00
4153	Tekuće održavanje opreme	9,868.35	9,868.35	0.00
4161	Kamate rezidentima	1,605.29	1,605.29	0.00
4171	Zakup objekta	6,620.42	6,620.42	0.00
4181	Subvencije za proizvodnju i pružanje usluga	715,000.00	715,000.00	0.00
4191	Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu	144,415.22	144,415.22	0.00
4192	Izdaci po osnovu troškova sudskih postupaka	0.00	0.00	0.00
4193	Izrada i održavanje softvera	96.80	96.80	0.00
4194	Osiguranje	0.00	0.00	0.00
4195	Kontribucije za član	12,559.62	12,559.62	0.00
4196	Komunalne naknade	0.00	0.00	0.00
4199	Ostalo	0.00	0.00	0.00
4314	Transferi nevladinim organizacijama	0.00	0.00	0.00
4318	Ostali transferi pojedincima	600.00	600.00	0.00
4319	Ostali transferi institucijama	0.00	0.00	0.00
4324	Transferi opštinama	0.00	0.00	0.00
4326	Transferi javnim preduzećima	0.00	0.00	0.00
4415	Izdaci za opremu	785.30	785.30	0.00
4630	Otplata obaveza iz prethodnog perioda	812.95	30,578.71	-29,765.76
UKUPNO		2,155,407.15	2,185,172.91	-29,765.76
Zakon o budžetu za 2021. za period 01.07.-31.12.2021				
411	Bruto zarade	1,139,563.54	1,070,341.67	69,221.87
4124	Jubilarne nagrade	2,160.00	972.00	1,188.00
4125	Otpremnine	3,790.53	0.00	3,790.53
4127	Ostale naknade	28,010.00	25,516.01	2,493.99
4131	Administrativni materijal	12,806.51	9,299.08	3,507.43
4133	Materijal za posebne namjene	4,101.60	856.00	3,245.60
4134	Rashodi za energiju	1,000.00	157.03	842.97
4135	Rashodi za gorivo	1,400.00	895.04	504.96
4141	Sluzbena putovanja	62,597.09	62,588.81	8.28
4142	Reprezentacija	12,249.82	6,705.49	5,544.33
4143	Komunikacione usluge	14,940.31	6,268.38	8,671.93
4144	Bankarske usluge i negativne kursne razlike	3,923.76	2,754.46	1,169.30

4146	Advokatske, notarske i pravne usluge	4,001.00	1,124.79	2,876.21
4147	Konsultantske usluge, projekti i studije	1,455,418.29	474,343.04	981,075.25
4148	Usluge stručnog usavršavanja	4,000.00	2,387.97	1,612.03
4149	Ostale usluge	491,558.35	312,689.45	178,868.90
4152	Tekuće održavanje građevinskih objekata	31,764.43	31,615.73	148.70
4153	Tekuće održavanje opreme	45,631.65	19,309.67	26,321.98
4161	Kamate rezidentima	8,701.00	5,994.08	2,706.92
4171	Zakup objekta	14,001.00	7,279.91	6,721.09
4181	Subvencije za proizvodnju i pružanje usluga	990,359.85	990,359.85	0.00
4191	Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu	230,008.63	230,008.63	0.00
4192	Izdaci po osnovu troškova sudskih postupaka	1.00	0.00	1.00
4193	Izrada i održavanje softvera	199,180.24	2,541.00	196,639.24
4194	Osiguranje	5,000.00	3,234.86	1,765.14
4195	Kontribucije za član	49,617.16	7,271.93	42,345.23
4196	Komunalne naknade	2,000.00	0.00	2,000.00
4314	Transferi nevladinim organizacijama	232,269.25	210,943.00	21,326.25
4318	Ostali transferi pojedincima	7,400.00	2,700.00	4,700.00
4319	Ostali transferi institucijama	348,736.83	1,000.00	347,736.83
4324	Transferi opštinama	5,001.00	1,500.00	3,501.00
4326	Transferi javnim preduzećima	1.00	0.00	1.00
4415	Izdaci za opremu	10,214.70	8,520.10	1,694.60
4630	Otplata obaveza iz prethodnog perioda	812.71	23,451.00	-22,638.29
UKUPNO		5,422,221.25	3,522,628.98	1,899,592.27

U 2021. godini podignuto je **45.301,71€** gotovine za isplatu **1324** putnih naloga u zemlji i inostranstvu. Za isplatu dnevnica za službena putovanja u zemlji utrošeno je **25.178,01€** a za dnevnicu za službena putovanja u inostranstvu **20.123,70€**.

Za avio karte i hotelski smještaj i ostale troškove službenih putovanja isplaćeno je **19.493,48€**. Za službena putovanja u toku 2021. godine utrošeno je ukupno **64.795,19€**.

4.15 SLUŽBA ZA TEHNIČKU PODRŠKU

Služba za tehničku podršku vrši poslove koji se odnose na: održavanje računarskog sistema i računarske mreže Ministarstva; učešće u izradi i održavanju WEB stranica i Portala Ministarstva; rješavanje manjih softversko – hardverskih problema i pružanje pomoći zaposlenim u Ministarstvu vezano za informatičke potencijale; organizaciju dostavljanja materijala za Vladu i njena radna tijela i Skupštinu Crne Gore i dr.

4.15.1 Web portali

- ✓ **Portal ESV** - Elektronske sjednice Vlade Crne Gore: Postavljeno 277 materijala. Od toga 189 materijala je postavljeno na Komisiju za ekonomsku politiku i finansijski sistem, a 88 na Komisiju za kadrovska i administrativna pitanja.
- ✓ **Web portal Ministarstva** www.gov.me/mepg: Početkom 2021. godine u saradnji sa Generalnim sekretarijatom Vlade Crne Gore i Ministarstva javne uprave, digitalnog društva i medija urađena je migracija sa starog portala www.mepg.gov.me na novi portal www.gov.me/mepg koji je počeo sa radom 01.05.2021. godine. Urađena je kompletna migracija svih članaka, objava, saopštenja, najava i cjelokupne dokumentacije koja je objavljena u prethodnih 11 godina. Na starom portalu do 01.05.2021. godine od kada je počeo sa radom novi portal, je postavljeno 129 saopštenja, najava, izjava i preko 1487 ostalih dokumenata. Pored ovoga za Direktorat Glavnog državnog arhitekta je postavljen veliki broj zahtjeva, idejnih rješenja i saglasnosti na idejna rješenja, veliki broj licenci, prijava radova adaptacije i građenja za Direktorat za inspeksijske poslove i licenciranje, kao i veliki broj dokumenata-dozvola za Direktorata za građevinarstvo i javnih rasprava za Direktorat za planiranje i uređenje prostora. Od 01.05.2021. godine na novom Portalu www.gov.me/mepg je objavljeno 407 objava, od toga vijesti/najava 267, 8 konkursa, 28 javnih poziva, pet oglasa za posao, dvije instrukcija, dvije biografije, 95 generičkih članaka i 3208 različitih dokumenata, dozvola, prijava i ostalih dokumenata.
- ✓ **WebPortal eUprave** www.euprava.me: Na Portalu postavljeno je ukupno 40 obavještenja i to: osam javnih rasprava, 11 javnih obavještenja, 14 poziva na učešće u radnim grupama i sedam konsultacija. Uz ova obavještenja postavljeno je i 71 prateći dokument. Pored ovih standardnih objava na portal eUprave postavljen je i jedan elektronski servis za slobodan pristup informacijama preko koga je podneseno devet zahtjeva za slobodan pristup informacijama.
- ✓ **Portal AZLP-a** - Na Portalu Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama uneseno je 62 rješenja po zahtjevima za slobodan pristupu informacijama od kojih je za 31 rješenja odobren pristup informacijama, za šest rješenja je djelimično odobren pristup, 21 rješenja o odbijanju pristupu informacijama i četiri rješenja o prosljeđivanju drugom organu.
- ✓ **Glas građana - e-Peticije** - <https://epeticije.gov.me> i <http://portis.gov.me> - Svaki punoljetni državljanin ili stranac sa stalnim boravkom u Crnoj Gori može da pokrene ili glasa za elektronsku peticiju iz bilo koje oblasti u okviru djelokruga rada Vlade. U 2021. godini podneseno je šest peticija od čega je jedna odbijena zbog nepoštovanja pravila portala, a tri nisu izglasane u predviđenom roku od 60 dana dok su dvije izglasane i to Peticija pod nazivom „Park gostoprimitstva-Rožaje“ i „Stop postrojenju za prečišćavanje otpadnih voda u gradskom parku „Landža“ nakon čega je sprovedena procedura shodno pravilima Portala epeticije.gov.me.

4.15.2 Održavanje ICT opreme

Urađeno je uređivanje korisničkih naloga na gov.me mreži u toku godine. Nakon donošenja Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave („Službeni list Crne Gore”, br. 118/20 i br. 121/20) urađena je izmjena svih e-mail naloga službenika u Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma. Urađene su instalacije i reinstalacije računara, zamjena postojećih računara i urađen je i veliki broj sitnijih intervencija na otklanjanju problema pri radu računara, štampača, skenera i ostale opreme.

5 IZVJEŠTAJ INSTITUCIJA NAD KOJIMA MINISTARSTVO EKOLOGIJE, PROSTORNOG PLANIRANJA I URBANIZMA VRŠI NADZOR

5.1 UPRAVA JAVNIH RADOVA

Propisanim i utvrđenim nadležnostima, saglasno Uredbi o organizaciji i načinu rada državne uprave („Službeni list CG“, br. 87/18 i 02/19), Uprava javnih radova vrši poslove koji se odnose na: prethodne i pripremne radove, studije, istražne radove i investicione programe, davanje stručne ocjene na dokumentaciju za donošenje investicionih odluka, pribavljanje rješenja o lokaciji i urbanističko-tehničkim uslovima za pojedine objekte, a u vezi sa izgradnjom i rekonstrukcijom objekata primarne tehničke infrastrukture, objekata državnih organa, zdravstva, obrazovanja, kulture i sporta, kompleksa i objekata na atraktivnim turističkim lokacijama i drugih objekata koji su od javnog interesa i čiju izgradnju finansira država; izradu i tehničku kontrolu tehničke dokumentacije, pribavljanje saglasnosti i odobrenja za građenje; javno oglašavanje i sprovođenje postupka ustupanja radova; zaključivanje ugovora o građenju; vršenje stručnog nadzora i kontrole kvaliteta izvedenih radova ugrađenih materijala i opreme; tehnički pregled, prijem izvedenih radova, pribavljanje odobrenja za upotrebu objekta; evidenciju, plaćanje i kontrolu finansijskog utroška sredstava; vrše se poslovi koji se odnose na: sprovođenje postupaka javnih nabavki za projekte u okviru programa koji se finansiraju iz EU sredstava, a u skladu sa pravilima koja važe za ove programe; pripremanje i zaključivanje ugovora sa odabranim ponuđačima; praćenje sprovođenja i izmjena ugovora; sprovođenje administrativnih i provjera na licu mjesta radi kontrole izvještaja o implementaciji ugovora koje podnose ugovarači; planiranje potreba za finansijskim sredstvima i priprema budžetskog plana Uprave; finansijsko upravljanje, kontrolu i računovodstvo u vezi sa ugovorima finansiranim od strane EU; praćenje ispunjenosti uslova za održavanje akreditacije za decentralizovano/indirektno upravljanje EU fondovima na nivou Uprave; učestvovanje u izradi procedura i drugih akata koji su neophodni za funkcionisanje decentralizovanog/indirektnog upravljanja EU fondovima; izvještavanje o nepravilnostima i potencijalnim rizicima i sprovođenje i praćenje korektivnih mjera; pripremu potrebnih analiza i izvještaja; vrši i sve druge poslove u skladu sa propisanim internim procedurama, kao i druge poslove koji su joj određeni u nadležnost.

5.1.1 IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI KAPITALNOG BUDŽETA

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o budžetu Crne Gore opredijeljena su sredstva u iznosu **55.525.939,55€**, od čega je 50.326.278,49€ iz budžetskih sredstava, 578.361,06€ iz kredita, 300,00€ donacija i 4.621.000,00€ IPA sredstva.

U periodu od 01.01.2021. godine do 31.12.2021. godine ukupan procenat realizacije Kapitalnog budžeta iznosio je 95,87%, odosno isplaćena su sredstva u iznosu od 53.230.777,19€, od čega 43.776.126,89€ iz budžetskih sredstava, 1.553.330,89€ iz kreditnih sredstava, 3.582.805,20€ iz IPA fondova i 4.318.514,21€ na ime zaključenih ugovora o asignaciji.

Dodatno, zaključno sa 31.12.2021. godine, Upravi javnih radova su ispostavljene situacije/računi ugovarača u iznosu od 540.472,07€, a koje nijesu isplaćene u 2021. godini s obzirom na to da su ispostavljene obaveze prevazilazile iznos opredijeljen

Zakonom o budžetu za predmetne projekte. Budžetom je obuhvaćena realizacija 148 projekata u okviru kojih se realizuju brojni podprojekti. U periodu od 01.01.2021. do 31.12.2021. godine Uprava javnih radova je zaključila **90** ugovora, čija vrijednost iznosi **56.098.320,60€**. U periodu od 01.01.2021. do 31.12.2021. godine Uprava javnih radova je raspisala **35** postupka javne nabavke čija vrijednost iznosi **22.585.892,00€**.

Izvanredan rezultat u stepenu realizacije Zakona o budžeta, kao i rekordan iznos sredstava koji je uloženi u kapitalne projekte u 2021. godini, prate i brojni problemi sa kojima se susreće Uprava javnih radova, a na koje je i ranije ukazano.

Prvenstveno, Budžet za 2021. godinu je usvojen 17. juna 2021. godine („Sl. list CG" br. 70/2021 od 25.06.2021. godine), a da je sve do tog trenutka bila aktivna mjera privremenog finansiranja. Sredstva opredijeljena Kapitalnim budžetom za 2021. godinu iznosila su 38.750.184,40€, dok je privremenim finansiranjem do trenutka usvajanja Budžeta bilo obezbijeđeno 16.775.755,15€. Ukupna sredstva opredijeljena Kapitalnim budžetom za 2021. godinu iznosila su 55.525.939,55€. Takođe, realizaciju određenih projekata prate otežavajuće okolnosti na koje Uprava javnih radova ne može uticati, izuzev u formi urgencija ka odgovornim licima i nadležnim institucijama, kao i proaktivnog odnosa u slučaju svakog pojedinačnog projekta.

Vlada Crne Gore je na osnovu člana 29 stav 1 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti donijela Odluku o izradi Kapitalnog budžeta i utvrđivanju i vrednovanju kriterijuma za izbor kapitalnih projekata u avgustu 2018. godine („Službeni list Crne Gore", br. 057/18 od 10.08.2018.). Predmetnom Odlukom je utvrđeno da projekti čija je realizacija otpočela u prethodnom periodu ne podliježu vrednovanju odnosno ocjenjivanju u skladu sa ovom odlukom i imaju prioritet u realizaciji. Uprava javnih radova, na osnovu izjašnjenja stručnog nadzora, planirala je sredstva neophodna za kontinuiranu realizaciju već otpočetih projekata, u skladu sa ugovorenim obavezama. Pregled sredstava neophodnih za realizaciju već započetih projekata se dostavlja Ministarstvu finansija, koje navedene iznose koriguje u skladu sa budžetskom i fiskalnom politikom. Smanjivanjem prvobitno planiranog i neophodnog iznosa sredstava, direktno se utiče na dinamiku realizacije projekata, a nerijetko se isti i dijele na faze čime se realizacija projekta usložnjava, a obim posla uvećava. Takođe, prolongiranje finansiranja može proizvesti i pravne posledice koje proističu iz ugovornih obaveza koje Uprava javnih radova ima prema izvršiocima. Prijedlog Uprave javnih radova bio je da se, u okviru obezbijeđenih sredstava Zakonom o budžetu, utvrde prioritetni projekti za koje će biti obezbijeđeni ukupni iznosi neophodni za njihov završetak, čime bi se izbjegla faznost i odloženo finansiranje projekata, a samim tim i pojednostavila realizacija i skratili rokovi izgradnje.

Takođe, u skladu sa predmetnom Odlukom potrošačke jedinice kandiduju projekte za finansiranje, dostavljajući Obrascе koji sadrže podatke o pripremljenoj dokumentaciji i zrelosti samih projekata za realizaciju. Iako su određeni projekti obuhvaćeni Zakonom o budžetu Crne Gore, Uprava javnih radova nije u mogućnosti da započne aktivnosti iz svoje nadležnosti na njihovoj realizaciji jer Korisnici (odnosno Investitori u skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl. list CG", br. 64/2017, 44/2018, 63/2018, 11/2019 - ispr. i 82/2020), nijesu bili dostavili neophodnu dokumentaciju. Inicijalna dokumentacija se najčešće odnosi na ovjeren projektni zadatak i urbanističko-tehničke uslove odnosno Idejno rješenje za projekte za koje je bilo neophodno u saradnji sa nadležnim ministarstvom, sprovesti proceduru arhitektonskog konkursa.

U okviru svojih nadležnosti Korisnici za određene projekte sprovode aktivnosti na izradi i reviziji projektne dokumentacije, te Uprava javnih radova ne može otpočeti sa tenderskom procedurom za izbor izvođača radova i stručnog nadzora dok projektna dokumentacija od strane Korisnika ne bude dostavljena. Takođe, realizaciju projekata često prolongiraju i postupci eksproprijacija odnosno neriješeni imovinsko-pravni odnosi zbog koji često dolazi i do obustave radova od strane trećih lica.

Prijedlog Uprave javnih radova je bio da se kod izbora kapitalnih projekata uvedu dodatni eliminatorni uslovi koji će obezbjediti da Zakonom o budžetu budu obuhvaćeni samo projekti čiji su Korisnici već sa kandidovanjem projekta dostavili svu neophodnu i validnu dokumentaciju, na osnovu koje će Uprava javnih radova sa početkom naredne budžetske godine pokrenuti aktivnosti iz svoje nadležnosti na realizaciji samog projekta.

U skladu sa važećom zakonskom regulativom iz oblasti građenja i javnih nabavki, Uprava javnih radova sprovodi aktivnosti vezano za izgradnju objekata koji se realizuju kroz Zakon o budžetu Crne Gore, a koje pored ostalog podrazumijevaju i javno oglašavanje i sprovođenje postupaka javnih nabavki za izbor obrađivača i revidenta projektne dokumentacije, kao i za izbor izvođača radova i vršioca stručnog nadzora.

Tokom realizacije određenih ugovora o građenju, u skladu sa svojim zakonskim obavezama vršioci stručnog nadzora Upravu javnih radova obavještavaju o uočenim propustima u projektnoj dokumentaciji, čije otklanjanje za posledicu ima pojavu viškova, nepredviđenih i naknadnih radova koje je neophodno izvesti kako bi izgrađeni objekti bili predati na upotrebu. Sama pojava dodatnih radova povećava i ugovorenu cijenu koštanja izgradnje, zbog čega je neophodno obezbjediti dodatna sredstva za realizaciju projekta kroz pregovarački odnosno otvoreni tenderski postupak. Imajući u vidu propuste projektanata i revidenata, Uprava javnih radova je kod nadležnog Direktorata za inspeksijske poslove i licenciranje Ministarstva ekologije prostornog planiranja i urbanizma inicirala pokretanje više postupaka ukidanja licenci privrednim društvima i ovlašćenim inženjerima u skladu sa Članom 139, stav 1, Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list Crne Gore", br. 064/17 od 06.10.2017, 044/18 od 06.07.2018, 063/18 od 28.09.2018, 011/19 od 19.02.2019, 082/20 od 06.08.2020). Projektna dokumentacija sa lošim tehničkim rješenjima ugrožava i proces planiranja, kako neophodnih sredstava za realizaciju projekata, tako i dinamike izvođenja radova, što za posledicu ima uvećanje vrijednosti investicije i produžetak roka završetka radova.

Prijedlog Uprave javnih radova bio je da se kroz zakonsku regulativu bliže utvrde uslovi za ukidanje licenci projektantima, revidentima i privrednim društvima koja se bave projektovanjem i revizijom tehničke dokumentacije, čime bi se i navedeni propusti prilikom izrade projektne dokumentacije adekvatno sankcionisali. Takođe, neophodno je zakonom propisati obavezu projektantima i revidentima da nadoknade nastalu štetu investitoru, kao i da se pojačaju kriterijumi za dobijanje licence privrednih društava koji se bave izradom i revizijom tehničke dokumentacije, izvođenjem radova i vršenje usluga stručnog nadzora.

Uprava javnih radova će napraviti pravilnik o kriterijumima za formiranje tzv. „crne liste“ privrednih društava koji krše ugovorne obaveze čime bi privredna društava preuzela odgovornost za propuste u realizaciji projekata.

Prijedlog Uprave javnih radova je da se izmenama Zakona o javnim nabavkama predvidi isključivanje ponuđača iz postupaka javnih nabavki čije su ponuđene cijene niže za 30%

procijenjene vrijednosti nabavke, kao i da se uvede elektronska baza podataka za provjeru privrednih subjekata u postupcima javnih nabavki imajući u vidu da trenutno stanje do odugovlačenja procedure evaluacije ponuda i zaključivanja ugovora. Kao prelazno rješenje predlažemo da se ispred svakog nadležnog organa odredi lice koje će biti zaduženo za saradnju sa Upravom javnih radova i pravom za saobraćaj kako bi se dokazi u postupcima provjere privrednih subjekata efikasnije obezbijevali, a samim tim ubrzala procedura zaključivanja ugovora.

U okviru indirektnog upravljanja IPA fondovima u IPA II perspektivi (2014-2020) Uprava javnih radova ima ulogu Implementacione agencije i to za Godišnji akcioni program 2014, 2016, 2017, 2018 kao i za Sektorski operativni program za zapošljavanje, obrazovanje i socijalnu politiku (SOPEES 2015-2017). Takođe, bilo je planirano da Uprava realizuje i projekte iz Godišnjeg akcionog programa 2019, kako za sektor saobraćaja, tako i za sektor životne sredine, međutim prošle godine su u skladu sa Zaključkom Vlade Crne Gore, sredstva planirana za ove projekte preusmjerena su na spječavanje širenja i saniranje posljedica epidemije virusa COVID-19.

Ukupan broj aktivnih projekata koji su obuhvaćen ovim programima je 32.

Uprava javnih radova na mjesečnom nivou priprema dinamičke planove realizacije svih projekata u kojima blagovremeno i kontinuirano ukazuje na projekte čija je realizacija ugrožena i iste dostavlja Kancelariji za evropske integracije, Ministarstvu finansija, kao i nadležnim ministarstvima na komentar, upoznavanje i preduzimanje adekvatnih aktivnosti na nivou strukture. U cilju ugovaranja projekata na vrijeme jedan od uslova je kvalitet tenderske dokumentacije, prvenstveno tehničkih specifikacija koji su sastavni dio tenderske dokumentacije, a koje najčešće pripremaju korisnici (ministarstva) u saradnji sa konsultantima i dostavljaju Upravi javnih radova na dalje postupanje. Nedovoljno kvalitetno obrađene tehničke specifikacije najčešće rezultiraju velikim brojem pitanja potencijalnih ponuđača. Za pojedine projekte koji se realizuju kroz navedene programe, propusti/nejasnoće u tehničkim specifikacijama su u krajnjem doveli do poništenja tenderskih postupaka.

Evaluacione komisije čine članovi sa pravom glasa, a koji su uvijek predstavnici korisnika (ministarstava), i predsjednik i sekretar, koji nemaju pravo glasa i predstavnici su Uprave javnih radova. Iskusni članovi Evaluacione komisije, koji ažurno i posvećeno rade na vrednovanju ponuda su ključni za uspješan završetak evaluacionog procesa. Iz izvještaja DEU kojima se odbijaju evaluacioni izvještaji komisija za određene projekte, zaključuje se da komisija nije prihvatila i nije postupala u skladu sa komentarima DEU, što je dovelo do prolongiranja procesa evaluacije i u krajnjem isticanja rok za ugovaranje projekta. Uprava javnih radova, sa zanemarljivo malim brojem zaposlenih u odnosu na ukupan broj IPA zaposlenih u operativnoj strukturi, ažurno i posvećeno radi na sprovođenju svih koraka i procedura, u skladu sa svojim nadležnostima, stavljajući se na raspolaganju članovima komisije. Uprava javnih radova nema mandat da utiče na rad drugih institucija i zaposlenih u tim institucijama, prvenstveno članova komisije, iako direktno utiču na dinamiku i kvalitet realizacije projekta kod ove Uprave.

O pitanju navedene problematike, na zahtjev Uprave javnih radova, nastavila se pojačana komunikacija i organizacija sastanaka na najvišem nivou kako bi se kod upravljačke strukture uticalo da kroz svoje aktivnosti obezbjedi proces rada svih uključenih u realizaciju IPA projekata. Šesnaesti redovni sastanak Nadglednog odbora IPA održan je putem online platforme 15. decembra 2021. godine, na kojem su se razmatrali statusi programiranja, pripreme i sprovođenje svih akcija koje finansira EU, posebno u dijelu koji se odnosi na programe koji se sprovode u indirektnom upravljanju. Tokom sastanka, gđin

Yngve Engstroem, Šef odsjeka za saradnju EU delegacije u Crnoj Gori, i gđa Barbara Jesus Gimeno su posebno istakli pozitivne promjene unutar Uprave javnih radova, što je rezultiralo ispunjavanjem svih obaveza i ugovaranjem aktuelnih projekata u okviru CAP2017 programa, što je ocijenjeno kao veliki uspjeh i napredak u odnosu na prethodni period.

Pitanje programiranja po kojem se Upravi javnih radova, kao specijalizovanoj ustanovi za infrastrukturne projekte, dodjeljuje realizacija projekata koji se ugovaraju kroz GRANT tip ugovora je krajnje upitno, a na šta je svim relevantnim institucijama više puta skrenuta pažnja.

Vlada Crne Gore je 30. jula 2021. godine usvojila novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Uprave za javne radove. U skladu sa usvojenim Pravilnikom formirane su četiri unutrašnje organizacione jedinice. Jedna od internih jedinica je novi sektor, Sektor za upravljanje IPA projektima, koji se sastoji od tri odsjeka:

1. Odsjek za ugovaranje, implementaciju i nadzor međunarodnih projekata
2. Odsjek za kontrolu kvaliteta dokumentacije međunarodnih projekata
3. Odsjek za finansijsko-računovodstvene postupke međunarodnih projekata.

Pitanje nedostataka inženjerskog kadra u Upravi javnih radova je uvijek aktuelno imajući u vidu da tržište rada ne ostavlja prostora da se u postojećim uslovima animiraju iskusni inženjeri za radne pozicije u Upravi. S toga je neophodno u okviru tekućeg budžeta planirati sredstva za povećanje zarada službenicima zaposlenim u Upravi javnih radova, koje će biti u zavisnosti od realizacije kapitalnog budžeta.

5.2 AGENCIJA ZA ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE

I PRIKAZ REALIZACIJE PROGRAMSKIH AKTIVNOSTI I ZAKLJUČAKA VLADE

- ✓ Izrađena i usvojena Informacija o stanju životne sredine u Crnoj Gori za 2020. godinu.
- ✓ Izrađen III Izvještaj o stanju životne sredine u Crnoj Gori na bazi indikatora za period 2016-2020 na osnovu Zakona o životnoj sredini ("Sl. list CG", br. 052/16, 073/19,) i u skladu sa Nacionalnom listom indikatora zaštite životne sredine.
- ✓ Izrađen Program monitoringa životne sredine Crne Gore za 2022. godinu na osnovu člana 55 Zakona o životnoj sredini ("Sl. list CG", br. 052/16).
- ✓ Izrađen Program praćenja kvaliteta tečnih goriva naftnog porijekla za 2021/22. godinu na osnovu člana 30a stav 3 Zakona o zaštiti vazduha („Sl. list CG“, br.025/10 i 043/15).
- ✓ Izrađen Vodič o obaveznim mjerama koje se moraju sprovesti i poštovati, prilikom procjene uticaja projekata na životnu sredinu, u cilju zaštite vrsta od uticaja antropogene buke, pri svim aktivnostima planiranja i sprovođenja istraživanja nafte i gasa.
- ✓ Aktivno učešće u radu pregovaračkih struktura i priprema materijala za potrebe pregovaračkog postupka za Poglavlje 27 - Životna sredina, za oblast: Zaštita prirode.
- ✓ Shodno zakonu o Zaštiti prirode („Sl. list Crne Gore“ br. 54/16) u nadležnosti Agencije za zaštitu životne sredine je da sa drugim stručnim i naučnim

- institucijama prikuplja podatke za uspostavljanje ekološke mreže Natura 2000. Ekološka mreža Natura 2000 je preduslov pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji.
- ✓ Objavljene su knjige "Priručnik za identifikaciju tipova staništa Crne Gore", zatim povodom 30 godina Ekološke države Crne Gore Agencija za zaštitu životnu sredinu izdala je publikaciju "Crna Gora između planina i mora, pejzaž i biodiverzitet" I izrađena je Crvena knjiga ptica Crne Gore.
 - ✓ Pokrenut je postupak preventivne zaštite Valdanosa i Maslinade u Ulcinju i realizovane su izrade studija revizije za NP Biogradska gora, plaže Pržno, Park u dvorištu dječije bolnice na Cetinju, Park 13 jul na Cetinju i Njegošev Park na Cetinju.

Takođe, tokom 2021. godine realizovano je sljedeće:

- ✓ Nacrt studija revizije NP Biogradska gora - (2021-2022).
- ✓ Predlog Studije revizije zaštićenog područja plaža Pržna.
- ✓ Opština Cetinje pokrenula je postupak revizija za područja Park u dvorištu dječije bolnice na Cetinju, Park 13 jul na Cetinju i Njegošev Park na Cetinju.
- ✓ Predlog Studije zaštite Park šuma Gorica.
- ✓ Predlog Studija zaštite Prekornica.
- ✓ Nacrt Studije zaštite gornji tok rijeke Čehotine.
- ✓ Stručni nalaz za preventivnu zaštitu Sopot i Dražin vrt.
- ✓ Studija zaštite za stablo Crne topole (*Populus nigra* L.) u starom gradu Kotoru.
- ✓ Predlog Studije zaštite brdo Vrmac 2021-2022.

Po pitanju podrške za međunarodno i nacionalno izvještavanje u životnoj sredini realizovane su aktivnosti na:

- ✓ Prikupljanju, obradi, validiranju podataka i prilagođavanju formata podataka o kvalitetu vazduha u cilju izrade izvještaja i ispunjavanju obaveze Crne Gore prema EEA na godišnjem nivou.
- ✓ Po pitanju uspostavljanja baza podataka sprovedene su sledeće aktivnosti: Uspostavljanje web aplikacije za unošenje, provjeru i obradu okeanografskih parametara sa bazom podataka za izvještavanje o stanju morske sredine podržane kroz projekat GEF Adriatic.
- ✓ Izvršen je obračun eko naknada za sve obaveznike i u toku su izrade Rješenja za jos jednog zagađivača. Zakon o životnoj sredini ("Službeni list Crne Gore", br. 52/16), u članu 77, propisuje da su eko-naknade, naknade zbog zagađivanja životne sredine koje se plaćaju po principu "zagađivač plaća". Po osnovu obračunatih eko naknada, shodno Izvještaju Uprave prihoda i carina u 2021.godini, iste su iznosile 1.217.286,57 eura. Od ukupno 22 zagađivača koja duguju po osnovu eko naknada najveća dugovanja su: AD Kombinat Aluminiijuma Podgorica (1.062.387,21 €), Uniprom (137.942,14 €), Jadransko brodogradilište Bijela u stečaju (4.090,80 €), KC Crne Gore, Podgorica (2.005,29 €), AD KIPS Polimka u stečaju Berane (1.657,32 €). Izvještaj o urađenim Rješenjima i novčanim uplatama – toku 2021. godine obrađeno je 60 zagađivača.

II OSTALE AKTIVNOSTI

- ✓ Učešće u radu Regionalne grupe za biodiverzitet (BDTF);

- ✓ Učešće na sastancima i u radu Nadzornog komiteta Barselonske Konvencije;
- ✓ Učešće na Forumu o morskim zaštićenim područjima održanog u Monaku od 27.11-02.12.2021.;
- ✓ Učešće na brojnim radionicama u organizaciji nacionalnih institucija i nevladinih organizacija;
- ✓ Davanje stručnih mišljenja na zahtjev na strateška i druga dokumenta uključujući stručne analize;
- ✓ Sakupljanje podataka za ažuriranje EMEP/EEA i GHG inventara;
- ✓ Učešće u izradi III Dvogodišnjeg izvještaja o klimatskim promjenama (3BUR), Poglavlje;
- ✓ GHG Inventar (1990-2019);
- ✓ Učešće u nacionalnim i međunarodnim obukama na temu emisionih Inventara;
- ✓ Učešće u radnoj grupi za praćenje kvaliteta voda;
- ✓ Učešće u radnoj grupi komisija vode za piće;
- ✓ Učešće u aktivnostima na mjerenju (monitoringu) koncentracije alergena polena, kao i izvještavanju o izmjerenim vrijednostima koncentracija alergena polena u vazduhu;
- ✓ Učešće na online sastanku na temu uključivanje Biodiverziteta kroz poljoprivredu u organizaciji Food and Agricultural Organization (FAO);
- ✓ Učešće na brojnim radionicama u organizaciji nacionalnih institucija i nevladinih organizacija kao što su: NVO GRIN HOME / Faunistička i ekološka istraživanja makroinvertebrata u slivnom području gornjeg toka rijeke Zete, NVO Crnogorsko društvo ekologa /Održivo upravljanje slivom rijeke Zete, Izvještaj o stranim i invazivnim stranim vrstama biljaka prisutnim na teritoriji Crne Gore o organizaciji parkova dinarida i Ministarstva ekologije prostornog planiranja i urbanizma (Invazivne vrste i polinatori).
- ✓ Učešće u radnoj grupi za izradu Izmjena i dopuna Zakona o zaštiti prirode, učešće u radnoj grupi za izmjene i dopune Pravilnika o načinu i rokovima utvrđivanja statusa površinskih voda.
- ✓ Uspostavljanje informacionog sistema o biodiverzitetu u okviru Informacionog sistema za životnu sredinu.
- ✓ Davanje stručnih mišljenja za: Izradu planova i programa, (PUP, DUP, programa privremenih objekata) na osnovu člana 18 Zakona o zaštiti prirode (Sl. Crne Gore 54/16, 18/19);Sektoru za dozvole za radnje, aktivnosti i djelatnosti u zaštićenom područjima na osnovu člana 40 Zakona o zaštiti prirode (Sl. Crne Gore 54/16); Nacrt planskih dokumenata na osnovu člana 28 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata (Sl. List Crne Gode br. 64/17, 44/18, 63/18, 11/19 i 82/20) Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma; izdavanje dozvole za sakupljanje, korišćenje i promet ne zaštićenih divljih vrsta biljaka i gljiva shodno članu 73 Zakona o zaštiti prirode i Pravilniku o bližem načinu sakupljanja korišćenja i prometa nezaštićenih vrsta biljaka i gljiva; izdavanje dozvola za naučna i obrazovna istraživanja u zaštićenim područjima odnosno područjima ekološke mreže i zaštićenim vrstama biljaka, životinja i gljiva.

U toku 2021. godine Agencija za zaštitu životne sredine je implementirala sljedeće Projekte (kontinuirane aktivnosti):

- ✓ U okviru Projekta "Plan eliminacije HCFC supstanci" realizovana je obuka za servisere rashladne i klima uređaja, prevedena su videa "Bezbedonosne tehnike i

dobra servisna praksa” i “Identifikacija rashladnih sredstava pomoću identifikatora”. Kao dio aktivnosti na implementaciji Plana eliminacije HCFC supstanci, urađen je softver za evidenciju svih pitanja propisanih Uredbom o supstancama koje oštećuju ozonski omotač i alternativnim supstancama.

- ✓ U okviru Projekta institucionalno jačanje za implementaciju Montrealskog protokola povodom 16. septembra Međunarodnog dana zaštite ozonskog omotača, a u okviru kampanje “Za ljepšu i zdraviju Crnu Goru” realizovane su brojne promotivne aktivnosti o značaju zaštite ozonskog omotača.
- ✓ U skladu sa obavezama shodno Montrealskom protokolu Agencija je dostavila: Sekretarijatu za Ozon godišnji izvještaj o potrošnji supstanci koje oštećuju ozonski omotač; Multilaterlnom fondu za implementaciju Montrealskog protokola godišnji izvještaj o napretku implementacije Montrealskog protokola i Plana eliminacije HCFC supstanci i UNIDO-u godišnji izvještaj o implemenatciji Plana eliminacije HCFC supstanci i Projekta institucionalno jačanje.
- ✓ U cilju unaprjeđenja rada Nacionalnog help-deska i efikasnijeg rada na poslovima upravljanja hemikalijama i biocidnim proizvodima, a na predlog Evropske agencije za hemikalije (ECHA), koja je uradila Akcioni plan sa Procjenom nacionalnih kapaciteta i spremnosti za implementaciju i primjenu propisa REACH, CLP, BPR i PIC u Crnoj Gori, pripremljen je Memorandum o saradnji sa naučnim institucijama.
- ✓ Memorandum o saradnji je potpisan, u decembru 2021. godine, između Agencije za zaštitu životne sredine i relevantnih institucija u cilju da sve strane potpisnice poštujući svoje nadležnosti, kroz zajedničko djelovanje, unapređuju i jačaju saradnju, kojim će se obezbijediti bezbjedno upravljanje hemikalijama i biocidnim proizvodima, i osigurati nesmetana implementacija preuzete pravne tekovine u ovoj oblasti. U toku 2021. god. stiglo je 14 pitanja na e-mail adresu help-desk@epa.org.me, na koja je odgovoreno u najkraćem vremenskom periodu.
- ✓ U okviru aktivnosti na Projektu „Unapređenje registra ispuštanja i prenosa zagađivača (PRTR) u zemljama Zapadnog Balkana i Republici Moldaviji“, u decembru 2021. godine urađen je dokument Nacionalni kontekst PRTR sistema Crne Gore - procjena pravnih, institucionalnih i tehničkih potreba, i izgradnje kapaciteta, u cilju uspostavljanja registra zagađivača.
- ✓ U 2021. godini Sektor za izdavanje dozvola i saglasnosti učestvovao je u konferencijama, radionicama i sastancima iz djelokruga sektora (lokalnim, međunarodnim kao i on line sastancima).
- ✓ Rad komisije za popis nepokretne i pokretne imovine Agencije za zaštitu životne sredine pri čemu je urađen unos imovine Agencije za zaštitu životne sredine.
- ✓ Portal eUprave je dopunjen novim uslugama i licencama i vršena je izrada kataloga usluga Ministarstva javne uprave, digitalnog društva i medija koje sačinjava.
- ✓ Popunjavanje upitnika za PRTR UNECO-u.
- ✓ Aktivno učešće u Radnoj grupi za realizaciju programa aktivnosti za obilježavanje 30.godina ekološke države Crne Gore.
- ✓ Učešće u pripremi edukativnih aktivnosti u osnovnim školama;
- ✓ Korekcija Informacionog sistema životne sredine (EIS) koji je razvijen u okviru IPA projekta EuropeAid /135477/C/SER/ME.
- ✓ Ažuriranje Modula nacionalnih zaštićenih područja sa geoprostornom funkcionalnošću.

- ✓ Ažuriranje baze podataka izdatih dozvola sa objavljivanjem izdatih dozvola na sajt Agencije.
- ✓ Ažuriranje baze podataka o godišnjim količinama otpada za prethodnu godinu na osnovu dostavljenih izvještaja imaoća otpada u Crnoj Gori.
- ✓ Unos podataka u EIS Informacioni sistem, a koji se odnose na podatke o brojnom stanju, populacijama i odstrijelu divljači u lovištima Crne Gore.
- ✓ Ažuriranje baze podataka koja se odnosi na katastar zagađivača u Crnoj Gori.
- ✓ Praćenje poziva za dodjelu sredstva za projekte u životnoj sredini i javljanje na odgovarajuće pozive.
- ✓ Priprema aplikacija i projektnih ideja za konkretne pozive za dodjelu EU (IPA REG) i drugih sredstava, pozive ambasada (Razvojna pomoć Bugarske) i sl.
- ✓ Kontinuirana komunikacija sa obaveznicima dostavljanja podataka za otpad, katastrofe zagađivača životne sredine i katastrofe lovišta i Odsjekom za ekološku inspekciju.
- ✓ Učešće u izradi Uredbe o visini naknada, načinu obračuna i plaćanja naknada zbog zagađivanja životne sredine.
- ✓ Shodno potpisanom ugovoru o donaciji od strane UNDP-a, br. I/1-D-2841/1 od 06.11.2020. godine povodom izrade **III BURA, Trećeg dvogodišnjeg unaprijeđenog izvještaja o inventaru, koji je sastavni dio Trećeg nacionalnog izvještaja o klimatskim promjenama**, raspisan je tender, Odluka donijeta, kao i uplaćena prva transa od 15.000.00 eura.
- ✓ Učešće u koncipiranju ponuda za izradu studija zaštite/revizije i učešće u administrativnim poslovima vezanim za realizaciju Natura 2000.

III UČEŠĆE I REALIZACIJA PROJEKATA

- ✓ Twinning light projekat „Nadogradnja integrisanog alata i ažuriranje inventara emisija zagađujućih materija u vazduh za period 2011-2019 koji je finansiran od strane EU.
- ✓ Projekat Biodiversa + koji se odnosi na evropsko partnerstvo za biodiverzitet.
- ✓ Učešće u realizaciji projekta „Upravljanje slivom rijeke Drim“ pod pokroviteljstvom Drin CORDA i Drin Core Group.
- ✓ Učešće na konsultativnom sastanku u UNDP vezano za pripremu Nacionalnog plana adaptacije na klimatske promjene u oblasti voda.
- ✓ Nabavka opreme za sektor životne sredine iz IPA 2016 Godišnjeg akcijskog programa za sektor životna sredina i klimatske akcije
- ✓ Projekat MEP&M (Development of Regional Joint Master Program in Maritime Environmental Protection and Management) realizovaće se u periodu od 15.01.2021. do 14.01.2024. godine, i vrijedan 845.188,00 €, baviće se pitanjem plave ekonomije, odnosno zaštitom i upravljanjem morske životne sredine.
- ✓ Uspostavljanje 3R registra otpada donirane projektom Svjetske banke. Osnovni cilj projekta izrade informacionog sistema 3R jeste digitalizacija i automatizacija procesa koji se sprovode prilikom izdavanja dozvola i saglasnosti za upravljanje otpadom.
- ✓ Učešće u SEE CEING projektu. Cilj projekta SEE CEING (South East Europe Cooperation for Environmental INformation Governance) Pollution and Industrial Risk Prevention - Jugoistočna evropska saradnja za upravljanje informacijama o životnoj sredini - Zagađenje i sprečavanje industrijskog rizika je praćenje i prevencija zagađenja i industrijskog rizika.

- ✓ Pored navedenog, službenici sektora su učestvovali aktivno u vođenju projekta Twinning light projekat „Nadogradnja integrisanog alata i ažuriranje inventara emisija zagađujućih materija u vazduh za period 2011-2019“.
- ✓ Takođe, pružena je podrška u početnim aktivnostima projekta BIODIVERSA plus i ostvareno je uključivanje Agencije kao partnera u projektnom prijedlogu DELUGE.

IV SARADNJA I IZVJEŠTAVANJE PREMA MEĐUNARODNIM ORGANIZACIJAMA

- ✓ Učešće na sastancima: Nacionalnih Referentnih Centara (NRC) za izvještavanje prema Evropskoj Agenciji za životnu sredinu (EEA); EUROBON inicijativi, Accobams konvencije.
- ✓ Učešće u mreži za zaštitu morske trave “Save Posidonia network”.
- ✓ Potpisivanje Memoranduma o saradnji između Evropske Agencije za životnu sredinu (EEA) i Agencije za zaštitu prirode i životne sredine Crne Gore.
- ✓ Saradnja sa UBA Austria.
- ✓ Dostavljene su NFR tabele i Informative Inventory Report za 1990 – 2019.god. prema EEA/EIONET i EMEP-u shodno izvještavanju o Inventaru emisija zagađujućih materija u vazduhu.
- ✓ U saradnji sa UBA, Austria odrađena je vremenska serija Inventara za 1990 - 2019. god. i redovno izvještavanje prema EEA / EIONET i EMEP-u.
- ✓ Izvještavanje prema Evropskoj Agenciji za zaštitu životne sredine za oblast šumarstvo, zaštite prirode (zaštićena područja), kvaliteta vazduha.
- ✓ Kroz projekat Evropske komisije Emergency Preparedness and Response in the Western Balkan Region, vrijedan 800 000 eura, Agencija je dobila i instalirala RODOS (Real-time On-line Decision Support system). Softver služi da kroz modeliranje u slučaju radiološke nesreće imamo realan prikaz u vremenu kretanja vazdusnih masa tzv. radioaktivnih oblaka, procjenu padavina i kontaminacije, kako bi blagovremeno moglo da se vrši odlučivanje u slučaju neke nuklearne ili radiološke nesreće.
- ✓ Učešće u vježbama koje organizuje IEC (Medjunarodni centar za vanredne situacije) u okviru Međunarodne agencije za atomsku energiju, a koje imaju za cilj poboljšanje razmjene informacija, reakcije i traženja pomoći u slučaju radijacionih ili nuklearnih akcidenata i incidenata.
- ✓ Takođe, učešće u sljedećim projektima Međunarodne agencije za atomsku energiju: RER 9111 Uspostavljanje održive nacionalne regulatorne infrastrukture nuklearne i radijacijske sigurnosti - Establishing a Sustainable National Regulatory Infrastructure for Nuclear and Radiation Safety; RER 9127 Uspostavljanje poboljšanja pristupa kontrole zlaganja javnosti radonu - Establishing Enhanced Approaches to the Control of Public Exposure to Radon; RER 9128 Jačanje nacionalnih kapaciteta za radiološku zaštitu radnika na radu i profesionalno izloženih lica - Strengthening National Capabilities for Radiological Protection of Workers and Occupational Exposure Control; RER 9130 Jačanje i harmonizacija nacionalnih kapaciteta za odgovor na nuklearne i radiološke vanredne situacije - Strengthening and Harmonizing National Capabilities for Response to Nuclear and Radiological Emergencies; RER 9109 Jačanje obrazovanja i infrastrukture za obuku i izgradnju nadležnosti u radijacionoj sigurnosti - Strengthening Education and Training Infrastructures and Building Competence in Radiation; RER 9132 Jačanje tehničkih sposobnosti zemlje članice

u zaštiti od zračenja u medicini - Strengthening Member State Technical Capabilities in Medical Radiation Protection; RER 6028 Uspostavljanje kontrole kvaliteta u rentgen dijagnostici - Establishing Quality Assurance/Quality Control in X- Ray Diagnostics; RER 9107 Jačanje sposobnosti upravljanja radioaktivnim otpadom - Strengthening Radioactive Waste Management Capabilities; RER 9120 Podrška realizacije dekomisije za objekte koji koriste radioaktivni materijal - Supporting Decommissioning Implementation for Facilities Using Radioactive Material RER 9121 Podrška programa sanacije životne sredine - Supporting Environmental Remediation Programmes; RER 0040 Podrška održivosti programa aktivnosti - Supporting Sustainability of Programme Activities; RER0037 Podrška pregleda programa i planiranje - Supporting Programme Review and Planning.

V UPRAVNI POSTUPAK

U 2021. godini, Agencija za zaštitu životne sredine - Sektor za izdavanje dozvola i saglasnosti je sproveo 1 374 upravna postupaka kao i 316 drugih procedura koje su propisane zakonima.

Na osnovu Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu ("Sl list CG", broj 075/18) Uredbe o projektima za koje se vrši procjena uticaja na životnu sredinu ("Sl list RCG", br. 020/07, „Sl list CG", br. 047/13, 053/14, 037/19) i Pravilnika donijetih u skladu sa ovim Zakonom, završeno je ukupno 36 postupka procjene uticaja, od čega je za: 22 projekta izdata ekološka saglasnost na elaborat procjene uticaja; za 14 projekata donijeto rješenje da nije potrebna procjena uticaja; dva rješenja o obustavi postupka; dva predmeta su prosljeđena na nadležnost.

U skladu sa Zakonom o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu ("Sl list RCG", br. 080/05, "Sl list CG", br. 073/10, 040/11, 059/11, 052/16) na osnovu podnijetih zahtjeva, Agencija za zaštitu životne sredine izdala je sedam saglasnosti na izvještaj o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu.

Shodno Zakonu o industrijskim emisijama ("Sl list CG", br. 017/19) Agencija je u toku 2021. godine primila dva zahtjeva za reviziju integrisane dozvole, dok je još pet predmeta u proceduri iz prethodnih godina.

Shodno Zakonu o životnoj sredini („Sl.list CG“, br.52/16, 073/19) u proceduri su četiri upravna postupka za izdavanje saglasnosti na Izvještaj o bezbjednosti i Plan zaštite od udesa.

Na osnovu Zakona o upravljanju otpadom ("Sl. list Crne Gore", br. 64/11, 39/16) i podzakonskih akata u toku 2021. godine Agencija za zaštitu životne sredine je sprovela ukupno 328 upravnih postupaka, od čega je izdato: 12 dozvola za izvoz opasnog otpada; 10 rješenja za preradu otpada, 144 dozvole za tranzit i uvoz neopasnog otpada; osam rješenja za upis preduzeća u registar sakupljača, odnosno prevoznika otpada; 12 rješenja za upis preduzeća u registar trgovaca; pet rješenja za upis preduzeća u registar izvoznika neopasnog otpada; tri rješenja za upis preduzeća u registar prevoznika otpada;

61 saglasnost na planove upravljanja otpadom proizvođača otpada; 73 rješenja o odbijanju zahtjeva.

Na osnovu Zakona o zaštiti vazduha ("Sl. list CG", br. 25/10, 40/11, 43/15, 073/19) Agenciji za zaštitu životne sredine nije podniet nijedan zahtjev.

Na osnovu Zakona o zaštiti od negativnih uticaja klimatskih promjena ("Sl. list CG", broj 073/19) Agencija za zaštitu životne sredine sprovela je 49 upravnih postupaka, od čega je izdato: 11 dozvola za uvoz supstanci koje oštećuju ozonski omotač i alternatinih supstanci; 34 rješenja za obavljanje djelatnosti ugradnje, održavanja i/ili popravke kao i isključivanja iz upotrebe opreme i proizvoda koji sadrže supstance koje oštećuju ozonski omotač ili alternativne supstance, jedno rješenje za obustavu postupka, jedno rješenje o odbijanju zahtjeva, i dva rješenja za određivanje godišnje kvote za uvoz supstance koja oštećuje ozonski omotač.

Na osnovu Zakona o zaštiti od buke u životnoj sredini ("Sl. list Crne Gore", br. 28/11, 28/12, 01/14) Agenciji za zaštitu životne sredine nije podniet nijedan zahtjev.

Na osnovu Zakona o zaštiti prirode ("Sl. list CG", br. 54/16) i Zakona o potvrđivanju Konvencije o međunarodnom prometu vrsta divlje faune i flore (" Sl. List SRJ", br. 11/01) sprovedeno je ukupno 278 upravna postupka, od čega je izdato: 14 re-ekspornih CITES dozvola, dvije izvozne CITES dozvole, 20 dozvola za uvoz i izvoz nezaštićenih biljaka, gljiva i životinja; 32 dozvole za sakupljanje i izvoz nezaštićenih biljaka, gljiva i životinja; dva rješenja kojima se ne dozvoljava sakupljanje i izvoz nezaštićenih biljaka, gljiva i životinja, 49 rješenja za obavljanje radnji, aktivnosti i djelatnosti u zaštićenom prirodnom dobru; 107 rješenja kojim se nedozvoljava obavljanje radnji, aktivnosti i djelatnosti u zaštićenom prirodnom dobru; šest dozvola za speleološka istraživanja; 36 dozvola za obavljanje naučno obrazovnih istraživanja na zaštićenim prirodnim dobrima; jedno rješenje kojim se ne dozvoljava obavljanje naučno obrazovnih istraživanja na zaštićenim prirodnim dobrima, četiri uslova i smjernica zaštite prirode za izrade strategija, prostornih planova, planova postavljanja objekata privremenog karaktera, planova i programa upravljanja i korišćenja prirodnih resursa (rudarstvo, energetika, saobraćaj, pomorstvo, vodoprivreda, poljoprivreda, šumarstvo, lovstvo, ribarstvo, turizam i drugim djelatnostima koje mogu imati uticaja na prirodu), strateških planova razvoja i programa; tri dozvole za unos stranih ili invazivnih vrsta; dva rješenja kojima se odbija unos stranih ili invazivnih vrsta.

Shodno Zakonu o odgovornosti za štetu u životnoj sredini ("Sl. list CG", br. 27/14 i 55/16) Agencija je donijela jedno rješenje o davanju saglasnosti na dostavljene prijedloge mjera remedijacije i programa praćenja stanja životne sredine nakon sprovođenja mjera remedijacije usled nastale štete u životnoj sredini. Agencija je donijela i četiri rješenja kojima je utvrđen stepen neposredne opasnosti od štete u životnoj sredini u 2021 godini.

Shodno Zakonu o hidrografskoj djelatnosti („Sl. list CG“, br.21/10, 40/11, 30/12) Agenciji za zaštitu prirode i životne sredine nije podniet nijedan zahtjev.

Shodno odredbama Zakona o hemikalijama („Sl.list CG“, br.51/17) Agencija za zaštitu životne sredine u 2021. godini sprovela je ukupno 478 postupaka, od kojih je izdato: 448 dozvola za slobodan promet (uvoz i izvoz) opasnih hemikalija (318 dozvola za uvoz hemikalija, 127 dozvola za uvoz ulja i maziva, tri dozvole za izvoz hemikalija, dok je 11 zahtjeva odbijeno kao neuredan podnesak); 19 PIC saglasnosti (Postupak davanja saglasnosti na osnovu prethodnog obavještenja); 35 preduzeća je upisano u Registar hemikalija; dok je jedan zahtjev odbijen jer su uvezene količine bile manje od 1t kako je predviđeno Zakonom o hemikalijama.

Na osnovu Zakona o biocidnim proizvodima („Sl.list CG“, br 54/16) Agencija za zaštitu životne sredine je sprovela ukupno 193 zahtjeva, od kojih je izdato: 165 rješenja o upisu u Privremenu listu biocidnih proizvoda; 15 rješenja za obavljanje djelatnosti prometa, upotrebe i skladištenja biocida; 13 zahtjeva je odbijeno.

Ukupan broj podnijetih žalbi u 2021. godini je četiri, od kojih je: po jednoj žalbi drugostepeni organ je donio rješenje o odbijanju žalbe, tj. potvrđeno je rješenje prvostepenog organa Agencije za zaštitu životne sredine, po dvije žalbe čeka se odgovor drugostepenog organa; dok je četvrta žalba neblagovremeno podnijeta.

VI OSTALE PROCEDURE PROPISANE ZAKONIMA

U skladu sa Zakonom o strateškoj procjeni uticaja („Sl. list CG“, broj 80/05 i „Sl list CG“, br. 59/11) na osnovu podnijetih zahtjeva, Agencija je izdala: dva mišljenja na izvještaj o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu – državni/lokalni nivo i 17 mišljenja na odluke o pristupanju/nepristupanju izradi izvještaj o stateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu.

U skladu sa članom 74 stav 5 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl list CG, br. 64/17) izdato je 220 mišljenja (izjašnjenja) o potrebi procjene uticaja za UT uslove za planirane projekte.

U skladu sa Zakonom o zaštiti prirode („Sl. list CG“, br. 54/16) i Zakonom o potvrđivanju Konvencije o međunarodnom prometu vrsta divlje faune i flore („ Sl. list SRJ“, br. 11/01) izdato je 25 mišljenja o potrebi izdavanja CITES dozvola i svih/ostalih dozvola shodno Zakonu o zaštiti prirode.

U skladu sa Zakonom o hemikalijama („Sl.list CG“, br. 51/17) 35 preduzeća je upisano u nacionalni Registar hemikalija, i izdato je 17 mišljenja o potrebi izdavanja rješenja za slobodan promet opasnih hemikalija.

Agencija za zaštitu životne sredine je u toku 2021. godine definisala Plan programa monitoringa za 2022. godinu i pripremila Izvještaj o monitoringu radioaktivnosti u životnoj sredini Crne Gore za 2020. godinu. Program sistematskog ispitivanja sadržaja radionuklida u 2021.godini nije realizovan zbog nedostatka novca u budžetu.

U skladu sa Zakonom o zaštiti od jonizujućeg zračenja i radijacionoj sigurnosti („Sl. list CG“, broj 56/09), Zakonom o prevozu opasnih materija („Sl. list CG“, br. 05/08) i važećim podzakonskim aktima, Agencija za zaštitu životne sredine u 2021. godini izdala je:

- ✓ 12 dozvola za obavljanje radijacione djelatnosti - korišćenje izvora jonizujućeg zračenja;
- ✓ 36 dozvola za promet (uvoz, izvoz, tranzit) izvora jonizujućeg zračenja i rezervnih dijelova;
- ✓ 2 za privremeno obavljanje radijacione djelatnosti;
- ✓ 21 dozvola za prevoz radioaktivnog materijala.

U toku 2021.godine, predstavnik Agencije je učestvovao u timu od šest članova koji je pripremio Nacionalnu procjenu rizika od radioloških i nuklearnih katastrofa, koja je i publikovana u okviru Procjene rizika od katastrofa Crne Gore.

5.3 ZAVOD ZA HIDROMETEROLOGIJU I SEIZMOLOGIJU

Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju Crne Gore, kao samostalni organ uprave, na osnovu člana 28 stav 1 i 4 Zakona o državnoj upravi ("Službeni list CG", br.78/18 i 70/21) i člana 159a Zakona o državnim službenicima i namještenicima ("Službeni list CG", br. 2/18, 34/19 i 8/21) i člana 38 Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave ("Službeni list CG", br.118/20, 121/20, 1/21, 2/21, 29/21, 34/21 i 41/21), organizovan je u 4 Sektora, 2 Odjeljenja i Službu za opšte poslove i finansije:

1. Sektor za meteorologiju i kvalitet vazduha
2. Sektor za hidrologiju i kvalitet voda
3. Sektor za hidrografiju
4. Sektor za seizmologiju
5. Odjeljenje za informacioni sistem
6. Odjeljenje za međunarodnu saradnju

Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju Crne Gore redovno i svakodnevno analizira prognostičke produkate-meteoroloških karata, meteo dijagrame i podatke za operativnu izradu analize i prognoze vremena za teritoriju Crne Gore. Tri puta dnevno ažuriranje prognoze na zvaničnoj web strani i dva puta ažuriranje prognoze za pomorce za južni Jadran.

Urađeno je oko 1100 meteoroloških biltena za teritoriju Crne Gore i oko 730 prognostičkih biltena za pomorce za južni Jadran, koji se elektronski dostavljaju korisnicima. Redovno, dva puta dnevno ažuriran je Meteoalarm sistem u okviru EUMETNET-a, evropske mreže nacionalnih meteo službi. Takođe, izdato je i 14 vanrednih meteoroloških informacija/upozorenja kada je prijetila opasnost od dejstva ekstremne meteorološke situacije. Analizirane su značajne meteorološke situacije, koje su mogle da imaju potencijalni uticaj na stanje infrastrukture (energetski sistem, pomorske aktivnosti, stanje životne sredine u urbanim sredinama- temperature itd.).

Rađena je implementacija nove verzije MA-meteoalarm EUMETNET sa IT službom ZHMS.

Izrađene su preliminarne analiza meteorološke situacije za period jun, jul i avgust 2021.godine sa aspekta požara (wildfire) na otvorenom prostora. Izrađen je stručni izvještaj o stanju atmosferskih procesa 01.7. 2021.godine i generisanom prekograničnom zagađenju atmosfere pustinjskim saharskim pijeskom, za potrebe Agencije za zaštitu životne sredine.

U Odsjeku za meteorološki monitoring u 2021. godini vršeni su sljedeći poslovi: postavljeni instrumenti i oprema za uspostavljanje rada klimatološke stanice Petnjica; izvršena popravka osam meteoroloških-zaklona; pripremljen za štampu materijal (dnevници, trake, obrasci i sl.) za upisivanje izmjerenih i osmotrenih podataka meteo-parametara; izvršena zamjena meteoroloških zaklona i instrumenata na meteorološkim stanicama Žabljak, Ulcinj, Kolašin, Cetinje i Berane; postavljeni novobaždareni instrumenti na dijelu glavnih i klimatološkim stanicama; izvršeno dislociranje padavinskih stanica Mateševo i Ivanova Korita.

U 2021. godini, u Odsjeku za klimatologiju su obavljene kontrola, unos i obrada podataka za tekuću godinu i obaveze zavisno od vremena pristizanja materijala; kontrola podataka sa glavnih meteoroloških stanica, aerodromskih meteoroloških stanica u okviru SMATSA d.o.o. i kontrola i šifrovanje klimatoloških dnevnika sa klimatoloških stanica; arhiviranje traka sa registriranih instrumenata-anemografa, termografa, higrografa, barografa, heliografa, zatim izvještaja o trajanju sijanja sunca, sniježnom pokrivaču i radioaktivnosti i temperaturi mora; kontrola i unos podataka sa padavinskih stanica; prosljeđivanje mjesečnog CLIMAT izvještaja za potrebe WMO.

Obrađeno je **223** zahtjeva za meteorološkim podacima, analizama i izvještajima (ministarstava, sudova, osiguravajućih kuća, firmi, privatnih lica), po osnovu kojih je uplaćeno u Budžet CG ukupno **4.906,70€**.

U Odsjeku za primijenjenu meteorologiju i klimatske promjene su vršeni sljedeći poslovi: praćenje i ocjena suše i razmjena informacija na regionalnom nivou kroz centar za suše DMCSEE u Ljubljani; praćenje i ocjena ekstremnih vremenskih i klimatskih događaja, njihove promjene i varijabiliteta; monitoring suše; izrada sezonskih prognoza: zimu i ljeto 2021. u sklopu MEDCOF I SEECOF aktivnosti; izvještavanje Svjetskoj meteorološkoj organizaciji o stanju klime za 2021. godinu, osmotrenim promjenama, varijabilitetu, kao i ekstremnim vremenskim i klimatskim događajima, i njihovim posljedicama; evidentiranje i analiza fenoloških podataka i podataka o zemljištu; izrada agrometeorološkog biltena; rad na pripremi radionica u vezi adaptacije na klimatske promjene za potrebe projekta TRATOLOW, a u koordinaciji sa MEPPU, ekspertom iz Austrije i kolegama iz regiona; NRC aktivnosti u vezi klimatskih promjena, ranjivosti i adaptacije - CCIVA za potrebe Evropske agencije za životnu sredinu EEA; IPCC aktivnosti.

Odsjek za kvalitet vazduha je obavljao sljedeće aktivnosti: sprovođenje QMS, prema MEST ISO 17025/2008; učešće na Internoj provjeri sprovođenja sistema kvaliteta u laboratoriji i sastancima u vezi akreditacije laboratorije; priprema procedura za sertifikovanje automatskih mjernih metoda za SO₂, NO_x, O₃ na stanici EMEP; aktivnosti oko realizacije servisiranja i etaloniranja automatske mjerne opreme za SO₂, NO_x, O₃ na stanici EMEP.

Pored redovnih aktivnosti zaposleni u Odsjeku za hidrološki monitoring su učestvovali i u sljedećim projektima:

- ✓ Nacionalni adaptacioni plan/National Adaptation Plan (**NAP**) project.
- ✓ IPA Požari i poplave/IPA flood and fires (**IPA FF**).
- ✓ Jačanje kapaciteta za implementaciju Okvirne direktive o vodama u Crnoj Gori – (Preliminarna procjena rizika od poplava za Dunavski i Jadranski sliv PFRA).
- ✓ Procjena rizika od katastrofa Crne Gore.
- ✓ EFAS - Tokom 2021. godine nastavljen je projekat saradnje ZHMS-a i Evropskog sistema upozorenja na poplave.

U Odsjeku za hidrometriju u sklopu Plana i u zavisnosti od hidroloških uslova na terenu (vodostaja) izvršeno je ukupno 212 hidrometrijskih mjerenja, u čijem sklopu je uvijek izvršena i kontrola rada instrumenata i stanja dodatne opreme i objekata. Od ukupnog broja mjerenja, 127 je izvršeno instrumentom ADCP (Acoustic Doppler Current Profiler / SonTec RiverSurveyor M9 i StreamPro) dok su 85 mjerenja izvršena hidrometrijskim krilom (AOTT).

Odsjek za hidrološke analize u toku 2021. godine, je obavljao sledeće poslove:

- ✓ Operativni terenski poslovi
- ✓ Kontrola i obrada hidroloških podataka

Cilj kontrole i obrade hidroloških podataka, mjerenja, osmatranja i informacija je utvrđivanje kvaliteta i vjerodostojnosti podataka za skladištenje, publikovanje i dalje korišćenje.

Redovni monitoring kvaliteta voda rađen je u periodu 11.06. - 23.12.2021.godine (prošireni program parametara - uzimani uzorci za analizu pesticida i zagađujućih supstanci u podzemnim vodama). Vanredna mjerenja su rađena za treća lica.

- ✓ Hidrografski premjer i izrada kartografskih sekcija u okviru projekta "Preliminary Design of the Ionian Adriatic Gas Pipeline – Montenegro and Albania Section" – januar-mart.
- ✓ Izrada nove publikacije „POPIS SVJETALA CRNOGORSKE OBALE JADRANSKOG MORA I SKADARSKOG JEZERA“ izdanje 2021. godina – oktobar-decembar.
- ✓ Kreiranje novih i ažuriranje postojećih ENC ćelija.

Redovne aktivnosti Sektora za seizmologiju su se odnosile na seizmički monitoring i pružanje informacija o dogođenim zemljotresima, koji se zasniva na podacima mreže koju čine: devet kratko-periodičnih i pet široko-pojasnih seizmometra, 10 akcelerometara i dvije permanentne GPS stanice, koji su situirani na objektima širom Crne Gore.

- ✓ Redovno održavanje seizmološke mreže seizmoloških stanica, mreže prenosa podataka, sistema akvizicije podataka i softverskih platformi razmjene i obrade podataka (smještenih u centralnoj stanici u Podgorici).
- ✓ Analiziranje i arhiviranje seizmičkih podataka i to kao: tekuće/urgentno i permanentno/finalno. Urgentno analiziranje, obavlja se kroz: redovno (8-satno) i pripravno (16-satno) dežurstvo i to sa obavezom obavještavanja nadležnih organa i javnosti, kao i Euro-mediteransko seizmološkog centra (EMSC). Finalna analiza i obrada svih registrovanih podataka rezultuju mjesečnim/godišnjim biltenima i proširenim katalogom zemljotresa.
- ✓ Obavještavanje javnosti i nadležnih organa o efektima zemljotresa.